

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Le_Guinova_Ursula_K-Rocannonuv_svet.PDB

PDB Name: Le_Guinova_Ursula_K-Rocannonuv_

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 14.9.2003

Modification Date: 14.9.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Ursula K.Le Guinová

Rocannonův svět

PROLOG: NÁHRDELNÍK

Jak rozeznat legendu od skutečnosti na světech vzdálených tolik let - na planetách beze jména, nazývaných svými obyvateli prostě Svět, planetách bez historie, kde minulost je skryta v mýtu a navráťivší se průzkumník shledá, že jeho nedávné činy se staly gesty boha. Tu propast času překlenutou našimi světelnými loděmi zatmívá nerozum a nejistota s disproporcí klíčí v temnotách jak divoká setba.

Při pokusu vyložit příběh člověka, obyčejného vědce Ligy, jenž na jeden takový bezejmenný neprobádaný svět odešel před několika málo lety, se člověk cítí jako archeolog prodírající se uprostřed tisíciletých ruin dusivou spleť listí, květín, větví a lián, který náhle spatří jasnou geometrii kola či leštěný základní kámen a pak prosluněným vchodem vejde na jakési všední místo, aby tam uvnitř v tmách spatřil nevysvětlitelnou zář ohně, záblesk drahokamu, neurčitý pohyb ženské paže.

Jak rozeznat skutečnost od legendy, pravdu od "pravdy"?

Rocannonovým příběhem se proplétají blankytné záblesky drahokamu. Začneme ho tedy od něj, zde:

Galaktická oblast 8, č.62: FOMALHAUT II.

Vysoce inteligentní formy existence: Kontaktované druhy:

Druh L

A) Gdemiiové (j.č. Gdem): Vysoce inteligentní, plně hominidní noční troglodyté, výška 120 - 135 cm, světlá plet, tmavý vlasový porost. V okamžiku kontaktu měli tito jeskyňovci pevně rozvrstvenou oligarchickou společnost městského typu modifikovanou dílčí koloniální telepatii a technologicky orientovanou kulturu rané oceli. Během ligové mise 252 - 254 technologie pozvednuta na Průmyslovou, Stupeň C. V 254 byla oligarchům komunity v oblasti moře Kirien darována

Ur sula K.Le Guinová

automaticky řízená loď (do-z Nové Jižní Georgie). Status C - přednostní.

B) Fiia (j.č. Fian): Vysoce inteligentní, plně hominidní, denní, prům. výška asi 130 cm, pozorované exempláře většinou světlých vlasů a pleti. Sporadickými kontakty zjištěny vesnice a kočovná společenství, částečná koloniální telepatie, také určité známky blízké TK. Rasa se jeví atechnologická a vyhubá, s minimální a proměnlivou kulturní strukturou. Dosud nezdaněna. Status E - diskutabilní.

Druh II.

Liniové (j.č. Liu): Vysoce inteligentní, plně hominidní, denní, prům. výška nad 170 cm. Tento druh má pevnostně/vesnickou klanově nástupnickou společnost, zablokovanou technologii (bronz) a feudálně heroickou kulturu. Zaznamenáno horizontální sociální rozdělení na dvě pseudorasy:

- a) Olgiové, "střední lidé", tmavovlasí, světlé pleti;
- b) Angiové, "páni", velmi vysocí, snědí, žlutovlasí-

"To je ona," prohlásil Rocannon a vzhlédl od Stručného kapesního průvodce po inteligentních formách života na velmi vysokou, snědou, žlutovlasou ženu, která stála v hloubi dlouhého muzejního sálu. Stála klidná a vzpřímená s korunou jasných vlasů a cosi si prohlížela ve vitríně. Kolem ní se motali čtyři neklidní a nezajímaví trpaslíci.

"Netušil jsem, že se na Fomalhautu II kromě troglů mačká tolik lidí," poznamenal Ketho, správce muzea.

"Já taky ne. Navíc tu jsou zaneseny i nějaké "Nepotvrzené" druhy, s nimiž se nikdo nekontaktoval.

Zřejmě přišel čas uspořádat tam důkladnější expedici. No, alespoň že víme, co je zač."

"Chtěl bych znát nějaký způsob, jak zjistit, kdo je zač..."

Pocházela ze starodávné rodiny potomků prvních angyjských králů, a jediným dědictvím v její nynější chudobě byly vlasy zářící čistým a trvalým zlatem. Malí lidé, Fiia, se jí na setkání klaněli, ještě když jako bosonohé děvčátko běhala po polích, a za ní vlála jasná ohnivá kometa vlasů matoucí větry Kirieny. Byla ještě velmi mladá, když ji spatřil Durhal z Hallan, ucházel se o ni a odvedl si ji ze zřícenin věží a větrných sálů jejího dětství do svého vlastního vysokého domova. Ani v Hallan na úbočí hory nebylo pohodlí, ačkoli vznešenost přetrvávala. Okna byla nezasklená, kamenné podlahy holé, a v chladném roce mohl člověk po probuzení spatřit na podlaze pod každým oknem dlouhý jazyk nočního sněhu. Durhalova nevěsta útlými bosými chodidly stávala na zasněžené podlaze, splétala oheň svých vlasů, a smála se na svého muže ve stříbrném zrcadle. To zrcadlo na zdi v jejich pokoji a svatební šaty jeho matky posíté tisícem malých kříšťálků byly celým jeho bohatstvím. Někteří jeho nižší hallanští rodní dosud vlastnili skříně plné brokátových šatů, nábytek ze zlaceného dřeva, stříbrné koňské postroje, brnění a meče se stříbrnými jílcí, drahokamy a šperky - na ty poslední hleděla Durhalova nevěsta se závistí. Ohlížela se za dýmavým diadémem či zlatou broží, i když jejich nositelka ustoupila stranou, aby jí podle práva narození a svatebního pořadí uvolnila cestu.

Čtvrtí od Vysokého křesla sedali Durhal a jeho nevěsta Semley. Byli tak blízko pánu na Hallan, že stařec často vlastnoručně naléval Semleynu číši, se svým synovcem a dědicem Durhalem rozmlouval o lovu, a pohlížel na mladý pár s chmurnou láskou bez naděje. Naděje přišla Angyům z Hallan i všech Západních zemí zatěžko, od doby, co se objevili Hvězdní páni se svými domy, které skákaly na ohnivých sloupech, se svými děsivými zbraněmi, jež mohly zarovnávat kopce. Překazili všechny staré cesty i války, a ačkoli sumy nebyly velké, bylo pro Angyie strašlivě ostudné platit jim daň. Odvádět poplatky na válku Hvězdných pánů, která bude svedena s podivným nepřítelem, kdesi v dutých místech mezi hvězdami na konci let. "Bude to i vaše válka," říkali, avšak Angiové již po generaci vysedávali v nečinném studu ve

svých hodovních síních a hleděli, jak se jejich dvojitých mečů chytá rez, jak jejich synové dospívají, aniž by zasadili ránu v bitvě, a dcery si berou chudáky, dokonce střední lidi, protože nemají z hrdinné kořisti věno hodné urozeného manžela. Se zasmušilou tváří pán na Hallan pozoroval světlavlasý pár a naslouchal jejich smíchu a škádlení při trpkém víně v chladné, zborcené, pyšné tvrzi jejich rasy.

Semleyna vlastní tvář tvrdla, když pohlížela do sálu a v křeslech daleko po jejím, ba i vzadu mezi míšenci a středními lidmi viděla na bílé pleti a černých vlasech třpyt a lesk drahých kamenů. Sama svému muži nepřinesla věnem nic, ani stříbrnou vlásenku. Šaty s tisícem křišťálek schovala do truhly na svatební den své dcery, jestli to bude dcera.

Byla, a dali jí jméno Haldre, a když chmýří na její hnědé hlavince povyrostlo, zazářilo trvalým zlatem, dědictvím generací pánů, jediným zlatem, jaké kdy bude vlastnit...

Semley o svém trápení se svým mužem nepromluvila, neboť ač k ní byl laskavý, Durhal měl ve své tvrdé majestátné hrdosti pro závist i marné sny jen opovržení a ona se jeho opovržení bála. Zavedla však na to řeč s Durhalovou sestrou Durossou.

"Kdysi měla má rodina velký poklad," řekla. "Byl to náhrdelník celý ze zlata, s modrým kamenem uprostřed - se safírem?"

Durossa s úsměvem zavrtěla hlavou, rovněž si nejistá jménem. Bylo to pozdním teplým rokem, jak tito Severní Angyiové říkali létu osm set dnů dlouhého roku s novým počátkem cyklu měsíců po každé rovnodennosti. Semley to připadalo jak cizí kalendář, jako vymyšlenost středních lidí. Její rodina spěla ke konci. Byla však starší a čistší než rasa kteréhokoli z těchto severozápadních hraničníků, kteří se příliš volně mísili s Olgyiy. Seděla s Durossou na sluníčku, na kamenném sedátku u okna, vysoko ve Velké věži, kde měla starší žena komnatu. Durossa ovdověla mladá a bezdětná. Podruhé ji za ženu pojal pán na Hallan, bratr jejího otce. Jelikož to bylo spojení rodných a druhá svatba obou stran, nepřijala titul paní na Hallan, který bude jednou náležet Semley, sedávala však se starým pánem ve Vysokém křesle a vládla spolu s ním jeho panství. Byla starší než její bratr Durhal, jehož mladou ženu si velmi oblíbila a světlavlasé děťátko Haldre zbožňovala.

"Byl zakoupen," pokračovala Semley, "za všechny peníze, které můj předek Leynen ukořistil při dobytí Jižních lén - pomysli na to, peníze z celého království za jediný drahokam! To by zde na Hallan jistě pře-trpělo cokoli. I křišťály jako koobí vejce, co nosí tvá sestřenka Isaar. Byl tak nádherný, že dostal vlastní jméno; říkali mu Oko more. Nosila jej má prababička."

"Nikdy jsi jej neviděla?" otázala se starší žena líně, s pohledem upřeným na zelené horské stráně, kam dlouhé, dlouhé léto posílalo své horké a neúnavné větry bloudící mezi lesy a vířící bílými cestami dolů, ke vzdálenému moři.

"Ztratil se dlouho před mým narozením."

"Vzali jej Hvězdní páni jako daň?"

"Ne. Můj otec říkal, že byl ukraden ještě před příchodem Hvězdných pánů do naší říše. Nemluvil o něm, ale našla se stařena ze středních lidí, plná příběhů, a ta vždy tvrdila, že Fiia vědí, kde jej hledat."

"Ach, ty Fiia bych chtěla vidět!" vydechla Durossa. "Jsou v tolika písniích a příbězích, proč nikdy nezavítají do Západních zemí?"

"Snad, že je tu na ně moc vysoko a v zimě moc chladno. Mají rádi sluneční světlo v údolích na jihu."

"Jsou jako Hliněnci?"

"Ty jsem nikdy neviděla, na jihu se nás stranili. Prý jsou bílí jako střední lidé, a zdeformovaní. Ale Fiia jsou krásní. Vypadají jako děti, jen jsou útlejší a moudřejší. Ah, jestlipak vědí, kde je náhrdelník, kdo jej ukradl a kam skryl! Pomysli, Duroso - kdybych tak mohla vejít do hallanské hodovní síně, usednout po boku svého muže a zastínit všechny ženy, jako on zastiňuje muže!"

Durossa se sklonila nad děťátkem, jež sedělo na kožešinové houni mezi svojí matkou a tetou a prohlíželo si hnědé prsty u nohou. "Semley je hloupounká," pošeptala holčičce. "Semley, která se leskne jako padající hvězda, Semley, jejíž muž nemiluje jiného zlata kromě jejího..."

A Semley, s pohledem upřeným přes zelené stráně léta ke vzdálenému moři, utichla.

Uplynul další chladný rok a opět přišli Hvězdní páni vybrat svou daň na válku proti konci světa - tentokrát používali jako překladatele pár zakrsklých Hliněnců a dohnali tak ponížené Angyie na hranici

vzpourey -pak se překulil i další teplý rok a Haldre vyrostla v roztomilé, štěbeta-vé děvčátko. Jednou zrána ji Semley přivedla do Durossina slunečního pokoje na věži. Měla na sobě starý modrý plášť a vlasy jí zakrývala kápě.

"Pohlídej mi na pár dnů Haldre, Duroso," pronesla rychle a klidně. "Mířím na jih do Kirien."

"Za tvým otcem?"

"Za svým dědictvím. Tvoji bratřenci z Hargetského léna se posmívali Durhalovi. I ten míšenec Parna se nad něj může vyvyšovat, protože Parnova žena má saténový přehoz na postel, diamantovou náušnici a troje šaty, ta slabošská černovlasá cuchta!, a Durhalova žena si musí šaty záplatovat..."

"Pyšní se Durhal svou ženou nebo jejím oděvem?"

Ale Semley zůstala nepohnuta.

"Z pánů na Hallan se stali chudáci ve vlastních sálech. Půjdu a přinesu mému pánu své věno, jak náleží ženě mého rodu."

"Semley! Ví o tom Durhal?"

"Můj návrat bude šťastný - stačí, aby věděl to," pronesla mladička Semley a na moment propukla v šťastný smích. Pak se sklonila, políbila svou dcerku, otočila se, a než mohla Durosa promluvit, byla pryč, jak rychlý vítr nad podlahami ze sluncem zalitého kamene.

Angyijské vdané ženy nikdy nikam nejezdily pro zábavu a Semley se od své svatby nehnula z Hallan.

Když tedy nyní seděla ve vysokém sedle větrného koně, znovu se cítila jako dívka, jako divoká panna, již byla, když se na severním větru hnala na polozkrocených koních nad poli Kirien. Šelma, která ji nesla dolů z kopců Hallan, byla z dobrého chovu. Žíhaná srst se jí hladce pnula po dutých, lehkých kostech, zelené oči se leskly ve větru a rychlá a mocná křídla mávala Semley po bocích a zakrývala a odhalovala oblaka nad ní a kopce dole, zakrývala je a odhalovala.

Třetího jitra dorazila na Kirien a opět stanula na rozpadlém nad voň. Její otec celou noc pil a ranní světlo prorážející skrze propadlé stropy jej jako za starých časů popudilo a pohled na dceru podráždění ještě zvýšil.

"Proč ses vrátila?" zavrčel, upřel na ni naběhlé oči a pak odvrátil pohled. Ohnivé vlasy jeho mládí pohasly a po lebce se mu táhly šedivé prameny. "Copak si tě mladý Halla nevzal? Přitáhlas zpátky domů?"

"Jsem Durhalovou ženou. Přišla jsem si pro své věno, otče."

Opilec znechuceně zavrčel, ale ona se na něj tak mile usmála, že si ji s trhnutím znovu změřil.

"Je pravda, otče, že Fiia kdysi ukradli náhrdelník Oko moře?"

"Jak to mám vědět? Staré báchorky. Myslím, že se ztratil ještě před mým narozením, kéž by k němu nedošlo. Když to chceš vědět, zeptej se Fiia. Jdi za nimi, jdi zpátky k svému muži. Dej mi pokoj. Na Kirien není místo pro dívky *a zlato, není tu místo pro celý zbytek příběhu. Tady příběh končí, tady je prázdný sál. Všichni Leynenovi synové jsou mrtví, jejich poklady ztraceny. Jdi si svou cestou, děvče." Otočil se a odvrávorál ke sklepům, kde se skrýval před denním světlem, šedý a nateklý jako tkáč pavučin v rozpadlém domě.

Semley opustila svůj starý domov a popohnala svého žíhaného větrného koně dolů ze stráně, skrze vesnici středních lidí, kteří ji pozdravili s nevrlým respektem, přes pole a pastviny, kde se popásali polodivocí herilové s přistřiženými křídly. Mířila do údolí, které se zelenalo jako malovaná miska plná slunečního světla. Hluboko v údolí ležela vesnice Fiia, a když k ní její kůň sestoupil blíže, vyběhli jim ze svých chatrčí a zahrad vstříc malí, štíhlí lidičkové, rozesmátí a volající slabými, tenkými hlasy:

"Bud pozdravena, Hallova nevěsto, Paní na Kirien, Větrná, Sličná Semley!"

Dali jí roztomilá jména a ona jim ráda naslouchala. Vůbec jí nevalil jejich smích. Oni se smáli všemu, co řekli. To byla její vlastní cesta, mluvit a smát se. Stála vprostřed víru jejich uvítání, vysoká ve svém dlouhém modrém plášti.

"Budte pozdraveni, Lidé světla, Slunomilní, Fiia, přátelé lidí!"

Vzali ji dolů do vesnice a zavedli do jednoho ze svých vzdušných domků. Kolem se motaly maličké děti. Když Fian jednou dospěje, nelze určit jeho věk. Bylo obtížné třeba jen rozeznat jednoho od druhého a být si jist - jak se kolem ní míhali jako mury kolem svíce - že mluví pořád s tímtež. Ale zdálo se jí, že s ní chvíli rozmlouvá jeden. Ostatní zatím krmili a hladili jejího koně, nosili jí vodu, aby se napila, a misky ovoce z jejich zahrad maličkých stromů.

"Fiia nikdy neukradli pánům Kirienu náhrdelník!" živě se ohradil maličký. "Co by si Fiia počali se zlatem, paní? Pro nás je svit slunce v teplém roce a vzpomínka na svit slunce v chladném roce: žluté ovoce, žluté listy na konci období, žluté vlasy naší paní na Kirien; žádné jiné zlato."

"Ukradl jej tedy nějaký střední člověk?"

Kolem dlouho a tiše zvonil smích.

"Jak by se střední člověk odvážil? O, paní Kirienu, jak byl ukraden velký drahokam, to neví žádný smrtelník; žádný člověk ani žádný střední člověk, žádný Fian ani nikdo mezi Sedmi národy. Jen mrtvé myslí vědí, jak zmizel, před dávnými časy, když Kireley Hrdý, jehož je Semley pra-vnučkou, vkročil sám do přímořských jeskyní. Ale snad by se dal najít u Slunoplachých."

"U Hliněnců?"

Smích vybuchl hlasitěji, nervózněji.

"Posed s námi, Semley, slunovlasá, navracená nám ze severu."

Semley s nimi posedla, pojedla a oni byli její vlídností potěšeni zrovna jako ona jejich. Když ji však slyšeli opakovat, že se vydá za Hliněnci najít své dědictví, pokud tam je, už se nesmáli; zvolna se vytráceli a bylo jich kolem ní stále méně a méně. Nakonec zůstala sama s jediným, snad s tím, který s ní mluvil před jídlem.

"Nechod mezi Hliněnce, Semley," řekl a jí na moment ustrnulo srdce.

Fian jí pomalu přešel rukou přes oči a vzduch kolem nich potemněl. Ovoce na talíři zbělelo jako popel a všechny misky s čistou vodou byly prázdné.

"V horách daleké země se Fiia a Gdemiiové rozdělili. Je tomu již dávno, co jsme tak učinili," pronesl klidný, štíhlý muž z Fiia. "Předtím jsme byli jedno. Co nejsme my, jsou oni. Co jsme my, oni nejsou. Pomysli na světlo slunce a trávu a stromy, které nesou ovoce, Semley. Pomysli, že všechny cesty, jež vedou dolů, nemíří také nahoru."

"Má nevede dolů ani nahoru, rozmilý hostiteli, míří přímo k mému dědictví. Půjdu za ním, ať je kde je, a vrátím se s ním."

Fian se uklonil a pousmál se.

Před vesnicí nasedla na svého žíhaného větrného koně, oplatila jim volání na rozloučenou, vzlétla do odpoledního větru a zamířila na jih, k jeskyním v kamenitých březích moře Kirien.

Bála se, že bude muset zajít daleko do jeskynních tunelů, aby našla tvory, které hledala. Hliněnci nikdy nevyšli ze svých jeskyní na slunce a báli se i Velké hvězdy a měsíce. Byla to dlouhá jízda. Jednou přistála, aby si její kůň nalovil stromové krysy, a sama zatím pojedla trochu chleba ze sedlové brašny. Chléb byl ztvrdlý a vyschlý a chutnal po kůži, zachoval si však špetku své původní chuti, která jí - když jedla sama na světlině jižních lesů - připomněla tichý tón Durhalova hlasu a jeho tvář ve světle svíci na Hallan. Chvilí seděla a zasněně myslela na tu přísnou a temperamentní mladou tvář. Na to, co mu řekne, až se vrátí domů a bude mít kolem krku výkupné za království: "Chtěla jsem dar hodný méluynuže, pane..." Pak se chvatně vydala na další cestu, ale pobřeží stejně dosáhla až za soumraku, s Velkou hvězdou tonoucí za zády. Ze západu vál střední vítr. Byl hrozivý, nárazový, točivý a její větrný kůň se letem vyčerpal. Nechala jej sklouznout do písku. Okamžitě složil křídla a se spokojeným předem pod sebe zkřížil své štíhlé, lehké údy. Semley si přitáhla plášť těsněji ke krku. Poškrábala koně na krku, takže vztyčil uši a začal znovu přist. Teplá srst byla příjemná na dotyk, ale Semley pozorovala jen šedou oblohu posetou mračny, šedé moře a tmavý písek. A pískem běžel nízký, tmavý tvor - a další - celá skupina, předřepávali, běželi a zastavovali se.

Zavolala na ně. Ačkoli se předtím zdálo, že ji nevidí, byli najednou všichni kolem ní. Drželi se zpátky od větrného koně. Ten přestal přist a jeho srst se pod Semleynou rukou trochu naježila. Vzala ho za uzdu. Byla mu vděčná za ochranu, ale bála se nervózního třasu, který mohl projevit. Podivní lidé tiše stáli, hleděli, a jejich silné nohy rostly z písku. Nemohla si je splést, byli vysocí jako Fiia a ve všem dalším jejich stínem, černým odrazem těch usměvavých lidí. Byli nazí, zavalití, toporní, měli zpjhlé černé vlasy a šedobílou pleť navlhlou jak červí kůže; oči jako kameny.

"Jste Hliněnci?"

"My jsme Gdemiiové, lid Pánů Království noci." Hlas byl nečekaně sytý a hluboký, pompézně zazněl nad solí a navátým prachem. Stejně jako u Fiia si však Semley nebyla jista, který z nich promluvil.

"Zdravím vás, Páni noci. Jsem Semley z Kirien, Durhalova žena z Hallan. Přišla jsem k vám hledat své dědictví, náhrdelník zvaný Oko moře, před dávnými časy ztracený."

"Nač jej hledáš tady, Angyio? Je tu jen písek, sůl a noc."

"Neboť na hlubokých místech se ví o ztracených věcech," pronesla Semley, připravená na hru důvtipů.

"A zlato vzešlé ze země si svou cestu pod zem najde. A někdy se dílo, říká se, vrací ke svému tvůrci." To poslední byl dohad, který našel svůj cíl.

"Pravda, náhrdelník Oko moře známe podle jména. Byl v našich jeskyních vyroben, je to už dávno, a pak jsme jej prodali Angyiům. Ten modrý kámen pocházel z Hlinišť našich rodných na východě. Ale to jsou velmi staré příběhy, Angyio."

"Mohu je vyslechnout v místech, kde se vyprávějí?"

Zavalití lidé byli chvíli zticha, jako na pochybách. Nad pískem zadul šedý vítr. Jak Velká hvězda zapadala, stmívalo se. Zvuk moře hučel a tichl. Sytý hlas opět promluvil:

"Ano, paní z Angyiů. Můžeš vejít do Hlubokých sálů. Pojd s námi."

Tón hlasu se změnil, byl lichotivý. Semley to nezaslechla. Následovala Hliněnce pískem a držela zkrátka svého ostrodrápého koně.

V ústí jeskyně, bezzubé zívající tlamě, z níž vanulo smrduté teplo, řekl jeden z Hliněnců: "Vzdušná šelma nemůže vejít."

"Ano," pronesla Semley.

"Ne," opáčili zavalití lidé.

"Ano, nenechám ho tu. Není můj, abych ho pustila. Dokud držím uzdu, neublízí vám."

"Ne," zopakoval hluboký hlas, ale ostatní se vmísili. "Jak si přeješ," a po chvíli váhání pokračovali. Tlama ústí jeskyně jako by se za nimi zaklapla, tak temno bylo pod kamením. Šli v řadě za sebou, Semley poslední.

Tma v tunelu zesvětlala a vešli pod kouli slabého bílého plamene, která visela ze stropu. Dále byla další, pak ještě další a z kamení mezi nimi visely girlandy dlouhých černých červů. Jak šli, ohnivé míče se k sobě přiblížily a tunel byl osvětlen jasným, chladným světlem.

Semleyni průvodci stanuli na rozcestí tří tunelů. Všechny byly uzavřeny dveřmi, které vypadaly jako ze železa.

"Tady počkáme, Angyio," řekli a osm z nich zůstalo s ní, zatímco tři další odemkli jedny dveře a prošli jimi. Se zarachocením za nimi zapadly.

Dcera Angyiů tu v bílém, čirém světle lamp stála zpřímá a klidně, vedle ní se krčil její větrný kůň a šlehal koncem žíhaného ocasu. V jeho velkých složených křídlech znova a znova cukal krocený impuls vzlétnout. V tunelu za Semley spolu osm přídřeplých Hliněnců mumlalo sytými hlasy v jejich vlastním jazyku.

Prostřední dveře zařinčely a otevřely se.

"Nechť Angyia vstoupí do Království noci!" vykřikl nový hlas, dunivý a vychloubačný. Ve dveřích stál Hliněnc, který měl na svém silném šedém těle trochu ošacení, a kývl na ni.

"Vstup a zhlédni divy našich zemí, zázraky stvořené rukama, práce Pánů noci!"

Semley tiše sklonila hlavu, šklubla za uzdu a následovala jej nízkými dveřmi vyrobenými na trpasličí míru. Vedl tu kupředu další osvětlený tunel. Jeho stěny plesnivé vlhkostí byly ozářeny bílým světlem, ale na rozdíl od předešlé cesty tu na podlaze ležela dvojice prutů z leštěného železa. Vedly, kam až oko dohlédlo. Na prutech spočívala jakási kára na kovových kolech. Podle pokynů svých nových hostitelů Semley bez váhání a stopy údivu na tváři vkročila do káry a donutila větrného koně, aby se skrčil vedle ní. Hliněnci nastoupili, usedli před ní a začali pohybovat tyčemi a koly. Rostlo hlasité skřípění, vytí kovu o kov a pak sebou stěny tunelu začaly škubat. Ubíhaly dozadu stále rychleji a rychleji, až se ohnivé koule nad hlavou slily ve šmouhu a teplý zatuchlý vzduch se změnil ve zkažený vítr, který jí z vlasů sfoukl kápi. Kára zastavila. Semley své průvodce následovala po bazaltových schodech do rozlehlého předpokoje a pak do ještě rozlehlejšího sálu snad vyhloubeného pradávnými vodami či úpornou prací Hliněnců. Tma, která nikdy nepoznala sluneční svit, zářila podivným chladným třpytem koulí. Ve zdech se v zamřížovaných přepážkách otáčela mohutná ostří a měnila zkažený vzduch. Velký uzavřený prostor zvučel a duněl hlukem, hlasitým hovorem Hliněnců, drhnutím, rezavým bzučením a vibracemi otáčejících

se ostří a kol, ozvěnami a ozvěnami ozvěn celého toho kamenného masivu kolem. Zde byly všechny postavy sukovitých Hliněnců oděny do úborů napodobujících Hvězdné pány - rozdělených kalhot, vysokých měkkých bot a tunik s kapucemi - ačkoli několik přítomných žen, spěchajících obsloužit trpaslíky, bylo nahých. Muži byli většinou vojáci a po boku nosili zbraně připomínající strašlivé vrhače světla Hvězdných pánů, ačkoli i Semley bylo na první pohled patrné, že jsou to pouhé vytvarované železné hole. To vše spatřila bez rozhlížení. Šla, kam ji vedli, a neotáčela hlavu nalevo ani napravo. Když došla před skupinu Hliněnců, kteří měli na černých vlasech železné kruhy, její průvodce zastavil, uklonil se a zaburácel:

"Vysocí páni Gdemii!"

Bylo jich sedm a všichni k ní vzhledli s takovou arogancí v žmolko-vatých šedých tvářích, že měla chuť se rozesmát.

"Přišla jsem mezi vás hledat ztracený poklad mé rodiny, ó Páni Temného království," pronesla k nim vážně. "Pátrám po Leynenově ceně, po Oku moře." Ve hřmotu obrovské krypty zněl její hlas slabě.

"Tak nám řekli naši poslové, paní Semley." Tentokrát dokázala rozlišit, kdo mluví. Byl ještě menší než ostatní a sahá jí sotva po prsa. Měl bílou, divokou tvář, v níž se zračila síla. "Nemáme věc, již hledáš." "Říká se, že kdysi jste ji měli."

"Tam, co oslepuje slunce, se říká mnoho věcí."

"A slova se rodí ve větru, tam kde vane. Neptám se, jak se nám náhrdelník ztratil a dostal k vám, jeho dávným výrobcům. To jsou staré příběhy, staré zášty. Chci jej najít teď. Nemáte jej, ale můžete vědět, kde se nalézá."

"Není zde."

"Tedy je někde jinde."

"Je tam, kam se ty nedostaneš. Nikdy, pokud ti nepomůžeme."

"Pak mi pomozte. Žádám o to jako váš host."

"Říká se, Angyiové berou, Fiia dávají, Gdemiové dávají a berou. Uděláme-li to pro tebe, co nám dáš? "

"Svůj dík, Páni noci."

Stála mezi nimi vysoká a jasná, usmívala se. Všichni na ni hleděli s těžkopádným, nevraživým úžasem; s mrzutou touhou.

"Poslouchej Angyio, chceš po nás velkou laskavost. Ani nevíš, jak velkou. Nepochopila bys. Náležíš k rase, která nechápe. Která se nestará o nic než>|ízdu ve větru, pěstování obilí, boj mečem a vzájemné pokřikování. Ale kdo vám vyrábí vaše meče z lesklé oceli? My, Gdemiové! Vaši páni přicházejí sem a na Hlinišť, kupují meče a jdou pryč; nedívají se, nechápou. Ale ty jsi nyní zde, budeš se dívat a spatříš něco z nekonečných zázraků. Světla, která věčně žhnou, vůz, jenž se sám táhne, stroje, které dělají naše šaty, vaří naše jídlo, osvěžují nám vzduch a ve všem nám slouží. Věz, že všechny tyto věci jsou mimo tvé chápání. A věz toto: my, Gdemiové, jsme přáteli těch* jimž vy říkáte Hvězdní páni! Přišli jsme s nimi na Hallan, na Reohan, na Hul-Orren, do všech vašich hradů, pomoci jim s vámi mluvit. Páni, kterým vy, pyšní Angyiové, platíte daň, jsou našimi přáteli. Prokazují nám laskavosti a my prokazujeme laskavosti jim! Co pro nás tedy znamená tvůj dík? "

"Tu otázku jsi položil sám sobě, pane," pronesla Semley, "nikoli mně. Já svou otázku vyslovila. Zodpověz ji, pane."

Těch sedm se spolu na chvíli radilo, slovy i tichem. Vzhlíželi k ní a uhýbali očima, mumlali a opět tichli. Kolem nich se shromažďoval dav, rostl tiše a zvolna, jeden po druhém, až byla Semley obklopena stovkami matných černých hlav a celá dunící podlaha jeskyně byla pokryta lidmi, vyjma úzkého kruhu kolem ní. Její větrný kůň se třásl strachem a příliš dlouho kontrolovaným podrážděním, oči se mu rozšířily a pobledly, jako by byl nucen k nočnímu letu. Podrbala mu teplou srst na hlavě a zašeptala:

"Bud teo! tiše, statečný, bujný, větrný pane..."

"Vezmeme tě na místo, kde leží ten poklad, Angyio." Hliněnec s bílou tváří a železnou korunou na skráních se k ní ještě jednou obrátil. "Víc nemůžeme udělat. Sama si tam musíš náhrdelník vyžádat. Od těch, kdo jej přechovávají. Vzdušná šelma nemůže jít s tebou. Musíš jít sama."

"Jak dalekou cestou, pane? "

Jeho rty se doširoka roztáhly. "Velmi dalekou, paní. Přesto však potrvá jen jednu dlouhou noc."

"Děkuji ti za tvou laskavost. Bude na tu noc můj kůň dobře opatřen? Nesmí se mu nic zlého stát."

"Usne až do tvého návratu. Než znovu uzříš svou šelmu, pojedíš na větším větrném koni! Neptáš se, kam tě bereme?"

"Vyrazíme na cestu brzy? Nerada bych se dlouho zdržela mimo domov. "

"Ano. Brzy." Jak jí vzhlížel do tváře, jeho šedé rty se opět rozevřely.

Semley nedokázala říci, co se dělo v následujících hodinách; vše bylo spěšné, zmatené, hlučné a podivné. Přidržela hlavu svému koni a Hliněnc mu do zlatě žíhaného boku vrazil dlouhou jehlu. Málem při tom pohledu vykřikla, ale kůň se sotva otřepal a pak s předemím usnul. Odněla jej skupina Hliněnců, kteří museli viditelně zmobilizovat veškerou odvahu, aby se dotkli jeho teplé srsti. Později se dívala na jehlu vpicho-vanou do její vlastní paže - snad aby vyzkoušeli její odvahu - pomyslela si, neboť se jí nechtělo spát; ačkoli si tím nebyla docela jista. Čas od času jela tyčovými kárami a mýjela sta železných dveří a klenutých jeskyní. Jednou tyčová kára projela jeskyní, která se po obou stranách táhla do nezměrné tmy a celá temnota byla plná velkých stád herilů. Zaslechla jejich vrkání, chraplavá volání a v předních světlech káry zahlédla jednotlivé kusy. Když na ně bílé světlo padlo zřetelněji, uvědomila si, že jsou všichni bez křídel a slepí. Zavřela oči. Avšak bylo zde více tunelů k projetí, a také více jeskyní, více šedých žmolkovatých těl a divokých tváří a dunivých a vychloubačných hlasů, až ji náhle vyvedli na volný vzduch. Vrcholila noc; s potěšením zvedla oči ke hvězdám a jednomu měsíci, malíčkému Helikimu, který zářil na západě. Všude kolem ní se motali Hliněnci a pobízeli ji, aby vystoupila do jakési nové jeskyně či káry, kterou neznala. Byla nevelká, plná malých, blikajících světylek podobných svíčkám, velmi těsná a lesklá po velkých zatuchlých jeskyních a hvězdnaté noci. Bodli do ní další jehlu a řekli jí, že bude připoutána k jakémusi plochému křeslu. Připoutána za hlavu, ruce a nohy.

"To nebudu," řekla Semley.

Ale když viděla, že její čtyři průvodci se nechávají připoutat první, podvolila se. Ostatní odešli. Ozvalo se burácení a pak dlouhé ticho; zalehla ji velká tíha, kterou neviděla. Pak nebyla žádná tíha, žádný zvuk; vůbec nic.

"Jsem mrtvá? " optala se Semley.

"O ne, paní," řekl hlas, který si neoblíbila.

Otevřela oči. Skláněla se nad ní bílá tvář, rty našpulené, oči jako kamínky. Pouta z ní spadla a ona vyskočila. Nic nevážila, byla jako bez těla; cítila se jako poryv hrůzy ve větru.

"Neubližíme ti," pronesl podrážděný hlas nebo hlasy. "Jen se od nás nech pohladit. Rádi bychom se dotkli tvých vlasů. Nech nás dotknout se tvých vlasů..."

Kulatá kára, v níž byli, se trochu zachvěla. Venku za jediným oknem ležela slepá noc, či tam byla mlha, nebo snad vůbec nic? Jednu dlouhou noc, tak řekli. Velmi dlouhou. Seděla nehybně a snesla na svých vlasech dotek jejich těžkých šedých rukou. Později se dotýkali jejích rukou, nohou, a paží, a jednou jejího hrdla; na to zaťala zuby a povstala, a oni ucouvli.

"Neubližíme ti, paní," pronesli. Zavrtěla hlavou.

Když jí nakázali, opět ulehla do křesla, které ji spoutalo, a když za oknem vzplálo zlaté světlo, bylo jí do pláče, ale dříve omdlela.

"No," prohlásil Rocannon, "alespoň že víme, co je zač."

"Chtěl bych znát nějaký způsob, jak zjistit, kdo je zač," zamumlal správce. "Chce něco odsud z Muzea, to říkají troglóvé?"

"Hele, neříkej jim troglóvé," ohradil se Rocannon, který byl jakožto vifer, etnolog Vysoce Inteligentních Forem Existence povinen podobná slova mýtit. "Hezcí sice nejsou, ale je to Stupeň C, spojenci... fakt by mě zajímalo, proč komise vybrala k rozvoji zrovna je? Ještě před kontaktem všech VIFE druhů? Vsadím se, že expedice byla z Kentauru - ti vždycky vyberou noční druhy a jeskyňovce. Osobně bych, myslím, podpořil Druh II."

"Troglodyti před ní zřejmě cítí značný respekt."

"Týne?"

Ketho věnoval vysoké ženě další rychlý pohled, pak zrudl a rozesmál se.

"Nu, svým způsobem. Za těch osmnáct let tady na Nové Jižní Georgii jsem neviděl tak krásný typ bytosti. Vlastně jsem ještě nikdy neviděl tak krásnou ženu. Vypadá jako bohyně."

Nach se nyní rozlil až po špičku jeho plešaté hlavy, jelikož správce Ketho byl zdrženlivý muž a neužíval superlativy. Rocannon však suše přikývl na souhlas.

"Přál bych si, abychom s ní mohli mluvit bez těch tr - gdemiijských překladatelů. Ale co se dá dělat." Rocannon vykročil návštěvnici naproti, a když k němu obrátila svou překrásnou tvář, velmi hluboce se poklonil, poklekl najedno koleno a schýlil hlavu, oči zavřené. Říkal tomu Všeobecná mezikulturní zdvořilost a mělo to v jeho podání jistý šarm. Když se znovu vzpřimil, kráska se usmála a promluvila. "Říká, budete pozdraveni, Páni hvězd," zavrčel jeden z jejího podsaditého doprovodu lámanou galaktštinou.

"Bud pozdravena, paní z Angyiů," odpověděl Rocannon. "Jak můžeme my z Muzea paní pomoci?"

Skrze mumlání troglodytů zněl její hlas jak závan stříbrného větru.

"Ona říkat, prosím dát jí náhrdelník, který pokladem jejích rodných předků po krvi dlouho dlouho."

"Jaký náhrdelník?" otázal se, ona pochopila jeho otázku a ukázala na prostřední expozici ve skříni před nimi. Byl to skvost, řetěz ze žlutého zlata, masivní a přitom jemně zpracovaný, uprostřed byl zasazen žhavě modrý safír. Rocannon zvedl obočí a Ketho mu přes rameno pošeptal:

"Vkus tedy má. To je Fomalhautský náhrdelník - překrásný kousek."

Usmála se na dva muže a opět na ně přes hlavy troglodytů promluvíla.

"Ona říkat, O, Hvězdní pání, Starší a Mladší strážce z Domu pokladů, tento poklad její. Dávno, dávno tomu. Díky."

"Jak jsme k tomu přišli, Ketho?"

"Počkej, mrknu se do katalogů. Tady to máme. Tady. Pochází to od troglů-trollů-at' jsou, co jsou: Gdemiiů. Říká se tu, že trpí obchodní mání. Nechali jsme je koupit AD-4, aby sem měli čím lítat. Tohle byla část platby. Je to jejich ruční práce." "A vsadím se, že už takovou nesvedou, co přešli na Průmysl." "Ale mají zřejmě pocit, že to náleží jí, nikoli jim nebo nám. Zřejmě je to důležité, Rocannone, jinak by si kvůli ní nehodili na krk takovou časovou rozteč. Objektivní chyba mezi námi a Fomalhautem musí být nezanedbatelná!"

"Sedm let, ne méně," souhlasil vífer, který měl s hvězdnými skoky své zkušenosti. "To není daleko. V Průvodci ani Příručce podrobnější data k odhadu nejsou. Tyhle druhy nikdy nebyly jaksepatří prozkoumány. Snad jí ti malí lidičkové prokazují obyčejnou laskavost. Nebo na tom prokletém safíru závisí mezidruhovná válka. Snad tu jsou na její přání, třeba jsou jí naprosto podřízeni. Nebo může být navzdory zdání jejich vězněm, návnadou. Kdo to může říct?... Můžeš to tu postrádat, Ketho?"

"Jasně. Technicky vzato je celá Exotika vypůjčená, není to náš majetek. Tu a tam se objevují nároky; zřídka se přeme. Mír je nade vše, než přijde Válka..."

"Pak myslím, že bychom jí to měli dát."

Ketho se usmál. "Je to pocta," pronesl. Odemkl skříň, vytáhl ven velký zlatý řetěz a se slovy "Dej jí to ty," jej v záblescích podal Rocannonovi.

A tak se modrý drahokam na okamžik poprvé ocitl v Rocannonově dlani.

Nebyl na to duševně připraven. S pěstí plnou ohnivé modře a zlata se otočil k překrásné cizí ženě. Nezvedla pro něj ruce, sklonila hlavu a on jí náhrdelník navlékl přes vlasy. Jiskřil jí na zlatohnědém hrdle jak roztavený kov. Vzhledla od něj a ve tváři měla takovou pýchu, potěšení a vděčnost, že Rocannon ztratil řeč a malý správce zadrmolil svým vlastním jazykem:

"Bylo nám potěšením, bylo nám velkým potěšením."

Svou zlatou hlavou se poklonila jemu i Rocannonovi. Pak se otočila a kývla na své podsadité strážce - nebo hlídače? - zahalila se do svého odřeného modrého pláště, odkráčela dlouhým sálem a byla pryč.

Ketho a Rocannon stáli a hleděli za ní.

"Mám pocit..." spustil Rocannon.

"Ano?" dotázal se po delší pauze Ketho chraptivě. "Když potkávám lidi ze světů, o nichž tak málo víme, víš, občas... občas mívám pocit... jako bych tápal v temném koutě legendy, snad tragického mýtu, jemuž nerozumím..."

"Ano," pronesl správce a odkašlal si. "Zajímalo by mě... zajímalo by mě, jak se jmenovala."

Sličná Semley, Zlatavá Semley, Semley s náhrdelníkem. Hliněnci splnili její vůli, a učinili tak i Hvězdní páni z toho děsivého místa, kam ji Hliněnci zavedli, z města na konci noci. Uklonili se před ní a vydali ji ze svých pokladů ten její.

Dosud však ze sebe nedokázala setřást dojem z těch jeskyní, kde jí nad hlavou visel kámen, kde jste nemohli říci, kdo mluví či co učiní, kde hřměly hlasy a vztahovaly se šedé ruce - Dost již toho. Zaplatila za náhrdelník; tedy dobře. Nyní náležel jí. Cena byla zaplacená, minulost byla minulostí.

Její větrný kůň se vyplížil z jakési krabice, oči měl skelné a srst samý led. Když opustili jeskyně Gdemiů, zprvu nechtěl letět. Nyní se zdál opět v pořádku a v mírném jižním větríku mířil jasnou oblohou k Hallan. "Leť rychle, leť rychle," říkala mu a propukala v smích, jak jí vítr z mysli vyvával temnotu. "Chci už vidět Durhala, brzy, brzičko..."

Letěli bystře a na Hallan dorazili za soumraku druhého dne. Když se s ní větrný kůň mihl nad tisícem schodů k Hallan a přes Klenutý most nad propastí, kde se les o tisíc stop propadal, připadly jí hliněné jeskyně jako loňský zlý sen. Na leteckém nádvoří ozářeném zlatým světlem večera sesedla a posledními schody prošla mezi ztrnulými tesanými sochami hrdinů a dvěma dveřníky, kteří se s očima upřenými na tu nádhernou ohnivou věc na jejím krku poklonili.

Ve vstupní hale zastavila procházející děvče, moc hezké děvče, od pohledu Durhalovu blízkou příbuznou, ačkoli si Semley nemohla vybavit její jméno.

"Znáš mé, panenko? Jsem Semley, Durhalova žena. Došla bys oznámit paní Durosse, že jsem zpátky?"

Bála se totiž jít a snad hned sama potkat Durhala; přála si Durossinu podporu.

Dívka na ni pohlédla a ve tváři se jí usadil divný výraz. Zamumlala však: "Ano, paní," a vystřelila ke Věži. Semley stála a čekala ve zlaceném, rozkotaném sále. Nikdo tudy neprošel. Kam se poděly všechny stoly z hodovní síně? To ticho bylo podivné. Po chvíli se Semley vydala ke schodům Věže. Po kamenné podlaze však již přicházela jakási stařena, vztahovala k ní ruce a vzlykala.

"Och, Semley, Semley!"

Ucouvla, nikdy tu šedovlasou ženu neviděla.

"Ale paní, kdopak jste?"

"Jsem Durossa, Semley."

Zatímco ji Durossa objímala a vzlykala, stála nepohnutě a nepřenesla ani slovo. Stařena se ptala, zda ji opravdu zajali Hliněnci a celá ta dlouhá léta drželi v moci kouzla, nebo to byli Fiia se svými podivnými kousky? Pak Durossa o krok ustoupila a přestala vzlykat.

"Semley, ty jsi stále mladá. Mladá jako v den, kdy jsi odešla. A máš kolem krku náhrdelník..."

"Přinesla jsem dar mému muži Durhalovi. Kde je?"

"Durhal je mrtvý."

Semley stála nepohnutě.

"Tvůj manžel a můj bratr, Durhal, pán na Hallan, padl před sedmi lety v bitvě. To jsi byla pryč devět let. Už k nám nepřicházejí Hvězdní páni. Upadli jsme do války s Východními sály, s Angyi z Logu a Hul-Orrenu, a Durhal v boji padl kopím středního člověka. Měl slabou zbroj pro tělo a žádnou pro ducha. Leží pohřben na polích nad Orrenskými slatinami."

Semley se otočila. "Pak půjdu za ním," pronesla a položila ruku na zlatý řetěz, jenž ji tížil na krku. "Dám mu svůj dar."

"Počkej, Semley! Durhalova dcera, tvá dcera, pohledná ni, na Krásnou Haldre!"

Byla to dívka, kterou poprvé oslovila a poslala pro Durossu. Táhló jí na devatenáct a oči měla jako Durhal, tmavomodré. Stála vedle Durossy a těma klidnými očima sledovala ženu Semley, která byla její matkou, a která byla stará jako ona. Podobaly se věkem, zlatými vlasy a krásou. Jen Semley byla o kousek vyšší a měla na prsou modrý kámen.

"Vem si to, vem si to. Přinesla jsem to z konce dlouhé noci pro Durhala a Haldre!" Semley to vykřikla z plných plic, zatočila se a sklonila hlavu, aby se zbavila toho těžkého řetězu. Náhrdelník s chladným tekutým plesknutím dopadl na kameny. "O, vem si to, Haldre," vykřikla, pak se s hlasitým nářkem otočila a vyběhla z Hallan, přes most a dolů dlouhými, širokými schody. Jako divoké zvíře prchala k lesu na úbočí hory a byla pryč.

ČÁST PRVNÍ: HVĚZDNÝ PAN

I.

Tak končí první část legendy; to celé je pravda. Teď několik skutečností, které jsou rovněž pravdivé, z ligového Průvodce po Galaktické oblasti osm.

Číslo 62: FOMALHAUTII.

Typ AE - život na bázi uhlíku. Planeta s železným jádrem, průměr 6600 mil, atmosféra velmi bohatá na kyslík. Oběžná doba: 800 pozemských dnů, 8 hod. 11 min. 42 sec. Rotační perioda: 29 hod. 51 min. 02 sec. Střední vzd. od slunce 3.2 AU, oběžná výstřednost malá. Sklon ekliptiky 27° 20' 20" působí výrazné rozlišení ročních období. Gravitace .86 standardní. Čtyři velké pevniny, Severozápadní, Jihozápadní, Východní a Arktický kontinent, pokrývají 38% planetárního povrchu.

Čtyři satelity (typu Perner, Loklik, R-2 a Fobos). Průvodce Fomalhautu je viditelný jako superjasná hvězda. Nejbližší svět Ligy: Nová Jižní Georgie, hl. město Ker-guelen (7.88 sv. r.).

Historie: Planeta byla zaznamenána Eliesonovou výpravou 202, robosondy 218.

První zeměpisná expedice 235-6. Šéf: J.Kiolaf. Velké pevniny prozkoumány ze vzduchu (viz mapy 3114 a,b,c 3115 a,b). Přistání, geologický a biologický průzkum a VIFE kontakty provedeny pouze na Východním a Severozápadním kontinentu (viz popisy inteligentních druhů níže).

Technologizační mise ke druhu I-A 252-4- Šéf: J.Kiolaf (pouze Severozápadní kontinent).

Kontrolní a daňové mise ke druhům I-A a II proběhly pod záštitou Oblastní nadace v Kerguelenu, N.J.Georgie, v 254, 258, 262, 266, 270; v 275 byl nad planetou až do doby adekvátnějšího průzkumu všech inteligentních druhů vyhlášen Interdikt Všeplanetární VIFE autority. První etnologická expedice 321. Šéf: G.Rocannon.

Do nebe za Jižním hřebenem tiše a prudce vyrostl vysoký strom oslnivě bílé záře. Strážce na věžích hradu Hallan s křikem udeřily bronzem do bronzu. Jejich slabé hlasy a varovné zvučení kovů pohltilo dunění, hromový poryv větru a skřípění lesa.

Mogien z Hallan se v běhu na hradní letecké nádvoří střetl se svým hostem, Hvězdným pánem.

"Tvá loo! byla za Jižním hřebenem, Hvězdný pane?"

Druhý, byť ve tváři velmi pobledlý, přisvědčil hlasem klidným jako vždy: "Byla."

"Polet' se mnou."

Mogien svého hosta vysadil do podsedního sedla větrného koně, který čekal osedlán na leteckém nádvoří. Přelétli nad tisícem schodů, přes Klenutý most nad propastí, nad lesnatými svahy panství Hallan. Kůň letěl jako zažloutlý list hnáný větrem.

Když jezdci přelétli Jižní hřeben, spatřili ve vodorovných zlatých šípech prvního rozbřesku modře stoupat dým. Podél koryta potoka v horské stráni se vlhkými, chladnými houštinami s praskotem prodíral lesní požár.

Pod nimi se v úbočí kopců náhle rozevřela jáma, černá díra plná doutnajícího prachu. Po obvodu rozlehlého anihilačního kruhu ležely šmouhy zuhelnatělých stromů, vrcholky paprscitě rozhozené od jámy plné tmy.

Mladý pán Hallan svého šedáka zastavil ve vzestupném proudu ze zpustošeného údolí a mlčky hleděl dolů. Skazky z dob jeho dědů a pradědů vyprávěly o prvním příchodu Hvězdných pánů. O tom, jak svými strašlivými zbraněmi upalovali kopce a vodu v moři přiváděli do varu, a jak pod hrozbou těchto zbraní donutili všechny pány Angienu složit přísahu věrnosti a poddanství. Mogien těmto příběhům poprvé uvěřil teprve nyní. Chvilí nemohl popadnout dech.

"Tvá loď byla..."

"Byla zde. Dnes jsem se tu měl sejít s ostatními. Pane Mogiene, řekni svým lidem, ať se vyhýbají těmto končinám. Nějaký čas. Do příštího studeného roku, než přejdou deště."

"Kouzlo?"

"Jed. Déšť ho vyplaví z půdy."

Hvězdný pán hovořil klidným hlasem, ale jeho oči hleděly dolů. A pak náhle znova promluvil, tentokrát ne k Mogienovi, nýbrž k černé jámě pod nimi, nyní obtažené paprsky časného, úsvitu. Mogien neporozuměl ani slovu, jelikož Hvězdný pán mluvil svou vlastní řečí, řečí Hvězdných pánů, a teď již nebyl v Angieniu ani na celém světě jiný člověk, který by tímto jazykem vládl.

Mladý Angyia přitáhl uzdu svému nervóznímu koni. Hvězdný pán za ním zhluboka nabral dech a řekl:

"Vrat'me se na Hallan. Tady nic není..."

Větrný kůň zakroužil nad dýmajícími svahy.

„Pane Rokanane, pakliže tvoji lidé nyní bojují ve válce mezi hvězdami, meče Hallan jsou ti k dispozici!"

"Děkuji ti, pane Mogiene," odvětil Hvězdný pán a přidržel se sedla. Vítr mu v letu bičoval sklopenou, šedivější hlavu.

Dlouhý den uplynul. Klenutými okny jeho pokoje ve věži hradu Hallan dovnitř pronikaly poryvy nočního větru a rozechvívaly oheň ve velkém krbu. Studený rok se chýlil ke konci a vítr s sebou přinášel neklid jara. Když zvedl hlavu, ucítil nasládlou, zatuchlou vůni travních gobelínů rozvěšených po stěnách a sladkou, svěží vůni noci v lesích tam venku. Znova promluvil do vysílače: "Tady Rocannon. Mluví Rocannon. Slyšíte mě?" Dlouze naslouchal tichu v přijímači a pak ještě jednou zkusil lodní frekvenci: "Tady Rocannon..." Když se přistihl, že mluví potichu, téměř šeptem, přestal a vypnul vysílačku. Byli mrtví, všech čtrnáct, jeho společníci a přátelé. Už na Fomalhautu II společně strávili polovinu jednoho dlouhého planetárního roku a přišel čas vyměnit si názory a porovnat poznámky. Smate a jeho lidé tedy odstartovali z Východního kontinentu, cestou přibrali arktickou posádku a nakonec přistáli zde, aby se setkali s Rocannonem, šéfem První etnologické expedice a člověkem, který je sem všechny přivedl. A teď byli mrtví.

A jejich práce - veškeré poznámky, fotografie, nahrávky, vše, co by před nimi mohlo ospravedlnit jejich smrt - to vše bylo také zničeno, obráceno na prach spolu s nimi, promarněno spolu s nimi.

Rocannon své rádio ještě jednou nastavil na tísňové volání, ale nezvedl vysílač. Jen by prozradil nepříteli, že někdo přežil. Nehybně seděl. Když za dveřmi zaznělo zvukné zaklepání, řekl podivným jazykem, jímž bude muset od nynějška hovořit neustále: "Vstupte!"

Dovnitř vešel Mogien, mladý pán Hallan, jeho nejlepší informátor o kultuře a zvycích Druhu II, v jehož rukou nyní ležel Rocannonův osud. Mogien byl velmi vysoký, jako celý jeho lid, světlolasý a snědý. V jeho hezké tváři se zračil naučený výraz přísného klidu, skrze nějž občas probleskly silné emoce: hněv, ctižádost, radost. V patách za ním vstoupil jeho olgyijský služebník Raho, postavil na truhlu žlutou láhev a dvě číše. nalil a odstoupil. Dědic Hallan promluvil:

"Napijme se spolu, Hvězdný pane."

"A moji rodni s tvými a naši synové pospolu, pane," odvětil etnolog, kterého život na devíti různých exotických planetách naučil cenit dobré vychování. Pozvedli s Mogienem dřevěné číše se stříbrným kovářím a napili se.

"Skříňka slov," řekl Mogien s pohledem upřeným na rádio, „již nikdy nepromluví."

"Nepromluví hlasy mých přátel."

Mogienova ořechové snědá tvář nevyjadřovala žádné pocity, řekl však: "Pane Rokanane, životy jim odebrala nepředstavitelná zbraň." "Takové zbraně chystá Liga všech světů na Válku, která přijde. Nikoli proti vlastním světům." "Tato Válka tedy přišla?"

"Nemyslím. Yaddarn, jehož jsi znal, byl neustále na lodi. Zaslechl by o tom zprávu v lodním ansiblu a hned by mi dal vědět. Byli bychom varováni. Je to jistě nějaké povstání proti Lize. Když jsem opouštěl Kerguelen, schylovalo se ke vzpouře na světě zvaném Faraday, a od té doby uplynulo podle slunečního času devět let."

"Tato malá skříňka slov nemůže promluvit do města Kerguelenu?" "Ne. A i kdyby mohla, slova by tam putovala osm let a dalších osm bych čekal na odpověď." Rocannon mluvil se svým obvyklým klidem a prostou zdvořilostí, ale když vysvětloval důvod svého vyhnanství, zněl jeho hlas trochu mdlé. "Vzpomínáš si na ansibl, ten velký stroj, který jsem ti ukazoval na lodi a kterým lze s ostatními světy mluvit rovnou, bez ztráty let... myslím, že právě o něj jim šlo. Byla to jen směla, že se všichni moji přátelé nacházeli na

palubě. Bez něj jsem bezmocný." "Ale jestli tě tvoji rodni, tvoji přátelé ve městě Kerguelenu zavolají ansiblem a nedostanou odpověď, nepřijdou se podívat..." Mogien našel odpověď ve stejném okamžiku, kdy ji Rocannon vyslovil:

"Za osm let..."

Když onedny provázel Mogiena Expediční lodí a ukazoval mu okamžitý vysílač, ansibl, Rocannon mu také pověděl o novém typu lodí, které přelétnou od hvězdy ke hvězdě za nulový čas.

"Zabila tvé přátele NS loď?" otázal se angyijský bojovník.

"Ne. Měla posádku. Na tomto světě jsou nepřátelé, tady a teď."

Mogien to rázem pochopil, když si vzpomněl na Rocannonova slova, že živé bytosti nemohou let na NS lodích přežít; že se používají jen jako robobombardéry, zbraně, které se objeví, udeří a zmizí v jediném okamžiku. Byl to zvláštní příběh, ale o nic zvláštnější než jiné, jejichž pravdivostí si byl Mogien jist: že sem podobnou lodí Rocannon cestoval roky a roky mezi světy, a ty roky se lidem na lodi zdály být jen několika hodinami. Ve městě Kerguelenu na hvězdě Forrosul tento muž Rocannon mluvil se Semley z Hallan a dal jí drahokam Oko moře téměř před půl stoletím. Semley, jež během jediné noci prožila šestnáct let, byla již dávno mrtva, její dcera Haldre zestárla a její vnuk Mogien vyrostl v dospělého muže, a přece tu seděl Rocannon, jenž nezestárl. Ta léta mu uplynula jízdou mezi hvězdami. Bylo to podivné, ale existovaly i podivnější příběhy.

"Když jela matka mé matky noci..." začal Mogien a odmlčel se.

"Na všech světech nikdy nebylo krásnější paní," pravil Hvězdný pán a smutek v jeho tváři na okamžik polevil.

"Pán, který jí projevil přátelství, je mezi jejími rodnými vítán," dodal Mogien. "Ale chtěl jsem se otázat, pane, jakou lodí jela? Byla někdy Hliněncům odňata? Je-li v ní ansibl, nemohl bys svým rodným povědět o nepříteli?"

Rocannon zůstal na moment jako omráčený, ale hned se vzpamatoval. "Ne," odvětil, "to nepůjde. Hliněnci loď dostali před sedmdesáti lety. Tehdy žádné okamžité vysílače nebyly. A později nemohly být instalovány, jelikož se na tuto planetu již čtyřicet pět let vztahuje Interdikt. Díky mně. Poněvadž jsem zasáhl. Neboť když jsem potkal paní Semley, šel jsem za svým lidem a řekl: Jak to nakládáme se světem, o němž nic nevíme? Proč jim bereme peníze a pleteme se do jejich života? Co nás k tomu opravňuje? Ale kdybych to nechal být, alespoň by sem každých pár let někdo zavítal a nebyli byste zcela vydáni na milost útočníkům." "Co od nás útočníci chtějí?" zeptal se Mogien zdrženlivě, leč zvědavě.

"Vaši planetu, myslím. Váš svět. Vaši zem. Snad vás jako otroky.

Nevím."

"Pokud ještě Hliněnci mají locF, Rokanane, a pokud ta loď dolétne do Města, mohl bys odletět a vrátit se ke svému lidu."

Hvězdný pán na něj chvíli hleděl.

"Asi bych mohl," přiznal.

V jeho hlase opět zazněl mdlý tón. Na další chvíli mezi nimi zavládlo ticho a pak Rocannon prudce prohlásil:

"Ponechal jsem tvůj lid bezbranný. Přivedl jsem s sebou mé vlastní lidi, nyní jsou mrtvi. Neuteču osm let do budoucnosti, abych pak zjistil, co dalšího se tu stalo! Poslouchej, pane Mogiene, pomoz mi dostat se na jih k Hliněncům. Snad získám loď a budu ji tu moci použít k průzkumu tady na planetě. A jestli nedokážu změnit automatické řízení, alespoň ji pošlu se zprávou do Kerguelenu. Ale zůstanu tady."

"Příběh vypráví, že ji Semley našla v jeskyních Gdemii u moře

Kirien."

"Půjčíš mi větrného koně, pane Mogiene?"

"A mou společnost, bude-li ti po vůli."

"S povděkem."

"Hliněnci jsou osamělým hostům špatnými hostiteli," poznamenal Mogien a zatvářil se potěšené. Ani myšlenka na příšernou černou jámu vypálenou v horském úbočí nemohla utišit svrbění dvou dlouhých mečů u jeho pasu. Od posledního nájezdu již uplynulo mnoho času.

"Kéž naši nepřátelé zemřou, nemajíce syny," slavnostně pronesl An-gya a pozvedl znova naplněnou číši.

Rocannon, jehož přátelé bez varování zemřeli na palubě neozbrojené lodi, nezaváhal.

"Kéž zemřou, nemajíce syny," přitakal a připil si s Mogienem. Tam, ve žlutém světle svící a dvojitého měsíce, na Vysoké věži Hallan.

II

V podvečer druhého dne byl Rocannon ztuhlý a ošlehaný větrem, naučil se však pohodlně sedět ve vysokém sedle a s trochou umu vést velkou okřídlenou šelmu ze stájí Hallan. Nyní se kolem něj rozprostíral vzduch zřůžovělý dlouhým, pomalým západem slunce, jako vrstvy krystalicky perleťového světla. Větrní koně vzlétli vysoko, aby se co nejdéle udrželi na sluníčku, neboť jako velké kočky milovali teplo. Mogien ze svého vraného dravce - je to hřebec nebo kocour, přemítal Rocannon - dole vyhlížel místo k táboření, jelikož větrní koně nelétali potmě. Za nimi se vznášeli dva střední lidé na menších, bílých koních, jejichž křídla v posledních paprscích velkého slunce Fomalhaut také zřůžověla.

"Pohled tam, Hvězdný pane!"

Jakmile Rocannonův oř zahlédl to, nač Mogien ukazoval, trhl sebou a zaprskal. Byl to malý černý objekt, letící před nimi nízko po obloze. Ve večerním tichu od něj zaznívalo slabé vrčení. Rocannon posunky naznačil, aby okamžitě přistáli. Na lesní mýtině, kde sesedli, se Mogien otázel:

"Byla to lod jako tvá, Hvězdný pane?"

"Ne. To bylo planetární vozidlo, vrtulník. Mohla ho sem přivést jen lod mnohem větší, než byla má, hvězdná fregata nebo transportér. Zřejmě sem přišli ve značné síle. A museli tu začít ještě před mým přiletem. Co tu jen pohledávají, s těmi bombardéry a vrtulníky?... Mohou nás na dálku sestřelit z oblohy, budeme se jich muset stranit, pane Mogiene."

"Letělo to z Hlinišť. Doufám, že tam nebyli před námi."

Rocannon jen přikývl, rozněvaný pohledem na tu černou skvrnu na jasném nebi, rozezený z toho vajglu na čistém světě. Kdokoli už byli lidé, kteří rozmetali na první pohled neozbrojenou Expediční lod, měli nepochybně v úmyslu prozkoumat tuto planetu a využít ji buď ke kolonizaci, nebo nějakému vojenskému účelu. Vysoce inteligentní formy existence, jichž byly na planetě přinejmenším tři druhy, všechny na nízké technické úrovni, budou ignorovány, zotročeny nebo vyhubeny, podle potřeby dobyvatelů. Pro takové agresory měla význam jen technika.

A právě v tom, říkal si Rocannon pro sebe, když pozoroval střední lidi, jak odstrojují větrné koně a pouští je na noční lov, snad právě v tom byla i vlastní slabina Ligy. Počítala se jen technika. Dvě mise, vyslané na tento svět během minulého století, začaly jeden z druhů tlačit k předatomové technice, ještě než vůbec prozkoumaly ostatní kontinenty nebo kontaktovaly všechny inteligentní rasy. Postavil se proti tomu a nakonec byl pověřen vedením vlastní Etnografické expedice s cílem zjistit o planetě více informací. Nedělal si však žádné iluze. I jeho práce nakonec poslouží jen jako informační podklad pro výběr technicky nejslibnějšího druhu či kultury. Tak se Liga všech světů hotovila ke střetu se svým totálním nepřítelem. Byly vycvičeny a vyzbrojeny stovky světů a tisíce dalších se učilo používat ocel, kolo, traktor a reaktor. Ale Rocannon byl višer a jeho prací bylo učit se, ne vyučovat. Žil na mnoha zaostalých světech a pochyboval o moudrosti, která vše sázela na zbraně a práci strojů. V popředí Ligy stály agresivní, nástrojové, humanoidní rasy z Kentauru, Země a Cetiánci, a tak docházelo k omezování jistých dovedností, sil a schopností inteligentního života na úkor příliš úzkého standardu.

Tomuto světu, který ani neměl jiné jméno než Fomalhaut II, nebyla pravděpodobně nikdy věnována přílišná pozornost, jelikož do příchodu Ligy žádný z druhů zřejmě nepokročil za páku a výheň. Jiné rasy na jiných světech bylo možno hnát vpřed rychleji, ku pomoci, až se mimo-galaktický nepřítel nakonec vrátí. Jistě to bylo nevyhnutelné. Vzpomněl si, jak mu Mogien k boji proti flotile světelných bombardérů nabídl meče Hallan. Ale co jestli budou světelné i NS bombardéry ve srovnání se zbraněmi Nepřítele připomínat bronzové meče? Co když jeho zbraněmi budou zbraně mysli? Nebylo by dobré, naučit se něco o různých vlastnostech mysli, o jejích silách? Politika Ligy byla příliš krátkozraká, příliš marnotratná a nyní evidentně dospěla ke vzpouře. Jestliže bouře stahující se před deseti lety nad Faradayem nakonec

vypukla, znamenalo to, že si mladý svět Ligy, narychlo vyzbrojený a vyučený v boji, vykrajuje mezi hvězdami své vlastní impérium.

Spolu s Mogienem a dvěma tmavovlasými služebníky rozžvýkali krajíce tvrdého, dobrého chleba z hallanských kuchyní, zapili je žlutým vaskanem z kožené láhve a brzy se uložili ke spánku. Kolem jejich malého ohničku se až k nebi tyčily vysoké stromy, jejichž temné větve byly obtěžkány ostrými, tmavými, nedozrálými šiškami. V noci lesem šeptal chladný, dobrý déšť. Rocannon si přes hlavu přetáhl měkounkou pokrývku z herilí kožešiny a celou dlouhou noc prospal v šeptání deště. Větrní koně se vrátili s úsvitem a před východem slunce již byli ve vzduchu a hnali se na křídlech větru k bledým zemím u zálivu, kde sídlili Hliněnci.

Kolem poledního přistáli na poli syré hlíny. Rocannon a dva služebníci, Raho a Yahan, se rozpačitě rozhlíželi kolem, aniž objevili známky života. Mogien s naprostou jistotou své kasty prohlásil: "Přijdou."

A přišli. Bylo jich šest; podsadití humanoidi, které Rocannon před lety viděl v muzeu. Sahali mu po prsa a Mogienovi po pás. Byli nazí a světle šedí jako jejich hliněná pole - podivný zemní pronárod. Neobyčejné bylo, že když promluvili, činili tak jediným skřípavým hlasem všichni najednou. Dílčí koloniální telepatie, vzpomněl si Rocannon na Průvodce a pohlédl na ty ošklivé lidi nadané vzácným darem s větším respektem. Jeho tři společníci podobný pocit zřejmě nesdíleli. Tvářili se ponuře.

"Co si Angyiové a služebníci Angyiů přejí na polích Pánů noci?" otázal či otázali se jeden nebo všichni Hliněnci společnou řečí, angyrjským dialektem používaným všemi druhy.

"Jsem pán na Hallan," odvětil giganticky vyhlížející Mogien. "Po mém boku stojí Rokanan, vládce hvězd a cest nocí, služebník Ligy všech světů, host a přítel rodných z Hallan. Náleží mu velká úcta! Zavedte nás za těmi, kdož jsou s námi hodni jednat. Jsou slova, která musí být vyslovena, jinak bude brzy sněžit v teplém roce, vítr vát naopak a stromy porostou kořeny do oblak!"

Poslouchat angyjskou řeč je skutečný požitek, pomyslel si Rocannon, ačkoli takt vás na ní zrovna nezaujme.

Hliněnci stáli kolem v nejistém tichu.

"Vskutku je to tak?" zeptal se nakonec jeden nebo všichni.

"Ano, a moře se změní v les a kamenům narostou prsty! Zavedte nás ke svým vůdcům, kteří vědí, kdo je Hvězdný pán, a nemarněte čas!"

Další ticho. Jak stál mezi malými troglodyty, Rocannon měl nepříjemný pocit, jako by ho po uších hladila motýlí křídla. Vážilo se rozhodnutí.

"Pojďte," pronesli Hliněnci nahlas a vyrazili provlhlým polem. Společně pospíchali podél role půdy, zastavili, pak ustoupili stranou a odkryli tak díru v zemi, z níž vystupoval žebřík: vstup do Říše noci. Zatímco střední lidé čekali s koňmi nad zemí, Mogien a Rocannon po žebříku sestoupili do podzemního světa křížovatek a větvení tunelů, které byly proraženy v hlíně, vyloženy drsným cementem, osvětleny elektrinou, a které čpěly pachem potu a zatuchlého jídla. Stráže, kráčející na svých plochých šedých nohách za nimi, je zavedly do spoře osvětlené kulaté místnosti, která připomínala bublinu v obrovském skalním masívu, a pak odešli.

Čekali. Čekali dlouho.

Který ďábel donutil první expedice doporučit pro členství v Lize zrovna tenhle lid? Rocannon tušil odpověď. První expedice pocházely z chladného Kentauru a průzkumníci se radostně zaryli do jeskyní Gde-miiů, aby unikli oslnivé záplavě světla a tepla z velkého slunce typu A-3. Podle nich na takovém světě žili rozumní lidé pod zemí. Podle Rocannony byly žhavé bílé slunce, jasné noci čtverého měsíce, prudké změny počasí a neustálý vítr, sytý vzduch a nízká gravitace přející vzniku tolika vzdušných druhů nejen přijatelné, ale přímo báječné. Avšak, oponoval si v duchu, na rozdíl od Kentauranů byl zase mnohem méně kvalifikovaný soudit tyto jeskyňovce. Byli nepochybně chytří. Navíc měli telepatu - jev nepoměrně vzácnější a mnohem nepochopitelnější než elektrina - první průzkumníci toho však nijak nevyužili. Dali Gdemiiům generátor a lodí s pevnou trasou, trochu matematiky a pár poplácání po zádech a odešli. Co poté měli lidé udělat? Zeptal se na to Mogiena.

Mladý pán, který nepochybě v životě neviděl nic než svíčky a smolné pochodně, hleděl na elektrickou žárovku nad hlavou bez špetky zajmu.

"Vždy jim šla dobře výroba věcí," řekl se svou pozoruhodnou přímočarou arogancí.

"Vytvořili poslední dobou nějaké nové druhy věcí?"

"Kupujeme od Hliněnců naše ocelové meče. Za časů mého děda se jejich kováři naučili pracovat s ocelí, ale co bylo předtím, to nevím, Můj lid žil s Hliněnci dlouhý čas, dovolovali jsme jim razit tunely v našem přilhraničí, směňovali s nimi stříbro za meče. Prý jsou bohatí, ale nájezdy na ně jsou tabu. Válka mezi dvěma plemy, to je zlá věc - jak sám víš. I když zde můj děd Durhal hledal svou ženu v domnění, že ji ukradli, neporušil tabu, aby je přinutil k řeči. Když mohou, neřeknou ti pravdu ani lež. Nemáme je rádi a oni nemají rádi nás; myslím, že se namatují na dávné časy, kdy ještě nebylo tabu. Nejsou stateční."

Za zády jim zaduněl silný hlas:

"Pokloňte se před majestátem Pánů noci!"

Rocannon sáhl po laserové pistoli, Mogien sevřel jílce mečů. Oba se otočili. Rocannon však na zakřivené zdi okamžitě rozpoznal tlampač. „Neodpovídej," zamumlal Mogienovi.

"Mluvte, ó cizinci v jeskyních Vládců noci!" Zvučný rámus působil strašidelně, ale Mogien stál bez mrknutí oka, s netečně pozdvíženou klenbou vysokého obočí. Za okamžik promluvil:

"Ted, když jsi po tři dny cválal ve větru, pane Rokanane, zdalipak jsi v tom začal nalézat zalíbení? "

"Mluvte a budete vyslyšeni!"

"Ovšem. A ten žíhaný kůň cválá lehce jako západní vítr v teplém roce," odvětil Rocannon citátem komplimentu, který zaslechl u stolu v hodovní síni.

"Pochází z výtečného chovu."

"Mluvte! Posloucháme vás!"

Za řevu zdi začali diskutovat o chovu větrných koní. Nakonec se v tunelu objevili dva Hliněnci.

"Pojďte," pronesli neúčastně.

Skrze další labyrint zavedli cizince k velmi úhledné malé elektrické dráze podobající se obří, avšak funkční hračce. Projeli jí, většinou rychlým tempem, několik mil, až opustili hliněné tunely a ocitli se ve vápencových jeskyních. Konečná stanice byla v ústí světlem zalitého sálu, na jehož druhém konci stáli na pódiu tři čekající troglodyti. Rocannonovi k jeho profesionální hanbě nejprve připadali všichni stejní. Jako Číňané Holanďanovi nebo Rusové Kentaúranovi... Pak rozrůznil osobnost prostředního Hliněnce, jehož tvář pod železnou korunou byla ostře řezaná, bílá a vyzařovala z ní síla.

"Co hledá Hvězdný pán v Jeskyních Mocných? "

Etiketa společné řeči přesně vyhovovala Rocannonovým potřebám, když odpověděl:

"Doufal jsem do těchto jeskyní přijít jako host, poznat cesty Pánů noci a shlédnout zázraky jejich díla.

Stále doufám, že se tak stane. Zlo však jde jen o krok za mnou a já přicházím ve spěchu a potřebě. Jsem důstojník Ligy všech světů. Žádám vás, abyste mě zavedli ke hvězdné lodi, již jste od Ligy obdrželi jako záruku její důvěry."

Ti tři na něj netečně hleděli. Pódium je vyzvedlo do Rocannonovy výše a viděny takto zpříma byly jejich vousaté tváře bez známek věku, a oči tvrdé jak kameny velmi působivé. Pak ten po levici promluvil groteskní, lámanou galaktštinou:

"Není loď," řekl.

"Je tu loď."

Po chvíli Hliněnci nejasně zopakoval:

"Není loď."

"Mluvte společnou řečí. Žádám vás o pomoc. Na tomto světě je ne přítel Ligy. Nebude to už déle váš svět, jestli strpíte nepřítele."

"Není loď," zopakoval levý Hliněnci. Zbylí dva stáli jako stalagnity,

"Mám tedy říci jiným pánům Ligy, že Hliněnci zradili jejich Jůvóri a ve Válce, která přijde, za ně nestojí bojovat?"

Ticho.

"Důvěra je vzájemná nebo žádná," řekl společnou řečí piostíenní

Hliněnci v železné koruně.

"Žádal bych vás snad o pomoc, kdybych vám nevěřil? Pošlete tedy do Kerguelenu loď se zprávou, alespoň to pro mne udělejte. Nikdo na ní nemusí jet a ztrácet léta, poletí sama."

Opět ticho.

"Není loď," zopakoval levý svým chraplavým hlasem.

"Poďme, pane Mogiene," prohodil Rocannon a otočil se k nim zády.

"Ti, kdož zrazují Hvězdné pány," pronesl Mogien svým čistým, arogantním hlasem, "zrazují starší smlouvy. Kdysi jste nám vykovali meče, Hliněnci. Ty meče nezašly řezem." A po Rocannonově boku odia až el za zakrslymi, šedými průvodci, kteří je mlčky zavedli zpátky ke dráze pak labyrintem zatuchlých, osvětlených chodeb a nakonec vzhůru, na členní světlo.

Odlétli z teritoria Hliněnců několik mil na západ a přistáli na břehu lesní řeky, aby se poradili.

Mogien měl pocit, že zklamal svého hosta. Nebyl zvyklý, aby se něco stavělo do cesty jeho velkodušnosti, a trochu se přestal ovládat.

"Jeskyní červi," procedil. "Zbabělá havěť! Nikdy neřeknou zpřímá, o co jim běží. Všichni Malí lidé jsou takoví, i Fiia. Ale Fiia se dá věřit. Máš za to, že Hliněnci dali loď nepříteli?"

"Kdo to může říci?"

"Vím jen tolik, že za menší než dvojnásobnou cenu by ji nikomu neprodali. Věci, věci, nemyslí na nic jiného než na hromadění věcí. Co tím ten starý myslel, že důvěra musí být vzájemná?"

"Zřejmě mi chtěl dát na srozuměnou, že se jeho lidé cítí námi Ligou- zrazení. Nejprve jsme je povzbuzovali a pak náhle pětáctzřicetiletá mezera. Neposíláme jim žádné zprávy, odrazujeme je od návštěv a nech

je starat se o sebe. Bylo to mé dílo, ačkoli o tom nevědí. Není důvod, proč by mi měli dělat nějakou milost. Nemyslím, že by s nepřítelem zatím třeba jen jednali, a je naprosto jedno, zda loď prodají. Nepřítel z ní bude mít ještě skromnější užitek, než bych měl já." Rocannon stál shrbený na břehu a hleděl do průzračné vody.

"Rokanane," promluvil Mogien a poprvé jej oslovil jako svého rodného. "Za tím lesem žijí na Kyodoru moji bratraci. Je to silná tvrť, třicet angyjských válečníků a tři vesnice středních lidí. Pomohou nám ztrestat Hliněnce za jejich nestoudnost..."

"Ne," důrazně pronesl Rocannon. "Řekni svým lidem, ať Hliněnce sledují; to ano, nepřítel by je mohl podplatit. Ale kvůli mé osobě se nebude porušovat žádné tabu ani vést válka. Není k tomu důvod. V časech, jako jsou nyní, osud jednoho člověka není důležitý, Mogiene."

"Ale jestli není," řekl Mogien a pozvedl svou snědou tvář, "co pak je?"

"Páni," promluvil štlhlý, mladý střední člověk jménem Yahan, "támhle je někdo mezi stromy." Ukázal přes řeku na barevný záblesk mezi temnými jehličnany.

"Fiia!" přisvědčil Mogien. "Podívejte na větrné koně!" Všechny čtyři velké šelmy hleděly přes řeku, slechy vztyčené.

"Mogien, pán Hallan, chodí cestami Fiia v přátelství!" zazněl Mogie-nův hlas přes mělkou, doširoka rozlitou bublající vodu. Za okamžik se na druhém břehu pod stromy ve ztmění světla a stínu objevila malá postavička. Skvrny světla kolem vyvolávaly dojem, že postava tančí, blýskavá a proměnlivá jako světlo samo; sotva se na ní daly udržet oči. Když vykročila, Rocannon si pomyslel, že kráčí po hladině řeky. Šla tak lehce, že se prosluněná mēlčina ani nezavinila. Žíhaný větrný kůň povstal a na svých silných, dutokostých nohách se měkce přikradl až úplně ke břehu. Když Fian vyšel z vody, velké zvíře sklonilo hlavu, Fian natáhl ruku a podrbal je za žíhanýma, chlupatýma ušima. Pak došel k nim.

"Buď pozdraven, Mogiene, Hallův dědici, slunovlasý, údělníku meče!" hlásek byl tenký a sladký jako dětský hlas, tělo bylo drobné a útlé jako dětské, ale nebyla to dětská tvář. "Buď pozdraven, hoste na Hallan, Hvězdný pane, Poutnice."

Podivné, velké, jasné oči na moment zcela spočinuly na Rocannonovi.

"Fiia znají všechna jména a zprávy," řekl Mogien usměvavě, ale malý Pian mu úsměv neoplatil.

Zaskočilo to dokonce i Rocannona, který se svým expedičním týmem kdysi jen zbežně navštívil jednu vesnici tohoto druhu.

"Ó, Hvězdný pane," pronesl sladký, rozechvělý hlas, "kdo jezdí na vzdušných lodích, které přinesly

smrt?"

"Přinesly smrt... tvým lidem?"

"Celé vesnici," odvětil maličký. "Byl jsem se stády v kopcích Mys-loslyšel jsem volat své lidi, přiběhl jsem a viděl, jak s křikem hoří v plamenech. Byly tam dvě lodě s vířícími křídly. Chrlily oheň. Ted jsem sám a musím mluvit nahlas. Tam, kde v mé mysli byli moji lidé, je jen oheň a mlčení. Proč se tak stalo, páni?"

Pohlédl z Rocannona na Mogiena. Oba mlčeli. Ohnul se jako smrtelně raněný člověk, schoulil se a zakryl si tvář.

Mogien stanul nad ním. Ruce měl sevřené na jílcích mečů a třásl se hněvem.

"Zde přísahám pomstu těm, kteří ublížili Fiia! Rokanane, jak to může být? Fiia nemají meče, nemají bohatství, nemají nepřítel! Hled, všichni jeho lidé jsou mrtvi. Všichni, s nimiž mluvil beze slov, jeho soukmenovci. Žádný Fian nežije sám. Sám zemře. Proč ublížili jeho lidem?"

"Aby ukázali svou sílu," odvětil Rocannon trpce. "Vezměme ho s sebou na Hallan, Mogiene."

Vysoký pán poklekl vedle malé, schoulené postavičky.

"Fiane, příteli, polet' se mnou. Nedokáží mluvit ve tvé mysli iako tvoji rodní, ale i slova znící ve vzduchu mohou něco znamenat."

Mlčky nasedli na větrné koně. Fian se jako dítě usadil ve vřesku sedle před Mogieniem a čtyři větrní koně opět vzlétli do vzduchu. Jižní dešťový vítr jim pomáhal v letu a s pozdním odpolednem na sieuujícího dne spatřil Rocannon mezi mávajícím křídly svého koní mramorové schody vedoucí lesem, Klenutý most přes zelenou propast a věž* Hallan v dlouhém světle západu.

Obyvatelé zámku, plavovlasí páni i tmavovlasí služebníci, se kolem nich shlukli na leteckém nádvoří, plni zprávy o vypálení Reohenu, nejbližšího hradu na východ, a vyvraždění všech jeho obyvatel. Zase to oyl; dva vrtulníky a několik mužů s laserovými zbraněmi. Bojovníci i farma ři Reohanu byli zmasakrováni bez jediné rány v odvetě. Hallaisti šleli bolestí a hněvem, k nimž se připojil ještě posvátný děs, když spatřili Fia-na jedoucího před jejich mladým pánem a vyslechli jeho příběh. Mnozí z těchto obyvatel nejsevernější pevnosti Angieny nikdy předtím neviděli jediného Fiana, všichni je však znali jako součást legend a objekt mocného tabu. Útok na jeden z jejich zámků, jakkoli krvavý, patřil k jejich válečnickému náhledu na svět; ale útok na Fiia, to byla svatokrádež. Hrůza a hněv v nich nyní plály společně. Pozdním večerem Rocannon ve svém věžním pokoji slyšel vřavu stoupající z dolní hodovní síně, kde všichni shromáždění hallanští Angyiové v přívalu metafor a hromobití hyperbol přísahali zánik a zmar nepříteli. Byla to hrdá rasa, tihle Angyiové; mstiví, arogantní, neoblomní, negramotní a nemající první osobu pro sloveso "nebýt schopen". V jejich legendách nebyli bozi, jen hrdinové.

Do jejich vzdáleného povyku se náhle vmísil blízký hlas a překvapenému Rocannonovi ruka sama skočila k tuneru rádia. Konečně našel komunikační vlnu nepřítel. Praskající hlas mluvil jazykem, který Rocannon neznal. Bylo by příliš velké štěstí, kdyby nepřítel hovořil galaktštinou; mezi světy Ligy existovaly statisíce jazyků, nemluvě o planetách, které ještě nebyly objeveny. Hlas začal předčítat řadu čísel, kterým Rocannon rozuměl, jelikož byly cetánsky, tedy v jazyku rasy, jejíž matematické znalosti přispěly k všeobecnému použití cetánské matematiky po celé Lize, a tím i cetánských číslíc. Poslouchal s napjatou pozorností, ale nic to neznamenal, obyčejná série čísel.

Hlas náhle utichl a zbyl jen šum atmosférické elektřiny.

Rocannon přes místnost pohlédl na malého Fiana, který požádal, aby mohl zůstat s ním, a nyní seděl na podlaze u křídlového okna, nohy zkřížené.

"To byl nepřítel, Kyo."

Ve Fianově tváři se zračil hluboký klid.

"Kyo," řekl Rocannon - bylo zvykem oslovovat Fiana angyijským jménem jeho vesnice, jelikož nebylo jasné, zda mají příslušníci kmene vlastní jména - "Kyo, kdyby ses pokusil, mohl bys mysloslyšet nepřátele. Ve stručném shrnutí ze své jediné návštěvy fianské vesnice si Rocannon poznamenal, že na přímé otázky druh 1-B zřídka odpovídá pnm; dobře si pamatoval na jejich usměvavé vykrucování. Ale Kyo, osamělý v cizí zemi slov, na jeho otázku odpověděl.

"Ne, pane," odvětil pokorně.

"Můžeš mysloslyšet své bratry z jiných vesnic?"

"Trochu. Kdybych žil mezi nimi, snad... Fiia občas chodí žít do Jiných vesnic. Dokonce se říká, že spolu kdysi Fiia a Gdemiiové

myslomluvili jako jeden lid, ale to bylo před dávnými časy. Říká se..." Utichl.

"Tvoji lidé a Hliněnci jsou opravdu jedna rasa, byť jsou si vaše cesty nyní vzdáleny. Co ještě, Kyo?"

"Říká se, že před dávnými časy, na jihu, na vysokých místech, na šedých místech, žili ti, kdož myslomluvili se všemi bytostmi. Mohli slyšet všechny myšlenky, ti Nejstarší, Nejdávnější... Ale pak jsme sestoupili z hor, žili v údolích a jeskyních, a mnohé bylo zapomenuto."

Rocannon se na okamžik zamyslel. Na tomto kontinentě nebyly na jih od Hallan žádné hory. Vstal pro svého Průvodce po Galaktické oblasti osm, kde byly mapy, když tu ho náhle zastavilo rádio, pořád šumící na stejné frekvenci. Poruchami zazníval hlas. Byl slabý, vzdálený, hned stoupal a hned zase klesal v praskotu výbojů, ale mluvil galaktštinou. "Šestko, ohlas se, šestko, ohlas se. Tady Foyer. Ohlas se, šestko " Po nekonečném opakování a odmlkách se ozvalo: "Tady pátek. Ne, rady pátek... Tady Foyer, jste tam, šestko? Zítra jsou tu NSky a já chci mít kompletní zprávu o rozmístění sedm šest a jejich spojem. Prener hte plán úderu Východnímu oddělení. Slyšíš mě, šestko? Zítra ansiblujeme se Základnou. Okamžitě mi sděl informace o rozmístění. Rozmístění sedm šest. Není třeba-" Náhlá kosmická erupce polkla zbytek věty a když se hlas vrátil, šlo z něj vylovit jen střípky slov. Deset minut bylo slyšet jen šum, ticho a kusy vět, a pak se přidal bližší hlas a začal cosi rvrhle povídat v neznámé řeči stejně jako předtím. Mluvil a mluvil, minutu za minutou a Rocannon poslouchal, strnulý, s rukou na obálce Průvodce. Stejně nehybně seděl Fian v šeru na druhém konci pokoje Hlas pronesl a zopakoval dva páry čísel a Rocannon podruhé zachytil cetánské ^lovo označující stupně. Rychle otevřel záznamník a čísla si naškrábal Pak konečně, ačkoli nepřestával poslouchat, otevřel Průvodce na mapách Fomalhautu II.

Zaznamenaná čísla zněla 28° 28' -121 ° 40'. Kdyby to byly zeměpisné souřadnice šířky a délky... Chvilí se skláněl nad mapami a několikrát zabodl tužku do širého moře. Konečně, když zkusil 28° severní šířky a 121° západní délky, tužka se na papíře zastavila hned za ponořím uprostřed Jihozápadního kontinentu. Seděl a díval se na mapu. Hlas v rádiu umlkl.

"Hvězdný pane?"

"Myslím, že mi řekli, kde jsou. Nejsem se jist. A mají tam ansibl." Pohlédl se na Kya nevidoucím zrakem, pak se znova sklonil nad mapou

"Kdyby tam byli... kdybych se tam mohl dostat a zkřížit jim plány, kdybych mohl jejich ansiblem vyslat Lize alespoň jedinou zprávu, kdybych mohl..."

Jihozápadní kontinent byl zmapován pouze ze vzduchu a mezi pobřežními liniemi byly zaneseny jen hory a větší řeky; zbývaly stovky kilometrů neprobádaných, bílých míst. A nejistý cíl.

"Ale nebudu tu přece sedět se založenýma rukama," zamručel Rocannon. Zvedl zrak a setkal se s čistým, záhadným pohledem Kyových očí.

Prošel se tam a zpátky po kamenné podlaze. V rádiu to šumělo a praskalo.

Měl jednu výhodu. Fakt, že ho nepřítel nečekal. Myslí si, že mají celou planetu jen pro sebe. Ale byla to jeho jediná výhoda.

"Rád bych proti nim použil jejich vlastní zbraň," řekl. "Myslím, že seje pokusím najít. V zemi na jihu... Kyo, moji lidé zemřeli rukou těch cizáků, stejně jako tvoji. Ty a já jsme osamělí, nemluvíme vlastním jazykem. Potěšila by mě tvá společnost."

Ani sám nevěděl, co jej k tomu návrhu přimělo.

Kyovou tvář přelétl stín úsměvu. Človíček zvedl ruce a napřáhl je před sebe. Plamínky svící v nástěnných svícnech se ohnuly, zachvěly a zamihotaly.

"Bylo předpovězeno, že si Poutník bude vybírat společníky," řekl "Na chvíli."

"Poutník?" zeptal se Rocannon, ale tentokrát mu Kyo neodpověděl.

III

Hradní paní pomalu prošla vysokým sálem a sukně šelestily po kamenné podlaze. Její snědá plet' věkem ještě více potemněla, jako na sta-j rých ikonách, a plavé vlasy zbělely. Neztratila však nic z krásy starého

j rodu. Rocannon se uklonil a pozdravil ji po způsobu jejích lidí.

"Bud pozdravena, paní na Hallan, Durhalova dcero, Krásná Halme!"

"Bud pozdraven, Rokanane, můj hoste," odvětila a klidným /rakem] si jej měřila shůry. Jako většina angyijských žen a všichni muži bvľaj značně vyšší než on.

"Pověz mi, proč odcházíš na jih."

Pomalou pokračovala v procházce napříč sálem a Rocannon kráčel po j jejím boku. Obklopoval je temný vzduch a kámen, na vysokých stěnách j visely tmavé gobelíny a řadou oken v hlavní lodi dovnitř proudilo chladné světlo svítání, zkosené o černé krokve nad nimi.

"Jedu najít své nepřátele, paní."

"A až je nalezneš?"

"Doufám, že se mi podaří vstoupit do jejich... jejich hradu a použití jejich... posílač zpráv a uvědomit Ligu, že jsou zde, na tomto světě. Skryli se tu a je jen velmi malá naděje, že budou objeveni. Světy jsou četné jak zrnka písku na břehu moře. A přece je třeba, aby byli nalezeni. Spáchali j tu násilí a na jiných světech si povedou ještě hůře."

Haldre pokývala hlavou. "Je pravdou, že chceš jít nalehko, jen s málo! muži?"

"Ano, paní! Bude to dlouhá pouť a cestou je třeba překročit moře. I A mou nadějí je proti jejich síle postavit rozum, nikoli sílu."

"Nevystačíš jen s rozumem, Hvězdný pane," řekla stařena. "Nu pošli s tebou čtvero věrných středních lidí, když ti to postačí, uva nákladní; šest větrných koní pod sedlem, jeden či dva kusy stříbra, kdyby chtěli barbaři v cizích zemích zaplatit za nocleh, a svého syna Mogiena.

,Mogien půjde se mnou? Paní, jsou to velké dary, ale tento je největší!"

Chvíli na něj hleděla svým čistým, smutným, neúprosným pohledem.

"Jsem ráda, že tě to těší, Hvězdný pane." Pokračovala v pomalé chůzi a on ji následoval. "Mogien si přeje jít, z lásky k tobě a za dobrodružstvím; a ty, velký pán s velmi nebezpečným posláním, si přeješ být v jeho společnosti. Jsem si tedy jista, že je to cesta, po níž se má ubírat. Avšak říkám ti zde, dnešního rána v Dlouhém sále; měj na paměti, že se nemusíš hrozit mých výčitek, jestli se vrátíš: Nemyslím, že se vrátí s tebou."

"Ale paní, Mogien je dědic Hallan."

Nějaký čas šla mlčky, až na konci pokoje, pod stářím zčernalými gobelíny, na nichž okřídlení obři bojovali s plavovlasými muži, se otočila a opět promluvila.

"Hallan si najde jiné dědice." Hlas měla klidný a trpce chladný. "Vy, Hvězdní paní, jste opět mezi námi. Přinášíte nové cesty a války. Z Reohanu zbyl prach, jak dlouho bude stát Hallan? Svět se stal jen zrnkem písku na březích noci. Všechno se nyní mění. Ale jednou věcí jsem si stále jista, nad mým rodem zavládla temnota. Má matka, již jsi znal, ve svém šílenství zabloudila v lesích. Můj otec padl v bitvě, můj muž zradou; a když jsem povila syna, má duše si v radosti zoufala, neboť tušila, že jeho život bude krátký. Necítím pro něj hoře; on je Angyia, nosí dvojité meče. Však mou částí tmy je vládnout sama upadajícím panstvím, žít a žít a přežít je všechny..."

Znovu na chvíli utichla.

"Snad budeš potřebovat větší poklad, než ti mohu dát, abys vykoupil svůj život či svou cestu. Vezmi toto. Dávám to tobě, Rokanane, ne Mogienovi. Pro tebe na tom nelpí temnota. Cožpak to kdysi, ve městě za nocí, nebylo tvé? Pro nás je to jen přítěž a stín. Přijmi to zpátky, Hvězdný pane, užij to jako výkupné nebo dar."

Odepla z krku zlatý řetěz s velkým modrým kamenem, který stál JeJ matku život, a ruku s ním vztáhla k Rocannonovi. Vzal ho. Téměř s hrůzou zaslechl jemné, chladné cinknutí zlatých článků a zvedl!. Haldre. Hleděla na něj, velmi vysoká, a její modré oči potemněly v čířém, temném vzduchu sálu.

Ted's sebou odvedl mého syna, Hvězdný pane, a následuj svou cestu.

tvoji nepřátele zemřou, nemajíce syny."

Světlo pochodní, dým a spěchající stíny na hradním leteckém nádvoří, hlasy šelem a mužů, rámus a zmatek, vše několika mávnutími křídel Rpcannonova žíhaného koně zmizelo. Hallan teď jako nepatrná tečka na tmavém pozadí kopců leželo za nimi. Neožývalo se nic než svištění vzduchu, jak se rozložitá, matně viditelná křídla zvedala a zabírala dolů. Východ za nimi pobledl. Velká hvězda plála jako křišťál a

hlásila příchod slunce, bylo však ještě dlouho před rozedněním. Den, noc i soumrak byly na této planetě s třicetihodinovou rotační periodou majestátní a neuspěchané. Také roční období se měnila velmi zvolna. Tento úsvit hlásil jarní rovnodennost a po ní čtyři sta dnů jara a léta.

"Budou se o nás zpívat písně na vysokých hradech," pronesl Kyo, který seděl v podsedním sedle za Rocannonem. "Budou zpívat, jak Poutník se svou družinou jel oblohou na jih ve tmě před jarem..."

Trošku se zasmál. Kopce a žírné louky Angieny se pod nimi rozprostíraly jak krajina vymalovaná na šedém hedvábí. Vše postupně jasnělo stále víc a víc, až náhle zem pod nimi zahrála sytými barvami a stíny, kdy* um v zádech vyšlo majestátní slunce. .

O polednách pár hodin odpočívali u řeky, jejíž jihozápadní tok měli cestou k moři sledovat. Za soumraku slétli u hrádku položeného jako všechny angyjské hrady na vrcholu kopce poblíž ohybu téže řeky Tam je pohostinně přijal pán domu se svou domácností. Nepochybně jej s\ r-běl jazyk, když spatřil Fiana jedoucího na větrném koni spolu s panem na Hallan, čtyřmi středními lidmi a jedním, který mluvil se zv íštníin přízvukem, byl oblečen jako pán, ale nenosil meče a tvář měl bílou jako střední člověk. Kasty Angyiů a Olgyiů se spolu sice mísily častěji než byla většina Angyiů ochotna připustit, a našli se bojovníci světi pleti i zlatovlasí služebníci, ale tento "Poutník" se příliš vymykal. KcAaimon mlčel, jelikož nechtěl rozšiřovat pověsti o své přítomnosti na pla etě, a klášť otázky dědici Hallan se jejich hostitel neodvažoval. Pokuc1 rody vůbec zvěděl, kdo byli jeho divní hosté, bylo to až z písní o mnoho let později.

Sedmi pocestným, kteří se hnali větrem nad krásnou zemí umviml stejně i další den. Noc strávili v olgyijské vesnici u řeky a třetino lne dospěli nad zem, která byla nová i pro Mogiena. Řeka zatočila k jihu a kroutila se ve smyčkách a zátočinách, kopce přešly v rozlehlé roviny a daleko před nimi se nebe lesklo bledým, odraženým svitem Později téhož dne dorazili k zámku, který se osaměle tyčil na bílém útesu Za ním začínaly hluboké laguny, šedý písek a volné moře.

Rocannon sesedl. Byl ztuhlý, unavený a v hlavě mu hučelo rychlosti. Pomyslel si, že tohle je ta nejubožejší angyjská tvrz, jakou kdy viděl. Chomáč chatrčí se jako zmoklá kuřata tiskl pod křídla bachraté, zchátrale vyhlížející pevnosti. Z klikatých uliček po nich pokukovali bledí a podvyživení střední lidé.

"Vypadají, jako by vyrostli mezi Hliněnci," poznamenal Mogien. Tady je brána a tomuto místu se říká Tolen, pokud nás vítr nezavál z cesty. Hej! Tolenští páni, máte před branou hosty!"

Uvnitř hradu se nic nezavalo.

"Brána Tolenu se kývá ve větru," řekl Kyo, a opravdu. Veřeje z bronzem okovaného dřeva byly v závěsech prohnuté a houpaly se v závanech chladného mořského větru, který foukal od městečka.

Mogien je otevřel špičkou meče. Uvnitř byla tma, poplašené bití křídel a zatuchlý pach.

"Páni na Tolenu zřejmě nečekali hosty," odušil Mogien. "Nu, Yaha-ne, promluv s támhlejšími šerednými lidmi a zajisti nám nocleh."

Mladý střední člověk se odebral promluvit s místními, kteří se shlukli na druhém konci nádvoří a civěli. Jeden z nich si dodal odvahy a předstoupil před ostatní, poklonil se, a bokem, jako nějaký mořský krab, popošel před Yahana a začal k němu ponížene mluvit. Rocannon částečně ovládal olgyijský dialekt, a tak z řeči vyrozuměl starcovy omluvy, že vesnice nemá vhodné ubytování pro pedanie, ať už to znamenalo cokoli. Vysoký střední člověk jménem Raho se připojil k Yahanovi a začal hněvivě mluvit, ale stařík jen koktal, klaněl se a mumlal, až musel nakonec zasáhnout Mogien. Podle angyjských zvyků nemohl mluvit s nevolníky z cizího panství, vytasil tedy jeden meč a zvedl jej nad hlavu. Ostří se v mořském větru chladně zalesklo. Stařec zakňoural, vztáhl před sebe ruce, pak se otočil a začal se belhat dolů, mezi tmavnoucí uličky vesnice. Pocestní jej následovali a složená křídla větrných koní z obou stran škrábala o nízké červené střechy.

"Kyo, co jsou to pedaniové?"

Mužiček se usmál.

"Yahane, copak je to za slovo?"

Mladý střední člověk, dobrosrdečný a upřímný mladík, vypadal zaskočeně.

"JNo, pane, pedan je... ten, kdo chodí mezi lidmi..."

Rocannon přikývl a spokojil se i s tím skoupým vysvětlením. Když narnísto vlastních spojenců studoval tento druh, snažil se něco dovědět o jejich náboženství. Oni snad neměli vůbec žádnou víru, i když byli značně pověřiví. Považovali za samozřejmá kouzla, prokletí i podivné síly a jejich vztah k přírodě byl

intenzivně animistický; neměli však bohy Konečně tohle slovo zaváňelo nadpřirozenem. Vůbec jej tehdy nenapadlo vztáhnout ho na sebe.

Bylo potřeba tři ubohých chatrčí, aby se do nich natěsnila celá sedmička. Větrní koně byli příliš velcí, než aby se vešli do kteréhokoli stavení ve vesnici, a tak je uvázali venku. Zvířata se k sobě přitiskla a naježil srst proti rezavému mořskému větru. Rocannonův žíhaný kůň začal za doprovodu nařikavého kňučení škrábat na zeď, až ho nakonec Kyo vyšel ven podrbat za ušima.

"Ubohá zvířata, to nejhorší mají před sebou," řekl Mogien, jenž děl vedle Rocannona u ohňové jámy, která vyhřívala chatrč. "Nenavic vodu."

"V Hallan jsi říkal, že moře nepřelétnou, a tihle vesničané, jistě nemají lodě, které by je unesly. Jak tedy překročíme kanál?"

"Máš svůj obraz země?" otázal se Mogien.

Angyiové neměli mapy a Mogien byl fascinován mapami zeměpisné expedice v Průvodci. Rocannon knihu vytáhl ze starého koženého vaku, který s ním putoval od světa ke světu a zbyl mu po rozmetání lodi. Byla v něm trocha výstroje, kterou měl tou dobou na Hallan, Průvodce poznámky, oděv a zbraň, lékárníčka a rádio, pozemské šachy a odrba-l ný svazek hainské poezie. Napřed tam měl i náhrdelník se safírem, ale minulou noc, sužován myšlenkami na hodnotu klenotu, ukryl safírový] přívěsek do pytlíčku z měkké barilí kůže a náhrdelník si dal kolem krku, | pod košili a plášť. Tak nyní vypadal jako amulet a nemohl jej ztratit jinak než s vlastní hlavou.

Mogien svým dlouhým a tvrdým ukazovákem obtáhl obrysy dvou západních kontinentů v místech, kde byly naproti sobě. Jeho prst přešel l po dálném jihu Angienu se dvěma hlubokými zálivy a dlouhým jižním ostrohem mezi nimi a nejsevernějším mysem Jihozápadního Kontinentu, j jemuž říkal Fiem.

"My jsme tady," řekl Rocannon a umístil rybí obratel od večere ne špičku ostrohu.

"A tady, jestli ti ustrašení rybožroutští křupani mluví pravdu, je hráč zvaný Plenot." Mogien vzal druhý obratel, položil jej o půl centimetru na východ od prvního a s uspokojením přikývl. "Shora věž vypadá přesně takhle. Až se vrátím na Hallan, rozešlu stovku lidí na koních, aby dívali dolů na zem, a podle jejich obrázků vytesáme do kamene velký obraz Angienu. Momentálně by v Plenotu měli mít lodě, zřejmě odsud, z Tolenu a také své vlastní. Mezi dvěma chudými pány vypukl svár a proto je teď Tolen plný větru a noci. Tak to stařec řekl Yahanovi."

"V Plenotu nám půjčí lodě?"

"V Plenotu nám nepůjčíme. Plenotský pán je Zbloudilec." Ve spleťtém kodexu vztahů angyijských panství to znamenalo pána vyloučeného ostatními, vyhnance, na nějž se nevztahovala práva na pohostinství, odvetu nebo odškodnění.

"Má jen dva větrné koně," poznamenal Mogien a odepjal si na noc pás s meči. "A říkali, že jeho hrad je postaven ze dřeva."

Následujícího jitra letěli po větru ke dřevěnému hradu. Stráž je spatřila ve chvíli, kdy zahlédli věž, a dva hradní koně brzy vzlétli do výše a zakroužili nad věží. Už mohli zahlédnout malé postavičky s luky, jak se vyklánějí ze střílen. Zbloudilý pán očividně nečekal přátele. Rocannon teď také pochopil, proč jsou angyijské hrady tak zastřešeny. Byla v nich sice tma a nevlídno, chránily však před vzdušným útokem. Plenot byl malý a ještě primitivnější než Tolen, bez vesnice středních lidí. Tyčil se na kaňce černých balvanů nad mořem, a jakkoli uboze vypadal, Mogienova jistota, že jej dobude šest lidí, se zdála přehnaná. Rocannon si zkontroloval stehenní popruhy u sedla, změnil držení dlouhé píky ke vzdušnému boji, kterou mu dal Mogien, a proklel svůj osud i sebe. Tohle nebylo místo pro třiačtyřicetiletého etnologa.

Mogien na svém černém koni vylétl daleko dopředu, pozvedl kopí a vykřikl. Rocannonův hřebec sklonil hlavu a přešel do plného letu. Černošedá křídla se míhala nahoru a dolů jako lopatky ventilátoru, lehké tělo se napjalo a rozbušil je tep srdce. Jak kolem nich svištěl vítr, doš-ková střecha Plenotu, oblétnaná dvěma ryčícími gryfy, se na ně řítila. Rocannon se přimkl ke hřbetu svého větrného koně, jeho dlouhé kopí bylo připraveno. Kypělo v něm štěstí a dávný pocit rozkoše; jak se hnal větrem, trochu se zasmál. Kamenná věž se dvěma okřídlenými strážci byla stále blíž a blíž a náhle Mogien s pronikavě vysokým pokřikem mrštil své kopí a vzduchem prolétl stříbrný blesk. Jeden z jezdců dostal přímý zásah do prsou. Síla úderu přervala jeho stehenní popruhy a v pěkném, zdánlivě pomalém oblouku jej přehodila přes

zvířecí zadek. Pak s křikem padal tři sta stop dolů, mezi pobřežní vlny, které se s tichým hukotem rozbíjely o kamení. Mogien minul koně bez jezdce a pustil se do boje s druhou stráží. Bojoval zblízka a snažil se ranou mečem prorazit Wokádu kopí, které jeho protivník nehodil, nýbrž používal k výpadč a obraně.

Čtyři střední lidé na bílých a šedých hřebcích se jak příšerní holubi vznášeli poblíž, připraveni pomoci, nezasahovali však do souboje svého pána. Kroužili dost vysoko, aby lučištníci dole nemohli prorazit břišní kožená brnění koní. Náhle se však všichni čtyři s vysokým, pronikavým pokřikem připojili k souboji. Ve vzduchu na moment zavířilo klubko bílých křídel a lesklé oceli. Pak z něj vypadla postava, která jako by snažila ulehnout ve vzduchu. Její rozevláté končetiny se míhaly na všechny strany, jako by hledala pohodlí. Poté tělo udeřilo o hradní středit a po ní sklouzlo do tvrdého lůžka balvanů dole.

Nyní Rocannon viděl, proč se připojili k souboji. Strážný porušil pravidla a místo jezdce zasáhl koně. Mogienův hřbec se namáhavě snášel do dun a jedno vrané křídlo měl potřísněno purpurovou krví. Za ním těli střední lidé a hnali před sebou dva koně bez jezdců, kteří se neustále snažili dostat do bezpečí svých hradních stájí. Rocannon je předstihl, na svém koni vzlétl přímo nad střechy hradu. Viděl, jak Raho dlouhým hodem provazu chytl jedno zvíře a v téže okamžiku ucítil, že jej co si bodlo do nohy.

Překvapením sebou škubl a splášil vzrušeného koně. Příliš prudce přitáhl otěže, kůň se nahnul a poprvé, co na něm jel, začal vyhazovat, tančit a vířit ve větru nad hradem. Šípy kolem přšely JE obrácený déšť. Okolo něj se s voláním a smíchem mihli střední lidé Mogien na žlutém, divokém koni. Jeho hřbec se uklidnil a vyrazil

nimi.

"Chytej, Hvězdný pane!" vykřikl Yahan a obloukem mu poslal Kome tu s černým ohonem. Rocannon ji v sebeobraně chytl a zjistil, že drží l smolnou pochodeň. Přidal se k ostatním, kteří zblízka obléтали hrad a snažili se podpálit jeho doškovou střechu a dřevěné trámy.

"Máš šíp v levé noze," vykřikl Mogien, když míjel Rocannona.

Ten se bujaře zasmál a mrštil svou pochodeň přímo do střelny, z níž l se vykláněl lučištník. "Dobrý hod!" zvolal Mogien, střemhlav se vrhl na střechu a odtamtud vzlétl v moři plamenů.

Yahan a Raho se vrátili s dalšími snopy kouřících pochodní, které zapálili v dunách, a rozhazovali je všude, kde viděli hořlavé došky nebo dřevo. Věž se nyní změnila v hučící fontánu jisker a větrní koně, rozzurení ní neustálým přitahováním otěží a deštěm palčivých jisker, nalétávali na hradní střechy s děsivým kašlavým řevem. Déšť vzlétajících šípů ústa a po chvíli na hradní nádvoří vyběhl člověk. Na hlavě měl předmět připomínající dřevěnou salátovou mísu a zvedl v rukou cosi, co Rocannon v první chvíli považoval za zrcadlo. Pak uviděl, že je to mísa plná vody.

Mogien přelétl nad mužem a neustále přitom musel krotit žlutou šelmu, která se chtěla vrátit do stájí.

Mluv rychle!" vykřikl. "Moji muži již zapalují nové pochodně!"

"z kterého panství, pane?"

,"Hallan!"

Zbloudilý pán na Plenotu snažně prosí o čas, aby mohl uhasit požár, pane z Hallan!"

"Výměnou za životy a majetek lidí z Tolenu to povolují." Staniž se," vykřikl muž a pořád s plnou mísou vody v rukou odklusal zpátky do hradu.

Útočníci se stáhli do dun a pozorovali, jak plenotští chvátají pro pumpy a organizují řetěz věder k moři. Bylo jich sotva pár tuctů, včetně několika žen. Věž vyhořela, ale zachránili zdi a hlavní budovu. Když ohně dohořely, vyšla z brány skupinka lidí, přešla po kamenném náspu a zamířila do dun. V čele šel vysoký, hubený muž s ořechovou pletí a ohnivými vlasy Angyiů, za ním dva vojáci, pořád v helmách připomínajících salátové mísy, a úplně nakonec šest otrhaných mužů a žen, kteří bázně pokukovali kolem. Vysoký muž nesl v rukou hliněnou mísu plnou vody.

"Jsem Ogoden Plenotský, zbloudilý pán tohoto panství."

"Jsem Mogien, dědic Hallův."

"Životy tolenských náleží tobě, pane." Kývl na skupinku trhanů za sebou. "V Tolenu nebyl žádný poklad."

"Byly tam dvě dlouhé lodě, Zbloudilce."

"Ze severu přilétá drak a vše vidí," pronesl dosti nakysle Ogoden. "Tolenské lodě jsou tvé."

"Až se lodě zjeví v přístavu, dostaneš zpátky své větrné koně," slíbil Mogien velkodušně.

"Kterýmpak dalším lordem jsem měl tu čest být poražen?" otázal se Ogoden s pohledem na Rocannona, který na sobě měl celou výstroj a bronzové brnění angyijského válečníka, ne však meče. Mogien na svého přítele rovněž pohlédl a Rocannon odvětil prvním přídomkem, který mu Padl na jazyk, tak, jak jej pojmenoval Kyo... "Olhor," Poutník.

Ogoden na něj vrhl zvědavý pohled, pak se oběma poklonil a řekl, "Mísa je plná, páni."

"Necht' se voda nevylije a pakt neporuší!"

Ogoden se obrátil a spolu se svými dvěma muži zamířil zpět k dout-ajici pevnosti. Osvobozeným vězňům, kteří se krčili na duně, nevěnoval 11 P°Wed. Mogien k nim jen prohodil: "Odvedte domů mého větrného Ur sula K.Le Guinová

koně, má poraněné křídlo," pak opět nasedl na žlutou šelmu z Plenotu a odletěl. Rocannon jej následoval a ještě se ohlédl po smutné skupince] která se začala plahočit domů, na své vlastní pobožené panství. Než dosáhli Tolenu, jeho bojový zápal pohasl a opět se proklínal, Když předtím přistáli na duně, přesvědčil se, že mu z levého ivtka oprav-du trčí šíp. Nebolelo to, dokud šíp nevytáhl, aniž se předtím přesvědčil, zda není háčkovatý, což byl. Angyiové sice nepoužívali jed, nicméně mohl dostat otravu krve. Stržen nefalšovanou odvahou svých přátel před nájezdem styděl obláci svůj vlastní ochranný a téměř neviditelný impermaoděv. Toto brnění by jej dokázalo ochránit i před laserový: paprskem, a teď mohl v téhle zatracené díře umřít na škrábnutí bion-l zovým šípem. A to se kasal, že zachrání planetu. Nedokázal se postarat ani o vlastní kůži.

Nejstarší střední člověk z Hallan, tichý, sporý muž jménem lot, přišel a téměř beze slova zdvořile poklekl, promyl mu ránu a obvázal ji. Pak se objevil Mogien, stále ještě oděný do bitevního úboru, ve kterém s chocholatou helmou vypadal deset stop vysoký a dík náramníkům na plášti pět stop široký. Po něm přišel Kyo, tichý jako dítě mezi bojovníky silnější rasy. Pak Yahan, Raho a mladý Bien, až začala chatrč praskat ve švech, když se všichni sesedli kolem ohňové jámy. Yahan naplnil sedm stříbrně okovaných číší a Mogien je slavnostně rozdal kolem. Na pili se. Rocannon se začal cítit lépe. Mogien se otázel po jeho zranění i Rocannon se cítil mnohem lépe. Vypili další vaskan, zatímco ze zšeřelé uličky dovnitř dveřním otvorem na okamžik nakukovaly polekané a obí divné tváře vesničanů. Rocannon se cítil dobrotivě a hrdinsky. Najedl se, znova napili a pak ve vydýchané chýši, která čpěla kouřem, smaže nými rybami, mazadlem na postroje a potem, Yahan povstal, v rncd bronzovou lyru se stříbrnými strunami, a zazpíval. Zpíval o Durholdovi z Hallan, který za dnů Rudého pána u bornských bažin vysvobodil Kor nhaltovy vězně. A když vyzpíval rodokmen každého bojovníka v bitvě a zahrál každou ránu, která padla, rozezpíval se o vysvobození tolénských a vypálení plenotské věže. O tom, jak Poutníková pochodeň prolétla deš-těm střel, o velké ráně, kterou zasadil Mogien, dědic Hallův, když kód prolétlo vzduchem a našlo si cíl jako neomylné Hedinovo kopí za dávných dob. Rocannon seděl opilý a spokojený, nechal se unášet proudem písní a konečně cítil, že sem zcela náleží, že vlastní krví zpečetil svazek s nmtd světem, na nějž přišel jako cizinec přes zátoky noci. Jen po svém boku tu a tam pocítil přítomnost malého Fiana, usměvavého, cizího, poklidného

IV

Pod závojem deště se v dlouhých, mlhavých vlnách vzdouvalo moře. Na světě nezbyly žádné barvy. Dva větrní koně, přivázaní na zádi se spoutanými křídly, naříkali a kňučeli, a nad vlnami se skrze déšť a mlhu nesla žalostná ozvěna z druhé lodi.

Strávili v Tolenu mnoho dnů. Čekali, až se Rocannonovi zahojí noha a černý větrný kůň bude opět moci létat. A ačkoli to byly důvody k čekání, pravdou zůstávalo, že Mogien váhal s odchodem a cestou přes moře, jež museli překročit. Samoten se toulal šedým pískem mezi lagunami pod Tolenem a snad bojoval se zlou předtuchou, kterou měla jeho matka Haldre. Rocannonovi mohl jen říci, že ze zvuku a pohledu na moře se mu dělá těžko u srdce. Když vraný kůň konečně docela vyzdravěl, náhle se jej rozhodl pod Bienovým dozorem poslat zpátky na Hallan, jako by chtěl před nebezpečím zachránit alespoň jednu cennou věc. Také se rozhodli, že oba nákladní koně a většinu proviantu ponechají starému tolenskému pánu a jeho synovcům, kteří se neustále snažili zalátat svůj čišivý hrad. A tak se na deštivém moři ve

dvou lodích s dračími hlavami ocitlo jen šest pocestných a pět koní, všichni promočení a většina nespokojená.

Lod' obsluhovali dva mrzutí tolenští rybáři. Yahan se spoutaným koním snažil ulehčit osud dlouhým a monotónním nářkem za dávno mrtvého pána; Rocannon a Fian stáli na přídi, oba zachumlaní do plášťů a s nasazenými kapucemi.

"Kyo, kdysi jsi mluvil o horách na jihu."

"O, ano," promluvil maličký a vrhl rychlý pohled na sever, na mizející pobřeží Angieny.

"Víš něco o lidech žijících v jižní zemi... ve Fiemu?"

Průvodce mu příliš nepomohl. Konec konců, právě rozsáhlé mezery v Průvodci sem přivedly jeho expedici. Ten na této planetě předpokládal existenci pěti Vysoce inteligentních forem života, popisoval však jen tři z nich: Angyie/Olgyie, Fiia a Gdemiie a nehumanoidní druh objevený na velkém Východním kontinentu na opačné straně planety. Zeměpisné poznámky o Jihozápadním kontinentě byly velmi kusé: Nepotvrzené druhy ? 4: Velcí humanoidi snad obývající přepychová města (?). Nepotvrzené rasy ? 5: Okřídlení vačnatci. Vše. Dohromady to bylo užitečné asi jako Kyo, který se snad domníval, že Rocannon zná odpověď na každou otázku, kterou vysloví. Ted jako záček odpověděl: "Na Fiemu žijí Staré rasy, že?"

Rocannon se musel spokojit s pohledem na jih, kde se v mlhách skrývala ta neprobádaná zem. Velká spoutaná zvířata nepřestávala nařikat a z chladného deště mu na krku naskočila husí kůže.

Během cesty se mu jednou zazdalo, že nad hlavou slyší vrtulník, a byl vděčen za mlhu, která je halila. Pak ale pokrčil rameny, nač se skrývat? Armáda, které tato planeta sloužila jako základna pro mezihvězdnou válku, se asi příliš nevyděsí pohledem na deset mužů a pět přerostlých koček moknoucích v dešti na dvou dřevěných lodích...

Pluli v neměnném kruhu deště a vln. Z vody stoupala mlhavá tma. Uplynula dlouhá, chladná noc. Kalné světlo zesílilo a ukázalo mlhu, déšť a vlny. Pak náhle dva nevrlí plavci na každé z lodí ožili, chopili se kormidel a úzkostně hleděli vpřed. Znenadání se z kotoučů mlhy nad loděmi vynořil útes. Když obeplouvali jeho úpatí, vysoko nad plachtami jim visely balvany a zakrslé stromy.

Yahan se dotázal jednoho z plavců.

"Říká, že proplováme ústím velké řeky a na druhé straně je široko daleko jediné místo k přistání."

Zatímco mluvil, kameny nad jejich hlavami opět skryla mlha a nad lodí, jež zaskřípala, jak se do jejího kýlu opřel proud, zavířil hustý mléčný závoj. Rozšklebená dračí hlava na přídi se rozhoupala a rozkymácela. Vzduch byl bílý a neprůhledný, voda kypící po stranách byla rudá a neprůhledná. Plavci se křikem domlouvali mezi sebou i s posádkou druhé lodi.

"Řekaje rozvodněná," pronesl Yahan. "Snaží se obrátit... Držte se!" Rocannon chytl Kya za paži. Lod' vybočila z kursu, zhoupla se a zachytil ji protiproud. Tančila na vlnách a plavci se ji marně snažili udržet zpřímá. Voda zmizela v oslepující mlze, větrní koně zápasili s pouty a říčeli hrůzou.

Už už se zdálo, že se dračí hlava konečně drží zpřímá, když tu lod' zasáhl poryv mlžného větru. Plavidlo se vzepjalo a naklonilo na bok. Plachta s plácnutím udeřila o hladinu, přilnula k ní a lod' se převrátila.

Rocannonův obličej tiše zalila rudá, teplá voda, naplnila mu ústa a vnikla do očí. Stiskl, co právě držel, a začal bojovat o vzduch. Byla to Kyova paže. Oba se zmítali na hladině rozbouraného moře teplého jako krev, které s nimi točilo, pohazovalo a čím dál víc je vzdalovalo do převržené lodi. Rocannon volal o pomoc a jeho hlas tonul ve slepém tichu mlhy nad vodami. Byl tu břeh - kterým směrem, jak daleko? Plaval za rozmazaným obrysem lodi a Kya vlekl za paži.

"Rokanane!"

Z bílého chaosu se vynořila rozšklebená dračí hlava na přídi druhé lodi. Mogien byl přes palubu. Rval se s proudem, podal mu do rukou lano a ovinul jím Kyovu hrud. Rocannon teď zřetelně viděl Mogienovu tvář, oblouky obočí a žluté vlasy potemnělé vodou. Vytáhli je do lodi, Mogiena naposled.

Yahan a jeden z tolenských rybářů byli vyloveni vzápětí. Druhý plavec a oba větrní koně utonuli pod lodí. Ted' se již dosti vzdálili od zálivu, takže proudy a vítr z říčního ústí zeslábly. Lod', plná promočených a tichých lidí, se kolébala rudou vodou a mléčným vzduchem.

"Jak to přijde, že nejsi mokrý, Rokanane?"

Omámený Rocannon shlédl na své promočené šaty a nechápal. Kyo, ač se chvěl zimou, se pousmál a

odpověděl za něj:

"Poutník nosí druhou kůži."

Pak Rocannon pochopil a ukázal Mogienovi "kůži" svého imperma-oděvu, který si oblékl pro zahřátí minulou noc, když mu byla zima, a nechal odkrytou jen hlavu a ruce. Nemusel se s ním tedy rozloučit, a také Oko moře se dosud skrývalo na jeho hrudi. Avšak rádio, mapy, zbraň a všechna ostatní pouta s jeho civilizací byla nenávratně ztracena.

"Yahane, vrátíš se zpět na Hallan."

Sluha a jeho pán stáli tváří v tvář v mlze na pobřeží jižní země a u nohou jim šuměl příboj. Yahan neodpověděl.

Na šest jezdců nyní zbyli jen tři větrní koně. Kyo mohl jet s jedním středním člověkem a Rocannon s dalším, ale Mogien byl příliš těžký, aby ho kůň na delší vzdálenost unesl v páru. Nadbytečný střední člověk se musel lodí vrátit do Tolenu a Mogien rozhodl, že půjde nejmladší Yahan.

"Neposílám tě zpátky pro nějaký zlý čin či nedbalost, Yahane. Jdi... plavci čekají."

Služebník se nepohnul. Za ním plavci rozkopávali oheň, u nějž předtím pojedli. Vzhůru do mlhy sršely bledé jiskry.

"Pane Mogiene," zašeptal Yahan, "pošli zpět lota."

Mogienova tvář potemněla a jeho ruka spočinula na jílcí meče.

"Jdi, Yahane!"

"Nepůjdu, pane."

Meč se zasyčením vylétl z pochvy. Yahan s výkřikem zoufalství uskočil vzad, otočil se a zmizel v mlze.

"Chvíli na něj počkejte," netečně prohodil Mogien k plavcům. "Pak si jděte po svých. Nás nyní čeká hledání vlastní cesty. Malý pane, pojeděš na mém koni, dokud kráčí po zemi?"

Kyo seděl schoulený, jako by mu byla strašná zima. Co přistáli na pobřeží Fiernu, nejedl a nepromluvil ani slovo. Mogien jej vysadil do šedákového sedla, vzal ho za uzdu a vedl je pláží pryč od moře. Rocannon ho následoval, co chvíli se otáčel po Yahanovi, hned zase hleděl vpřed na Mogiena a přemítal, jak podivný muž je jeho přítel. Jednu chvíli by v, chladném hněvu zabil člověka, a vzápětí hovořil s prostou laskavostí. Arogantní a věrný, nemilosrdný a laskavý, ve velkém nesouladu duše byl Mogien majestátní. Rybáři říkali, že východně od zátoky je osada. Tam se tedy vydali bledou mlhou, která je obklopovala hebkou koulí slepoty. Na větrných koních by mohli vystoupit nad mlžný příkrov, ale zvířata byla unavená a podrážděná dvoudenním nuceným pobytem na lodi, a nechtěla létat. Mogien, lot a Raho je vedli, Rocannon šel za nimi a kradmo se rozhlížel po Yahanovi, jehož si oblíbil. Kvůli teplu si ponechal svůj impermaoděv, jen hlavu nechal odkrytou, aby nebyl úplně izolován od světa. A stejně se cítil stísněn, jak šel v oslepující mlze po cizím pobřeží, a tak se za chůze začal rozhlížet po nějaké holi nebo klacku. Mezi žleby po větrných koních vlekcoucích křídla, chuchvalci chaluh a šlemem vysušené soli našel dlouhý bílý klacek naplaveného dřeva. Vyprostil jej z písku a takto vyzbrojen se cítil jistěji. Zastavením se však ocitl velmi pozadu. Přidal do kroku a pospíchal mlhou po stopách svých druhů. Zprava se vynořila postava. Hned věděl, že to není nikdo známý a pozvedl svůj klacek jako bojovou hůl, někdo jej však ze zadu chytil a strhl k zemi. Na ústa se mu připláclo cosi jako chladně vlhká kůže. Rval se o svobodu a vysloužil si ránu do hlavy, po níž upadl do bezvědomí.

Když se mu bolestně a po troškách vrátilo vědomí, ležel zády na písku. Vysoko nad ním se těžkopádně přelý dvě obrovské, mlhavé postavy, jejichž olgyijskému nářečí rozuměl jen zpola.

"Nechme to tady," řekl jeden, a druhý vyštěkl něco jako: "Zabme to tady, nic to nemá."

Na ta slova se Rocannon převálil na bok, přetáhl si přes hlavu a tvář hlavovou část oděvu a zajistil ji. Jeden z obrů se sklonil dolů, aby si jej prohlédl, a on uviděl, že je to jen statný střední člověk zabalený do kůži.

"Vezmem to Zgamovi, třeba to Zgama bude chtít," řekl druhý. Po další diskusi popadli Rocannona za ruce, vyrazili během a táhli jej za sebou. Vzpíral se, ale hlava se mu zhoupala a do mozku mu vnikla mlha. Nejasně si uvědomoval, že mlha potemněla. Vnímал hlasy, zdi ze dřeva a hlíny propletené rákosím, pochodeň planoucí v držáku. Pak strop nad hlavou, více hlasů a tmu. Nakonec se, s tváří přitisknutou ke kamenné podlaze, sebral a zvedl hlavu.

Poblíž něj, v krbu velikém jako chatrč, hořel vysoký oheň. Průčelí krbu obklopovala hradba bosých

nohou a lemů otrhaných kožešinových pokrývek. Zvedl hlavu výš a spatřil mužskou tvář, tvář středního člověka bledé pleti a černých vlasů, silně zarostlého a oděného do černozeleň pruhovaných kůží, s hranatým koženým kloboukem na hlavě. "Co jsi zač?" dotázal se chraplavým basem a shlížel na Rocannona.

"Žá... žádám o pohostinství v tomto domě," hlesl Rocannon, když se mu podařilo vyškrábat na kolena. Víc prozatím nedokázal.

"Nějakého už se ti dostalo," pronesl vousáč a pozoroval, jak si Rocannon tře bouli na zátylku. "Chceš další?" Zablácené nohy a kožené hadry se zavlnily, objevily se černé oči a šklíbivé tváře.

Rocannon se vyškrábal na nohy a narovnal se. Stál tiše a klidně, dokud nezískal rovnováhu a bolestné bušení v lebce nezesláblo. Pak pozvedl hlavu a zabořil pohled do jiskrných očí svého přemohitele.

"Tyjsi Zgama," řekl.

Vousáč o krok ustoupil a zatvářil se zmateně. Rocannon, který se v podobně překérných situacích ocitl již na několika světech, využíval převahy, dokud to šlo.

"Jsem Olhor, Poutník. Přišel jsem přes moře ze země na severu. Přišel jsem ze země za sluncem. Přišel jsem v míru a v míru odejdu. Poputuji ze Zgama domu na jih. Necht' se mne nikdo nepokouší zadržet!"

"Áách," vydralo se najednou ze všech úst rozevřených v bílých tvářích, které na něj byly zahleděny. Svě vlastní oči neochvějně upíral na Zgamu.

"Tady vládnú já," řekl velikán. Jeho hlas zněl drsně a stísněně.

"Neprojdeš!"

Rocannon nepromluvil ani nemrkl.

Zgama viděl, že v této bitvě oči prohrál, všichni jeho lidé vykuleně zírali na cizince.

"Přestaň se tak dívat!" zařval.

Rocannon se nepohnul. Pochopil sice, že narazil na vzdornou povahu, ale již bylo příliš pozdě měnit taktiku. "Nedívej se!" Zgama znova zahřměl, pak spod svého koženého pláště vyrval meč, zatočil jím a strašlivým úderem t'al cizinci po hlavě.

Avšak cizincova hlava neodlétla. Sice zavrával, ale Zgamův úder od něj odskočil jako od kamení.

Všichni lidé kolem ohně zašeptali "Áách!"

Cizinec chytil rovnováhu a opět stál nehnutě, oči upřené na Zgamu.

Zgama zaváhal. Byl téměř nakloněn myšlence nechat toho podivného zajatce jít, zarputilost jeho rasy však přemohla zmatek a strach.

"Chyt' te ho - berte ho za ruce!" zařval, a když se jeho muži neměli k činu, sám Rocannona popadl za ramena a smýkl jím kolem dokola. Vtom se jeho lidé pohnuli a Rocannon se nebránil. Jeho oděv jej chránil před cizími tělesy, vysokými teplotami, radioaktivitou, otřesy a ranami střední rychlosti a váhy, jako například mečem nebo kulkou, nedokázal ho však vymanit ze sevření deseti či patnácti silných chlapů.

"Nikdo neprojde domem Zgamy, Vládcе Dlouhé zátoky!" dal velikán plný průchod své zlobě, když statečnější z jeho lotrů Rocannona spoutali. "Jsi špeh Žlutovlasých z Angieny. Vidím do tebe! Přišel jsi se svou angyjsou řečí, kouzly a triky, a za tebou ze severu přitáhnou dračí lodě. Sem ne! Já jsem vládcem neovládaných. Jen ať si sem Žlutohlaví se svými patolízalskými otroky přijdou - dáme jim okusit bronz! Připlul sis přes moře říct o místo u mého ohně, co? Já už ti zatopím, špehu. Já už tě uhostím rožněným masem, špehu. Přivažte ho tam ke sloupu!"

Vzteklým řevem dodal ducha svým lidem a ti se teď hrnuli přivázat cizince k jednomu z krbových sloupů, které podpíraly velký rošt nad ohněm, a jali se kolem jeho nohou skládat dříví.

Pak utichli. Zgama postoupil kupředu, hrozný a masivní ve svých kůžích, zvedl z krbu hořící větev a zamával jí Rocannonovi před očima. Pak zapálil hranici. Ta okamžitě chytla a v momentě se od ní vzňalo i Rocannonovo oblečení, hnědý kabátec a tunika z Hallan, a hořelo Rocannonovi kolem hlavy a tváře.

"Áách," vydechli diváci zno^, ale pak jeden z nich vykřikl:

"Koukněte!"

Když plamen opadl, spatřili stát v kouři nehybnou postavu. Oheň jí olizoval nohy a hleděla přímo na

Zgamu. Na její nahé hrudi se jako otevřené oko třpytil velký drahokam, zavěšený na zlatém řetězu.

"Pedan, pedan," šeptaly ženy ukryté po temných koutech.

Zgama přehlušil závan paniky svým hřmícím hlasem.

"Však on shoří! Nechtě ho shořet! Deho, přilož na oheň, špeh se nerožní dost rychle!"

Vytáhl malého chlapce do mihotavého, nestálého svitu ohně a donutil jej, aby přiložil na hranici.

"Copak tu není nic k žrádlu? Ženské, dejte jídlo! Vidiš naši pohostinnost, Olhore, vidiš, jak jíme?"

Popadl plátek masa z prkénka, které mu nabídla jedna z žen, postavil se s ním před Rocannona, hltal ho a nechal si šťávu téci po bradě. Několik kumpánů jej napodobilo, ale drželi se trochu dál. Většina nedošla ani na kraj krbu. Zgama je však nechal jíst, pít a hlučet, až se chlapci po jednom osmělili přijít tak blízko, že mohli přiložit na hranici, kde stál tichý, klidný muž, kolem jehož rudě ozářené podivně světélkující pleti tančily plameny.

Oheň a hluk konečně ustaly. Muži a ženy usnuli zachumlání do svých kožených hadrů na podlaze, v koutech i v teplém popelu. Pár mužů s meči na kolenou a láhvemi v rukou drželo hlídku.

Ro.cannon dovolil očím, aby se zavřely. Zkřížením dvou prstů odjistil hlavovou část svého oděvu a zase dýchal čerstvý vzduch. Kolem prošla dlouhá noc a zvolna přicházel úsvit. Kalným světlem, které prosvítalo mlhou vířící v okeních děrách, přicházel Zgama. Smekal se po mastných skvrnách na podlaze, překračoval chrápající těla a hleděl na svého zajatce. Zajatcův pohled byl vyrovnaně klidný, jeho přemožitel měl ve tváři výraz bezmocné zarputilosti.

"Shoříš, shoříš!" zavrčel Zgama a odešel.

Zvenku neforemného domu slyšel Rocannon vrkavé brumlání herilů, baculatých domácích opeřenců, které Angyiové chovali na maso. Obvykle se jim přistříhovala křídla a tady se zřejmě pásli na útesech nad mořem. Sál se vyprázdnil, až na pár dětí a žen, které se mu zdaleka vyhýbaly, i když přišel čas upéct maso k večeři.

To již stál Rocannon v poutech třicet hodin, trpěl bolestí a žízní. Žízeň, to byla smrtelná mez. Mohl se na dlouho obejít bez jídla a podpírán řetězy stát snad zrovna tak dlouho, i když už se mu točila hlava. Bez vody vydrží již jen jeden dlouhý den.

Takhle bezmocný neměl Zgamovi co říci, sliby či hrozby, nic nemohlo otřást jeho barbarskou zatvrzelostí. Když mu té noci před očima tančil oheň a on skrze něj pozoroval Zgamovu vousatou těžkou bílou tvář, viděl v duchu jiný obličej. Byl světlovlasý a snědý a patřil Mogienovi, jehož si zamiloval jako přítele a občas i syna. Jak noc a oheň uplyvaly, vzpomněl si také na malého Fiana Kya, dětského a záhadného, s nímž jej svazovalo nepochopitelné pouto. Viděl Yahana zpívat o hrdinech a lota a Raha, jak se prou a smějí při hřebelcování velkokřídých koní, a Haldre odepínající ze své šíje zlatý řetěz. Nevybavilo se mu nic z celého předchozího života, ačkoli žil mnoho let na mnoha světech, mnohemu se naučil a mnohé dokázal. Vše shořelo. Měl dojem, že stojí v Hallan, v dlouhé síni ověšené gobelíny s lidmi bojujícími proti obrům, a Yahan mu podává mísu vody.

"Napij se, Hvězdný pane. Pij."

A on pil.

V.

Feni a Feli, dva největší měsíce, tančily v bílých záblescích na vodě, když mu Yahan přidržoval druhou mísu, aby mohl pít. V krbu žhnulo jen několik uhlíků. Temnou síni pableskovaly skvrny a pruhy měsíčního světla. Bylo ticho, ozývalo se jen oddechování a převrácení mnoha spáčů.

Jakmile mu Yahan opatrně povolil řetězy, Rocannon se plnou vahou opřel o sloup. Nohy měl stmulé a bez opory by ho neunesly.

"Venkovní bránu střeží celou noc," pošeptal mu Yahan do ucha. "A tyhle strážce neusínají. Zítra, až vyženou stáda..."

"Zítra v noci. Nemohu běžet. Zkusím to lstí. Zahákni řetěz tak, abych se na něj mohl pověsit, Yahane. Tady, u mé ruky."

Spáček poblíž se posadil a zažíval. Yahan sjel k zemi a ještě než se rozplynul mezi stíny, Rocannon v

měsíčním světle spatřil jeho veselý úšklebek.

Za úsvitu jej Rocannon viděl odcházet s dalšími muži, kteří šli vyhnat herily na pastvu. Jako všichni byl oblečen do zabláceného kožichu a vlasy měl rozcuchané jak pometlo. Opět se objevil Zgama a zaškaredil se na svého zajatce. Rocannon věděl, že ten muž by dal polovinu svých stád i žen; jen aby se svého nezemského hosta zbavil. Padl však do pasti vlastní krutosti: žalárník se stal vězňovým vězňem. Zgama spal v teplém popelu a měl jím umaštěné celé vlasy, takže připomínal popáleného člověka daleko více než Rocannon, jehož nahá pleť se bíle leskla. Oddusál a síň byla opět většinu dne prázdná, vyjma stráží ve dveřích. Rocannon trávil čas kradnými prostocviky. Když ho kolemjdoucí žena spatřila, jak se protahuje, napnul tělo, zakolébál se a vydal hluboké duté zakvílení. Žena padla na všechny čtyři a s nářkem uprchlá.

Za okny se snesl mlhavý soumrak, mrzuté ženy vařily guláš z masa a chaluh, přicházející stáda vrkala. Vešel Zgama se svými muži. Na kožešinách i vousech se jim leskly kapičky mlhy. Usedli na podlahu a jedli. Místnost se naplnila hlukem, kouřem a parou. Napětí z neznáma, které se vracelo každou noc, začalo být patrné. Tváře byly zachmuřené, hlasy hádavé.

"Přiložte na oheň, ať se upeče," zahalekal Zgama a vyskočil, aby na hranici přihodil hořící poleno.

Nikdo z jeho mužů se nepohnul.

"Sním tvé srdce, Olhore, jen co se ti upeče pod žebry! Ten modrý kámen budu nosit v nose!" Zgama byl zmítán zlostí, doveden k nepřítelství tichým, neochvějným pohledem, který musel snášet již dvě noci.

"Já už ti zavřu oči!" zaječel, popadl z podlahy těžký klacek a s třeskem jím Rocannona přetáhl po hlavě. Zároveň uskočil, jako by se předmětu ve své ruce lekl. Klacek dopadl mezi hořící polena a vzpříčil se tam nastojato.

Rocannon zvolna napřáhl pravici, sevřel ji kolem klacku v pěst a vytáhl ho z ohně. Jeho konec hořel. Zvedal ho, až mířil Zgamovi mezi oči a pak pomalu vykročil vpřed. Spadly z něj řetězy. Oheň se vzedmul a vzápětí kolem jeho bosých nohou s jiskřením trochu pohasl.

"Ven!" pronesl a šel přímo na Zgamu, který krok za krokem ustupoval. "Nejsi zde vládcem. Člověk bez zákona je otrok, krutý člověk je otrok, hloupák je otrok. Jsi můj otrok a já tě vyženu jako zvíře. Ven!" Zgama se oběma rukama chytl zárubně dveří, ale před očima mu zažhnula hořící větev a on se pozadu vypotácel na dvůr. Stráže se přikrčily a znehybněly. Smolné pochodně u vnější brány prosvětlovaly mlhu. Neozval se žádný zvuk, jen mrmání stád ve stájích a šum moře pod útesy. Krok za krokem ustupoval Zgama vzad, až se ocitl ve vnější bráně mezi pochodněmi. Jak se hořící klacek blížil, jeho černobílá tvář připomínala masku. Oněmělý strachy přilnul k dřevěné zárubni a vyplnil svým objemným tělem průchod. Vyčerpaný a pomstychtivý Rocannon mu vrazil planoucí špičí přímo do prsou, srazil jej k zemi, překročil jeho tělo a vstoupil do temnoty a vířící mlhy za branou. Ušel tmou asi padesát kroků, pálí padl a už nemohl vstát.

Nikdo jej nepronásledoval. Nikdo nevyběhl, aby mu odplatil. Ležel napůl v bezvědomí na travnatých dunách. Po dlouhé době pochodně v bráně dohořely nebo byly zhasnuty a zbyla jen tma. Vítr mnoha hlasy ševalil v trávě a dole šumělo moře.

Když mlha zřídla a proniklo skrze ni měsíční světlo, našel jej poblíž hrany útesu Yahan. S jeho pomocí dokázal Rocannon vstát a jít. Hledali si cestu, škobrtali, lezli po čtyřech tam, kde byl sráz příliš strmý a temný. Drali se od pobřeží na jihovýchod. Každou chvíli museli zastavovat, aby popadli dech a zorientovali se, a Rocannon pokaždé okamžitě usínal. Yahan jej budil a udržoval v chůzi, až nad ránem došli do údolí pod převisem srázného lesa. Lesní království se černalo v mlhavé tmě. Oba do něj vstoupili řečištěm potoka, nedošli však příliš daleko. Rocannon stanul a svou řečí prohlásil:

"Dál už nemůžu."

Yahan pod břehem potoka našel písčný pás, kam mohli ulehnout, chráněni alespoň shora. Rocannon se tam vplížil jako zvíře do své nory a usnul.

Když se za soumraku o patnáct hodin později probudil, Yahan už čekal s hromádkou jedlých zelených kořínků a výhonků.

"Na ovoce je ještě moc brzy," vysvětloval zasmušile, "a ti lotři z Lot-rohradu mi sebrali luk. Sice jsem nalíčil nějaké pasti, ale zatím se nic nechytlo."

Rocannon hltavě spořádal salát, a když ho zapil vodou z potoka a protáhl se, mohl opět myslet. "Yahane, jak jsi se octl v tom... Lotrohra-du?" zeptal se.

Mladík sklopil oči a zahrábl pár nejedlých špiček kořínků do písku.

"Nu, pane, vím, že jsem... neposlechl svého pána Mogiena, tak jsem si říkal; že bych se mohl dát k Neovládaným."

"Slyšel jsi o nich předtím?"

"Doma se vyprávělo o místech, kde jsou Olgyiové pány i služebníky. Dokonce se říká, že za starých časů jsme na Angieniu žili jen my střední lidé v lesích jako lovci bez vládců. Angyiové připluli na dračích lodích z jihu... Tak jsem našel pevnost a Zgamovi lidé mě považovali za uprchlíka odjinud z pobřeží. Sebrali mi luk, zahnali mě k práci a na nic se neptali. Tak jsem tě našel. Ale i kdybys tam nebyl, stejně bych utekl. Mezi takovými lotry bych nechtěl být pánem!"

"Nemáš zdání, kam se poděli ostatní?"

"Ne. Budeme je hledat, pane?"

"Říkej mi jménem, Yahane. Ano, je-li nějaká šance je najít, budu je hledat. Sami přes kontinent nepřejdeme, pěšky, bez šatů a zbraní."

Yahan nic neřekl. Uhlazoval písek a díval se, jak temný, čirý potok proudí pod těžkými větvemi jehličnanů.

"Nesouhlasíš?"

"Jestli mne můj pán Mogien najde, zabije mě. Je to jeho právo."

Podle angyijského kodexu to byla pravda. A jestli se někdo držel kodexu, byl to Mogien.

"Kdybys našel nového pána, bývalý by na tebe nemohl vztáhnout ruku, není-liž pravda, Yahane?"

Chlapec přikývl.

"Ale vzbouřenec nového pána nenajde."

"Přijde na to. Přisáhej svou věrnost mně a já se za tebe zodpovím před Mogienem... najdeme-li ho."

Neznám slova, která používáte."

"Říkáme, "pronesl Yahan šeptem, "svému pánu dávám hodiny svého života a volbu mé smrti."

"Přijímám je. A s nimi i můj vlastní život, který jsi mi navrátil."

Říčka hlučně zurčela ze hřbetu nad nimi a nebe velebně potemnělo. Pozdním soumrakem Rocannon vyklouzl ze svého impermaoděvu, natáhl se do potoka a nechal si tělo omývat chladným proudem. Voda smývala pot, slabost, strach i vzpomínku na oheň, který mu tančil před očima. Odložený oděv se skládal jen z průsvitných výstuží a nepatrných vlasových trubek a drátků, doplněných několika průhlednými destičkami velikosti nehtu. Yahan neklidně pozoroval, jak si oblek opět navléká (jelikož on byl nahý a Yahan byl své angyijské šaty nucen vyměnit za kupu špinavých herilích dek).

"Pane Olhore," zeptal se nakonec, "byla to... byla to kůže, jenž tě ochránila před ohněm? Nebo... drahokam?"

Šperk se nyní skrýval v Yahanově vlastním amuletovém pytlíčku kolem Rocannonova krku. Rocannon vlídně odpověděl:

"Kůže. Žádná kouzla. Je to moc silný druh brnění."

"A ta bílá hůl?"

Shlédl dolů na klacek naplaveného dřeva, jehož jeden konec byl téměř zuhelnatělý. Yahan ho minulou noc sebral z trávy na útesu, zrovna tak, jako jej Zgamovi lidé předtím přinesli do pevnosti. Zřejmě se domníval, že by ho měl mít. Vždyť čím je čaroděj beze své hole?

"Nu," prohlásil, "bude to dobrá cestovní hůl, jestli budeme nuceni jít pěšky."

Znova se protáhl a jelikož měl před usnutím ještě hlad, napil se vody z temného, chladného, zurčícího potoka.

Když se druhého dne pozdě ráno probudil, byl odpočatý a vyhladovělý. Yahan byl pryč obejít pasti a také proto, že mu v jejich vlhké noře bylo k ránu příliš zima. Vrátil se jen s plnou hrstí bylin a vínkem špatných zpráv. Překročil lesnaté úbočí po jejich přímořské straně a z jeho vrcholu spatřil na jihu další mořskou pláž.

"Snad nás ti zabezení rybožrouti z Tolenu nevysadili na ostrově," vrčel. Jeho obvyklý optimismus byl přemožen zimou, hladem a pochybnostmi.

Rocannon si pokusil připamatovat pobřežní linie na svých utopených mapách. Řeka, která se do moře vlévala od západu, pramenila na severu, kde stékala z dlouhého jazyka země tvořícího část pobřežního pohorí, které se táhlo od východu k západu. Mezi tímto jazykem a kontinentem se táhl průliv, který byl dost dlouhý a široký, aby mu zřetelně utkvěl v paměti. Měřil na délku sto nebo dvě stě kilometrů?

"Jak je široký?" otázal se Yahana.

"Strašně široký," odpověděl dotázaný posupně. "Neumím plavat, pane."

"Můžeme jít. Tenhle hřeben se táhne až na kontinent. Mogien nás nejspíš bude hledat podél něj."

Ted' bylo na něm, aby převzal velení - Yahan už rozhodně dokázal víc, než se dalo čekat - ale když pomyslel na dlouhou cestu neznámou a nepřátelskou zemí, jeho nadšení opadlo. Yahan sice nikoho neviděl, ale byly tu prošlapané stezky, takže v těchto lesích bezpochyby žili lidé, což nebezpečnou hru ještě komplikovalo.

Měla-li být nějaká naděje, že je Mogien najde - pokud byl naživu, volný a ještě měl větrné koně - musí mířit k jihu, pokud možno otevřeným terénem. Bude je hledat na jihu, jelikož tam je cíl jejich cesty.

"Pojďme," řekl Rocannon. A tak šli.

Chvilí po poledni již z hřebenu shlíželi na širokou zátčinu, která se táhla od východu k západu, kam až oko dohlédlo, olovnatě šedá pod nízkým nebem. Z jižního břehu neviděli nic vyjma čáry nízkých, tmavých, mlhavých kopců. Když scházeli ke břehu a pustili se po něm k západu, vál jim do zad ostrý, palčivý vítr. Yahan pohlédl vzhůru na mraky, stáhl hlavu mezi ramena a žalostně prohlásil:

"Bude sněžit."

A skutečně, za okamžik začal padat sníh. Byl to mokrý, větrem hnaný jarní sníh, který na vlhké zemi tál stejně rychle jako na tmavé hladině zátoky. Oděv sice Rocannona chránil před chladem, jinak však byl značně zesláblý vypětím a hladem. Také Yahan byl velmi slab a navíc mu byla strašná zima. Vlekli se vpřed, nic jiného jim nezbývalo. Přebrodili potok, ostřící a sněžnou vánicí se vyškřábali na druhý břeh a tam stanuli tváří v tvář jakémusi muži.

"Huf!" vyprskl neznámý, který vypadal nejprve překvapeně a pak udiveně. Nebylo divu, vždyť spatřil dva muže kráčející vánicí, z nichž jeden měl promodralé rty a třásl se zimou v roztrhaných dekách a druhý byl naprosto nahý.

"Ha, huf!" zopakoval. Byl to vysoký, kostnatý, přihrblý vousáč s divokým pohledem tmavých očí. "Hej vy!" řekl olgyijsky, "vždyť zmrznete!"

"Museli jsme plavat... naše lod se potopila," Yahan spěšně improvizoval. "Máš dům s ohněm, lovce pellionů?"

"Připluli jste z jihu přes záliv?"

Muž vypadal znepokojeně a Yahan odpověděl neurčitým gestem.

"Jsme z východu, vyjeli jsme nakupovat kožešiny pellionů, ale všechno naše zboží šlo ke dnu."

"Hanh, hanh," pronesl divoch ještě s nepokojem, ale dobré jádro v něm zřejmě zvítězilo nad strachem.

"Pojďte, mám oheň a jídlo," prohlásil, poté se otočil a zmizel v hustém závoji sněhu. Následovali jej a brzy došli do jeho chaty, položené na úbočí mezi lesnatým hřbetem a zátokou. Zvenku i zevnitř se podobala jiným zimním chatám středních lidí z lesů a kopců Angieny a Yahan si jako doma s ulehčením dřepel k ohni. To jejich hostitele uklidnilo víc, než jakkoli důmyslná vysvětlení.

"Přilož na oheň, chlapče," řekl a podal Rocannonovi domácí plášť, aby se do něj zabalil.

Shodil svůj vlastní plášť, dal do popela ohřát hliněnou mísu s gulášem, důvěrně si přisedl k nim a střílel očima z jednoho na druhého.

"Tudle dobu vždycky sněží a brzo bude ještě víc. Pro vás je místa dost, jsme tu v zimě tři. Ostatní tu budou dnes v noci, zejtra, nebo brzo. Přechkají vánici na hřebenu, kde loví. My jsme lovci pellionů. Tos poznal podle píšťalek, co, kluku?"

Dotkl se sady masivních dřevěných píšťal, která mu visela u pasu, a vesele se zašklebil. Na pohled byl divoký, prudký a hloupý, jeho pohostinství však bylo bez kazu. Dal jim porci masového guláše, a když se snesl soumrak, vyzval je, ať si udělají pohodlí. Rocannon nemánil čas. Stočil se do smrdutých kůží ve spacím výklenku a usnul jako dítě.

Ráno nepřestávalo sněžit. Země byla bílá a jednotvárná. Druzi jejich hostitele nepřišli.

"Určitě přenocovali ve vesnici Timaš, za Hřbetem. Přijdou, až se

vyčasí."

"Hřbet - to je ta mořská úžina tady?"

"Ale ne, za zálivem nejsou vůbec žádné vesnice! Hřbet, to je hřeben, ty kopce tady a námi. A odkud vůbec jst Mluvíš jako našinec, ale tvůj strýc ne."

Yahan omluvně mrkl na Rocannon, jemuž ve spánku přibyl synovec. „Ale, ten je ze Zázemí, tam se mluví jinak. My téhle vodě taky říkáme sáliv. Přál bych si znát člověka s lodí, který by nás převezl na druhý

břeh."

"Chcete na jih? "

"Ted, když nám šlo všechno zboží ke dnu, jsme tu jako žebráci. Raději se pokusíme dostat domů."

"Kus cesty po břehu je lod. Mrknem na to, až se vyčasí. Ale řeknu ti, kluku, když tak chladnokrevně mluvíš o cestě na jih, stydne mi v žilách krev. Mezi zálivem a velkými horami podle mě nežijí žádní lidé, až na Tamty, co se se o nich nemluví. A to jsou všechno jen prastaré pověsti, kdo kdy ty hory opravdu uviděl. Já byl na druhé straně zálivu - a není moc chlapů, co o sobě mohou něco podobného tvrdit. Byl jsem tam sám, lovit v kopcích. U vody je tam spousta pelliunů, ale žádné vesnice. Zání lidé. Nic. Přes noc bych tam teda nezůstal."

"Prostě jen půjdeme podél jižního pobřeží na východ," řekl Yahan lhostejně, ale se zaraženým výrazem. Jeho důmysl byl s každou další otázkou stále více v úzkých.

Ale jeho instinkt lhát byl správný - "Alespoň, že jste nepřipluli ze severu!" prohodil Piai, jejich hostitel, a jal se mezi řečí na brusném kameni ostřit svůj dlouhý nůž s listovým ostřím. "Přes záliv sem nepřiplouvá nikdo a od moře jen prašivci, co otročí Žlutohlavým. Vědí o nich tvoji lidé? V severní zemi za mořem je rasa lidí se žlutými hlavami. Opravdu. Říká se, že žijí v domech vysokých jak stromy, nosí stříbrné meče a jezdívají mezi křídly větrných koní! Uvěřím, až to uvidím. Kožešiny větrných koní jsou podél pobřeží za dobrou cenu, ale ty bestie je nebezpečné lovit, natož je krotit a jezdit na nich. Nesmíš věřit všemu, co lidé povídají. Já dobře využiju z kožešin pelliunů. Můžu ty bestie přivolat na den letu daleko. Poslouchej!"

Přiložil pišťaly k zarostlým rtům a zapískal; nejprve velmi jemně, sotva slyšitelně, nesmělým lkaním, které stoupalo a klesalo, pulsovalo a lámalo se v půli tónu, až se náhle vzednulo v hudbu, v níž zazněl dravcův křik. Rocannonovi přeběhl mráz po zádech, ten zvuk slýchal v lesích Hallan. Yahan, který vyrostl ve zkušeného lovce, se zašklebil vzrušením a vykřikl, jako by už na lovu zahlédl kořist:

"Zpívej! Zpívej! Přilétá!"

Zbytek odpoledne strávili spolu s Piaim vykládáním loveckých historek, zatímco venku za bezvětrí vytrvale sněžilo.

Následující den se vyčasil. Jako po ránu chladného roku se sluneční třpyt červenobíle rozlil po zasněžených kopcích. Před polednem přišli dva Piaiovi společníci s několika šedými hebkými kožešinami pelliunů. Byli to černobrví a šlachovití muži, jako ostatně všichni jižní Olgyiové, a vypadali ještě divočeji než Piai. Střežili se cizinců jako divá zvěř, vyhýbali se jim a hleděli na ně pouze úkosem.

"Mým lidem říkají otroci," opáčil Yahan, když byli všichni ostatní na chvíli mimo chatrč. "Ale raději budu člověk, sloužící lidem, než zvíře lovící jiná zvířata, jako tihle." Rocannon zvedl ruku a Yahan utichl.

Vstoupil jeden z Jižanů a dlouho na ně beze slova zešikma hleděl.

"Pojdme," zadrmolil Rocannon olgyijskou řečí, kterou si během posledních dvou dnů stačil trochu lépe osvojit. Přál si, aby nečekali na Piaiovy společníky, a také Yahan byl neklidný. Promluvil na Piaiho, který právě vešel:

"Půjdem hned. To pěkné počasí by mohlo vydržet, než obejdeme záliv. Kdybys nám neposkytl přístřeší, nikdy bychom ty dvě chladné noci nepřežili. Ještě jsem neslyšel tak dobře zahraniou píseň pelliunů. Necht jsou tvé lovy šťastné!"

Ale Piai stál nehnutě a nic neřekl. Nakonec si odkašlal, odplivl do ohně, zakoulel očima a zavrčel: "Tak obejít záliv? Nechcete přelout lodí? Je tu lod. Má. Klidněji mohu použít. Převezeni vás přes vodu."

"To vám ušetří šest dní štrapáce," dodal Karmik, menší z příchozích.

"Ano, ušetříte tak šest dnů cesty," zopakoval Piai. "Vezmem vás přes lodí. Mužem vyrazit hned ted."

"Dobře," odpověděl Yahan po pohledu na Rocannona. Nemohli nic dělat

"Tak pojďme," zavrčel Piai a chatu opustili v takovém spěchu, že jim hostitel ani nenabídl zásoby na cestu. Piai krácel v čele, jeho přátelé pochod uzavírali. Vál ostrý vítr, slunce pražilo, a ačkoli na stinných místech ještě zůstal sníh, zbytek země tál, čvachtal a jiskřil oblevou. Šli dlouho podél pobřeží, mířili k západu. Slunce již zapadalo, když došli do malé zátoky, kde mezi kameny a chaluhami ležela veslice. Požár západu zbarvil vodu a také kus nebe, nad rudou září se voskově leskl malý měsíc Heliki a na tmavnoucím východě zářila jak opál Velká hvězda, vzdálený souputník Fomalhautu. Pod třpytným nebem a nad třpytnou vodou se táhly dlouhé pahorkaté břehy, nyní monotónní a tmavé.

"Támhle je loď," Piai stanul, otočil se k nim a jeho tvář zrudla světlem zapadajícího slunce. Došli jeho společníci a tiše se postavili vedle Rocannona a Yahana.

"Zpátky budete veslovat za tmy," poznamenal Yahan.

"Svítil Velká hvězda, bude jasná noc. A teď, chlapče, přišel čas dohodnout zaplacení za převoz."

"Ach," řekl Yahan.

"Piai ví, že nic nemáme. Tento plášť je jeho darem," Vida odkud vítr vane, Rocannon se přestal starat, aby je neprozradil přízvuk.

"Jsme chudí lovci, nemůžeme rozdávat dary," prohlásil Karmik, který měl měkčí hlas a vyhlížel rozumněji a kultivovaněji než Piai a třetí lovec.

"Nic nemáme," odpověděl Rocannon. "Nic, čím bychom mohli zaplatit za veslování. Nechtě nás tady."

Yahan se přidal a celou řeč pronesl plynuleji, leč Karmik jej přerušil.

"Máš kolem krku pytlík, cizince. Co je v něm?"

"Má duše," pronesl Rocannon bez váhání.

Všichni na něj upřeli zrak, dokonce i Yahan. Ale tohle byla špatná chvíle na bluf a pauza neustávala.

Karmik položil ruku na svůj nůž s listovým ostřím a přiblížil se, Piai a další ho následovali.

"Byl jsi ve Zgamově pevnosti," prohlásil. "Dlouze se o tom povídalo v Timaši. O nahém muži, který stál v plamenech, pak spálil Zgamu bílou holí a odešel z pevnosti s velkým drahokamem na zlatém řetězu kolem krku. Říkali, že to byla kouzla a magie. Já myslím, že jsou všichni hlupáci. Snad jsi nezranitelný. Ale tenhle-"

Bleskurychle chňapl Yahana za dlouhé vlasy, zvrátil mu hlavu dozadu a přitiskl mu nůž na hrdlo.

"Chlapče, řekni tomu cizinci, s nímž putuješ, aby nám zaplatil za nocleh, jo?"

Všichni stáli nepohnutě. Rudý svit na vodě pobledl, na východě zářila Velká hvězda, studený vítr jim ovíval tváře.

"Klukovi neublížíme," zavrčel Piai a v jeho divoké tváři cukla křeč. "Uděláme, jak jsem řekl, převezeni tě přes záliv - jen nám zaplať. Neříkals, že máš zlato k placení. Tvrdil jsi, žeš o všechno zlato přišel. Spals pod mou střechou. Dej nám to a my tě převezeme."

"Dám - na druhé straně," prohlásil Rocannon a ukázal přes záliv.

"Ne," řekl Karmik.

Yahan byl v jeho rukou zcela bezmocný a nemohl se ani hnout. Rocannon viděl, jak na jeho krku pod tlakem nože pulsuje tepna.

"Na druhé straně," zopakoval ponuře a trochu pozvedl svou cestovní hůl pro případ, že by to na ně udělalo dojem. "Převezte nás a dostanete to. To vám říkám. Zraňte ho a zemřete, tady a teď. To vám říkám!"

"Karmiku, je to pedan," zamumlal Piai. "Udělej, co říká. Spali se mnou dvě noci pod jednou střechou. Pust' chlapce. Slíbil ti, co chceš."

Karmik zachmuřeně pohlédl z Piaia na Rocannona a nakonec prohlásil: "Zahod' tu bílou hůl. Pak tě převezem."

"Napřed pust' chlapce," řekl Rocannon, a když se tak stalo, zasmál se Karmikovi do tváře a vyhodil hůl vysoko nad hlavu. Dopadla do vody.

Tři lovci je s tasenými noži nahnali do lodi. Museli se přebrodit vodou a pak po slizkých kamenech, o něž se třísily matně rudé vlnky. Naskočili do lodi. Piai a třetí muž veslovali, Karmik si za ně sedl s nožem.

"Dáš jim drahokam?" zašeptal Yahan společnou řečí, kterou tihle poloostrovní Olgyiové nepoužívali.

Rocannon přikývl.

Yahanův šepot byl velmi chraplavý a roztřesený. "Vyskoč a uplav, pane. Poblíž jižního břehu. Pustí mě, až zmizíš."

"Podříznou ti krk. Pššš."

"Oni čarují, Karmiku," zaskuhral třetí muž. "Chtějí nám potopit loď."

"Vesluj, ty shnilá rybí měchuřino. A vy budte zticha, nebo kluka podříznu."

Rocannon trpělivě seděl na lavičce a sledoval, jak se voda povléká mlhavým šerem a na okolní břehy se snáší noc. Jejich nože mu nemohly ublížit. Lovci však mohli zabít Yahanu dříve, než by dokázal účinně zasáhnout. On mohl klidně uplavat, ale Yahan plavat neuměl. Neměl na vybranou. Alespoň odvedli práci, za níž byli placeni.

Přiblížil se jižní břeh a ze závoje mlhy zvolna vytanuly kopce. Na západ se snesly mdlé šedé stíny a na šeré obloze vyšly první hvězdy. Vzdálený sluneční svit Velké hvězdy přezářil i měsíc Heliki, který právě ubýval. Už mohli zaslechnout šumění vln tříštících se o břeh.

"Přestaňte veslovat," rozkázal Karmik a obrátil se k Rocannonovi. "Dej mi to."

"Blíž ke břehu," pronesl Rocannon netečně.

"Odsud bych to dokázal, pane," šeptal Yahan rozechvěle. "Tady už vidím chalupy..."

Lod' popojela o několik úderů vesel kupředu a opět zastavila.

"Vyskoč se mnou," prohodil Rocannon k Yahanovi. Pak zvolna povstal a vystoupil na lavičku. Odjistil krk svého oděvu, který již měl oblečený tak dlouho, jediným škubnutím přetrhl kožený řemínek, který měl kolem krku, mrštil měšec se safírem a řetězem na dno lodi, zajistil oděv a zároveň skočil.

O několik minut později stáli s Yahanem mezi kameny na břehu a sledovali loď, která se jako černá skvrna na šedolesklém zrcadle vody poznenáhlu zmenšovala.

"Ať shnijí, ať jim vnitřnosti sežerou červi a jejich kosti se změní v sliz," vykřikl Yahan a rozplakal se.

Byl ošklivě vyděšený, ale více než strach jej zlomil pohled na pána, který odhodil drahokam ceny-celého království jako výkupné za život středního člověka, za jeho život. To rozvracelo veškerý pořádek, přinášelo neúnosnou odpovědnost.

"To bylo špatné, pane!" plakal. "To bylo špatné!"

"Že jsem tvůj život vykoupil za kámen? No tak, Yahane, vzmuž se. Jestli hned nerozděláme oheň, zmrzneš tady. Máš vrtidlo? Táhle nahore je spousta roští. Poběž!"

Podánilo se jim na břehu rozdělat oheň a přikládali na něj tak dlouho, až rozehnal tmu a trvalý palčivý chlad. Rocannon dal Yahanovi lovcovu koženou pelerínu, a když se do ní mladili zachumlal, konečně usnul. Rocannon udržoval oheň. Byl nesvůj a spát se mu nechtělo. I jeho tížilo u srdce, že zahodil náhrdelník. Nikoli pro jeho cenu, nýbrž proto, že jej kdysi věnoval Semley, vzpomínka na jejíž krásu ho přes všechna ta léta přivedla na tento svět. Proto, že mu jej Haldre nepochybně dala v naději, že vykoupí stín brzké smrti nad jejím synem. Snad bylo dobře, že byl náhrdelník pryč. Jeho tíha, jeho nebezpečná krása. A snad, pokud se vyplní zlé předtuchy, se Mogien nikdy nedoví o jeho ztrátě, protože se nikdy nenajdou, nebo je již mrtev. ...Zapudil tu myšlenku. Mogien po něm a Yahanovi pátrá - z toho musel vycházet. Bude předpokládat, že půjdou na jih. Vždyť jaký jiný plán vůbec měli, než jít na jih - a tam najít nepřítele, nebo, pokud selžou všechny předpoklady, nenajít nepřítele. S Mogienem či bez něj, půjde na jih.

Za úsvitu vyrazili. Ještě za šera zdolali pobřežní pahorkatinu, a když vylezli až nahoru, ve svitu vycházejícího slunce se před nimi až po obzor rozprostřela holá pláň šrafovaná dlouhými stíny keřů. Piai měl patrně pravdu, jižně od zálivu skutečně nikdo nežil. Alespoň je Mogien spatří na míle daleko. Vyrazili na jih.

Byla zima, ale celkem jasno. Yahan si navlékl všechny šaty, jaké měli, Rocannon měl svůj oděv. Tu a tam překračovali potůčky klikatící se k zálivu. Bylo jich dost, aby netrpěli žízní. Šli ten a další den, žili z kořínků rostliny peya a jednou snědli párek skoklétavých zvířat se zakrslými křídly, která připomínala králíky. Yahan je srazil klackem v letu a pak upekl na ohni z větviček, který rozdělal svým vrtidlem. Nic dalšího živého neviděli. Plochá, travnatá pláň beze stromů se doširoka rozprostírala pod širým nebem, pustá a mlčenlivá.

U maličkého ohně v bezbřehém soumraku beze slova seděli dva muži. Vysoko nad nimi se vzduchem v dlouhých intervalech neslo vysoké hebké volání připomínající tlukot tepu noci. Byli to barilové, velcí

divocí bratřenci zkrocených herilů, na svém jarním tahu na sever. Velká hejna stínila hvězdy na šíři dlaně, ale ve větru vždy krátce pulsoval jen jediný volající hlas.

"Ze které hvězdy jsi přišel, Olhore?" otázal se Yahan měkce a pohlédl vzhůru.

"Narodil jsem se na světě lidem mé matky nazývaném Hain, otco-'vým pak Davenant. Ty mu říkáš slunce Zimní koruny. Ale odešel jsem odtamtud před mnoha lety..."

"Takže vy, Hvězdný národ, nejste jeden lid?"

"Je mnoho set národů. Krví zcela náležím k matčině rase, můj otec, jenž byl Pozemšťan, mě adoptoval. To je zvykem mezi lidmi různých druhů, kteří spolu nemohou mít děti a chtějí se vzít. Jako by si někdo z tvých rodných vzal fianskou ženu."

"To se nestává," pronesl Yahan zdrženlivě.

"Já vím. Ale Pozemšťan a Davenant'an jsou jako ty a já. Málokterý svět má tolik různých ras jako tento. Většinu obývá jedna, dosti podobná nám, a zbytek tvoří nemá zvířata."

"Viděl jsi mnoho světů," pronesl mladík zasněně a pokusil si to představit.

"Příliš mnoho," dodal starší muž. "Podle tvých roků je mi čtyřicet, ale narodil jsem se před stočtyřiceti lety. Sto let jsem ztratil, aniž bych je prožil, cestováním mezi světy. Kdybych se vrátil na Davenant nebo Zemi, všichni moji známí by byli sto let po smrti. Mohu kráčet jen kupředu nebo stanout, někde - Copak je to?"

Zdálo se, že pocit čísi přítomnosti utišil i šumění větru v trávě. Così se pohnulo na hranici světla plamenů - velký stín, temnota. Rocannon napjatě poklekl, Yahan vyskočil od ohně.

Nic se nepohnulo. Vítr v kalném světle hvězd šelestil travou. Podél horizontu opět zářily hvězdy, nerušil je žádný stín.

Oba se vrátili k ohni. "Co to bylo?" otázal se Rocannon.

Yahan zavrtěl hlavou. "Piai mluvil... o čemsi..."

Spali lehce a snažili se střídát na stráž. Když konečně přišlo ráno, oba se cítili velmi unaveni. Hledali nějakou stopu nebo znamení, tam, kde mysleli, že stál stín, ale mladá tráva nic neprozradila. Uhasili oheň a podle slunce zamířili k jihu.

Mysleli, že brzy překročí nějaký potok, ale nestalo se tak. Bud všechny další potoky tekly od severu k jihu, nebo už prostě žádné nebyly. Plán či pampa, po níž kráčeli a jež jim připadala stále stejná, byla pořád vyprahlejší a šedivější. Toho rána nespatriili žádné keře peya, jen drsnou šedozelenou travu, která se táhla do nedohledna, až k obloze.

V poledne se Rocannon zastavil.

"To je k ničemu, Yahane," prohlásil.

Yahan se podrbl na krku. Rozhlédl se kolem a pak upřel svou vy-záblou a unavenou mladou tvář na Rocannona. "Chceš-li jít dál, pane, jdu s tebou."

"Bez vody a jídla to nedokážeme. Ukradneme na pobřeží locT a vrátíme se na Hallan. Pojd'me."

Rocannon se obrátil a vyrazil k severu. Yahan se vlekl za ním. Vysoká jarní obloha plála modří a vítr donekonečna ševalil v trávě. Rocannon mířil pevně vpřed, ramena trochu pokleslá, krok za krokem vstříc trvalému vyhnání a porážce. Neotočil se, když Yahan zastavil.

"Větrní koně!"

Teprve pak vzhlédl vzhůru a spatřil je, tři velké gryfokočky, které se v kruzích snášely k nim, drápy vysunuté, křídla černá proti žhavě modrému nebi.

ČÁST DRUHÁ: POUTNÍK

VI.

Mogien seskočil ze sedla, ještě než se jeho kůň dotkl země, přiběhl k Rocannonovi a objal jej jako bratra. Jeho hlas zněl radostí a úlevou.

"Při Hedinovu kopí, Hvězdný pane! Proč touhle pustinou pochoduješ dočista nahý? Jak jsi došel tak

daleko na jih, když míříš k severu? Jsi-?" Mogien zavadil o Yahanův pohled a zarazil se.

"Yahan je můj nevolník," oznámil Rocannon.

Mogien na to nic neřekl. Po určitém vnitřním boji se začal šklebit a nakonec propukl v hlasitý smích.

"To proto jsi se učil znát naše zvyky, abys mi kradl služebníky, Ro-kanane? Ale kdo tobě ukradl šaty?"

"Olhor nosí více než jednu kůži," pronesl Kyo, který k nim zlehka krácel travou. "Bud pozdraven, Ohnivý pane! Minulé noci jsem tě slyšel ve své mysli."

"Kyo nás k tobě zavedl," potvrdil Mogien. "Co jsme před deseti dny vkročili na pobřeží Fiernu, nepromluvil ani slovo. Až minulou noc na břehu zálivu, když vyšel Lioka, naslouchal měsíční záři a pak řekl: "Tam!" S příchodem úsvitu jsme vyrazili směrem, který ukázal, a tak tě našli."

"Kde je lot?" otázal se Rocannon, když uviděl, že otěže větrných koní drží jen Raho. Mogien s nehybnou tváří odpověděl: "Mrtev. V mlze na pláži nás zaskočili Olgyiové. Měli jen kamení, ale bylo jich příliš mnoho, lot padl a ty jsi se ztratil. Skryli jsme se v jeskyni ve stěně útesů a vyčkali, až mohli větrní koně opět létat. Raho se vydal napřed a vyslechl příběhy o cizinci, který stál netknut v horících plamenech a nosil modrý drahokam. A tak jsme se, když mohli větrní koně létat, vypravili do Zgamovy pevnosti. Když jsme tě tam nenašli, podpálili jsme jeho shnilé střechy, jeho stáda rozehnali po lesích a začali jsme tě hledat podél břehů zálivu."

"Ten drahokam, Mogiene," přerušil jej Rocannon, "Okolo moře - vykoupil jsem jím naše životy. Nemám ho."

"Tím Drahokamem?" pronesl Mogien vytřeštěně. "Semleyným drahokamem - nemáš ho? Nevykoupil jsi svůj život - kdo by tobě mohl ublížit? Koupils zaň bezcenný život tohoto neposlušného středního člověka? Ty si tedy ceníš mého dědictví! Na, chytej, tohle se nedá tak snadno ztratit!" Se smíchem cosi vyhodil do vzduchu, chytl to a blýskavá věc obloukem putovala k Rocannonovi. Ten stál a zíral, v dlani mu ležel blankytný drahokam se zlatým řetězem.

"Včera jsme potkali dva Olgyie, a jednoho mrtvého, na druhém břehu zálivu. Zastavili jsme, abychom se poptali po nahém pocestném, kterého snad mohli spolu s jeho neužitečným služebníkem zahlédnout. Jeden z nich padl na tvář a vypověděl nám celý příběh, vzal jsem tedy druhému drahokam a spolu s ním i život, protože bojoval. Tak jsme se dověděli, že jsi překročil záliv, a Kyo nás zavedl přímo za tebou. Proč jsi však mířil k severu, Rokanane?"

"Najít - najít vodu."

"Na západě je potok," vmísil se Raho. "Zahlédli jsme ho chvíli předtím, než jsme uviděli tebe."

"Pojeďme k němu. S Yahanem jsme od minulé noci nepili."

Nasedli na větrné koně. Yahan s Rahem a Kyo na své staré místo za Rocannonem. Zmizela zpod nich větrem skloněná tráva a oni se hnali na jihozápad, mezi sluncem a širošírou plání.

Utábořili se u potoka, který se čirý a pomalý klikatil mezi bezkvětnými lučinami. Rocannon konečně mohl svléknout svůj impermaoděv a obléci si Mogienovu zásobní košili a plášť. Pojedli tolenský tvrdý chléb, kořeny peya a čtyři králíky se zakrnělými křídly, které zastřelili Raho a Yahan, jenž byl štěstím bez sebe, že má zase v ruce luk. Zvěř tady na pláni málem létala šípům naproti a větrní koně ji mohli lovit v letu, jelikož se nebála. Dokonce i drobounká zelená, fialová a žlutá stvořeníčka zvaná kilové, která se podobala hmyzu s průsvitnými bzučícími křídly, ačkoli to ve skutečnosti byli malí vačnatci, zde byla nebojácna a zvědavá. Vznášela se jim kolem hlavy a rozhlížela se svými kulatými, zlatými očima, snesla se člověku na paži či koleno a hned zase odlétla. Zdálo se, že celá nezměrná luka jsou prostá inteligentního života. Mogien řekl, že když letěli nad plání, nespatriili nikde ani stopu člověka či jiné bytosti.

"My snad nějaké stvoření zahlédli minulou noc u ohně," pronesl Rocannon váhavě, vždyť co vlastně viděli?

Kyo k němu zhlédl od ohně s večerí a Mogien, který si právě odepínal pás s dvojími meči, na to nic neřekl.

S prvními paprsky sbalili tábor a celý den uháněli ve větru mezi plání a sluncem. Letět nad plání bylo stejně potěšující jako šlapat po ní pěšky namáhavě. Tak uplynul další den a k večeru, když se rozhlíželi po jednom z potůčků, které vzácně rušily celistvost pláně, se Yahan otočil v sedle a vykřikl do větru:

"Olhore! Před námi!"

Daleko před nimi, hodně na jihu, vystával na hladkém obzoru nepatrný proužek šedi.

"Hory!" pronesl Rocannon, a když to vyřkl, zaslechl, jak za ním Kyo prudce zalapal po dechu, jako ve strachu.

Během následujícího dne letu plochá pampa poznenáhlu přešla v nízké pahorky a záhyby země, připomínající široké vlny na klidném moři. Občas jim nad hlavami proplula vysoká oblaka směřující k severu a daleko před nimi terén stoupal a viděli tam temná, rozdrásaná úbočí. K večeru se hory objevily v plné kráse. Zatímco pláň se pomalu šefila, maličké štíty na jihu ještě dlouho zářily čistým zlatem. Když tyto vzdálené vrcholky pohasly, vyšel za nimi měsíc Lioka a zamířil vzhůru jako velká spěchající žlutá hvězda. Feni a Feli již zářily a majestátnějším tempem pluly od východu k západu. Jako poslední ze čtyř vyšel Heliki a jal se pronásledovat ostatní, jasněl a stmíval se v půlhodinovém cyklu, jasněl a stmíval se. Rocannon ležel na zádech a skrze vysoká černá stébla trávy pozoroval pomalý a oslnivě spleťtanec měsíců.

Následující jítro, když se spolu s Kyem chystali nasednout na šedě žíhaného větrného koně, Yahan stojící u hlavy zvířete ho varoval:

"Ved' jej dnes opatrné, Olhore."

Větrný kůň přisvědčil dlouhým, kašlavým prsknutím, k němuž se přidal i Mogienův sedák.

"Hlad!" prohlásil Raho a zprudka svému bílému koni přitáhl uzdu. "Naposled se nacpali Zgamovými herily, ale co letíme přes pláň, nedostali pořádně nažrat a tihle skokletci jim vystačí tak jednou do huby. Utáhni si plášť, pane Olhore - jestli se ocitne v dosahu čelistí tvého koně, skončíš v jeho žaludku."

Raho, jehož hnědé vlasy a pleť prozrazovaly, že krása jedné z jeho babiček zaujala nějakého angyjského šlechtice, měl prudší náuru a ostřejší jazyk než většina středních lidí. Mogien jej nikdy nepokáral a Rahova drsnost neskrývala jeho krajní oddanost svému pánu. Tento muž blízký střednímu věku celou výpravu viditelně považoval za hloupé bloudění a stejně tak zřetelně nemyslel na nic jiného, než jít se svým mladým pánem do každého nebezpečí.

Yahan podal Rocannonovi uzdu a odskočil od jeho koně, který se vymrštil do vzduchu jak uvolněná pružina. Celý den se tři koně divoce a neúnavně hnali k loveckým terénům, které větrili či tušili na jihu, a severní vítr je popoháněl. Lesnaté pahorky při úpatí obrovité bariéry hor ještě více potemněly a začaly být zřetelnější. Na pláni se nyní objevily shluky a háje stromů, jako ostrovy v rozvlněném moři trávy. Háje zhoustly do lesů prolínaných zelenými plochami. Před soumrakem přistáli u malého, ostříčnatého jezírka mezi kopci. Dva střední lidé rychle a opatrně odstrojili koně ze všech postrojů a vaků, odstoupili stranou a pustili je. Ti s rykem vystřelili vzhůru, křídla doširoka rozprostřená, rozletli se třemi rozličnými směry mezi kopce a byli pryč.

"Až se nažerou, přijdou," řekl Yahan Rocannonovi, "nebo až pán Mogien dlouze zapíská."

"Občas si zpátky přivedou kamarády - divoké," dodal Raho, který byl vždy hotov vystřelit si z nováčka. Mogien a střední lidé se rozešli lovit skokletce či cokoli jiného. Rocannon vytahal pár tlustých kořenů peya a dal je zabalené ve vlastním listí péct do horkého popele. Byl expert na přežití z toho, co země nabízela, a liboval si v tom. A tyto dny plné dlouhých letů od slunka do slunka, sotva tišený hlad a noci prospané na holé zemi v jarním větru jej zocelily, změnily, a otevřely každému podnětu a dojmu. Vstal a uviděl Kya, který došel na břeh jezera a tam zůstal stát; svou štíhlou postavou nepřevyšoval rákosí, které rostlo z vody. Hleděl na hory, jejichž šedý masív se vypínal na jihu; na jejich vysoké vrcholky obklopené mračny a tichem oblohy. Rocannon se zastavil vedle něj a spatřil v jeho tváři bázeň i dychtivost. Aniž se otočil, Kyo opět promluvil svým tichým, váhavým hlasem:

"Máš opět svůj drahokam, Olhore."

"Snažím se ho zbavit," opáčil Rocannon s úsměvem.

"Tam nahoře," pronesl Fian, "musíš dát víc než jen zlato a kamení... Co dáš, Olhore, tam na tom chladném, vysokém místě, na tom šedém místě? Z ohně do zimy..."

Rocannon jej slyšel, ale nepozoroval přitom žádný pohyb jeho rtů. Projel jím chlad a uzavřel svou mysl před dotykem podivného pocitu v jeho vlastním lidství, v jeho vlastní osobnosti. Po chvíli se Kyo otočil, klidný a usměvavý jako vždy, a promluvil svým obvyklým hlasem.

"Za těmi kopci a lesy žijí Fiia, v zelených údolích. I zde můj lid miluje údolí, sluneční svit a nízko položená místa. Za několik dnů letu snad nalezneme jejich vesnice."

Když to Rocannon sdělil ostatním, přijali to jako dobrou zprávu.

"Tušil jsem, že tu nalezneme nemluvící bytosti," prohlásil Raho. "Tak dobrá a žírná zem nemohla být docela pustá."

Mogien upřel zrak na dva vázkovité kily, kteří jako okřídlené ametysty tančili nad jezerem a prohlásil: "Nebyla vždy pustá. Dávno tomu, co tudy prošel můj lid, ještě v časech před hrdiny, dříve než bylo postaveno Hallan či vysoký Oynhall, než Hedin zasadil svou velkou ránu a Kirfiel padl na Orrenském kopci. Připluli jsme na lodích s dračími hlavami z jihu a našli na Angienu divoký národ ukrytý v lesích a přímořských jeskyních, národ s bílými tvářemi. Ty znáš tu píseň, Yahane, baladu o Orhogienu-

Přilétli větrem,
přišli travou,
připluli mořem,
za hvězdou Brehen
cestou Liokovou...

Liokova cesta vede od jihu k severu a písně o bitvách vypráví, jak jsme my Angyiové porazili a podmanili divoké lovce, Olgie, jediné naší rasy na Angienu. Protože my jsme všichni jedné rasy, Liuiové. Píseň však nepraví nic o těchto horách. Je to stará píseň, snad se ztratil začátek. A snad moji lidé přišli z těchto kopců. Je tady dobrá země, lesy k lovu, kopce pro stáda a výšiny pro pevnosti. A žádný člověk tu teď zřejmě nežije..."

Té noci Yahan nehrál na svou stříbrostrunnou lyru. Všichni spali neklidně. Snad jim scházela přítomnost větrných koní; a kopce byly tak mrtvolně klidné, jako by se v nočních temnotách neodvážil pohnout žádný živý tvor.

Shodli se, že jejich tábor u jezera je příliš bahnitý a tak druhého dne vyrazili dál. Šli v pohodě a často zastavovali na lov nebo nasbírat čerstvé byliny. Za soumraku dorazili ke kopci, jehož vrcholek byl hrbolatý a zvrásněný, jako by pod travou ležely základy staré zříceniny. Nezbylo nic, co by naznačilo umístění leteckého nádvoří malé pevnosti z let tak vzdálených, že je nepamatovaly ani legendy. Utábořili se tak, aby je větrní koně při návratu snadno našli.

Pozdě v noci Rocannon procitl ze sna a posadil se. Z měsíců svítil jen maličký Lioka a oheň zhasl. Nepostavili hlídku. Mogien stál asi patnáct kroků od něj. Byl nehybný, vysoký a ve světle hvězd podivně neurčitý. Rocannon jej ospale pozoroval a v duchu se divil, proč v plášti vypadá tak vysoký a štíhlý v ramenoví. To nebylo dobré. Angyijský plášť mu splýval z ramen jako střecha pagody a on měl i bez pláště řádně rozložitou hrud. Proč tam stál tak vysoký, nehybný a útlý? Tvář se pomalu otočila. Nebyla to Mogienova tvář. "Kdo je to?" vykřikl Rocannon vytržetě. Jeho hlas se rozlehl mrtvým tichem. Raho před ním se posadil, rozhlédl se, uchopil lvík a vyskočil na nohy. Za vysokou postavou se cosi nezřetelně pohnulo - další totožná. Všude kolem nich, všude kolem trávou zarostlých ruin stály ve světle hvězd vysoké, útlé, tiché postavy. Byly zahaleny do plášťů a měly sklopené hlavy. U vystydlého ohniště stáli jen on a Raho. "Pane Mogiene!" vykřikl Raho. Žádná odpověď.

"Kde je Mogien? Co jste zač? Mluvte..."

Nepadla žádná odpověď, ale postavy se začaly zvolna přibližovat. Raho nasadil šíp. Stále nic neříkaly, najednou se však všechny podivně rozšířily a jejich pláště zavlály do stran. Pak pomalými, vysokými skoky odevšad zaútočily. Když s nimi Rocannon bojoval, snažil se zároveň přemoci spánek a procitnout ze sna - musel to být sen. Jejich pomalé pohyby, naprosté ticho, to vše bylo neskutečné, ani necítil rány. On měl však nasazený svůj oděv. Slyšel, jak Raho zoufale volá: "Mogiene!"

Útočníci Rocannona srazili pouhou váhou a množstvím svých těl, a než si mohl opět vybojovat svobodu, zvedli jej hlavou dolů. Byl to prudký pohyb, z něhož se Rocannonovi udělalo mdlo. Když se svíjel a snažil vysvobodit z mnoha rukou, spatřil pod sebou - hluboko pod sebou - kroužit a rotovat kopce a lesy ozářené hvězdami. Zatočila se mu hlava a oběma rukama sevřel tenké údy bytostí, které jej nesly. Byly všude kolem něj, jejich ruce ho přidržovaly, vzduch byl plný jejich černých mávajících křídel.

Nemělo to konce a on občas obnovoval úsilí procitnout z toho nezměrného strachu, z měkkých syčivých

hlasů kolem sebe, z nesčetných usilovně pracujících křídel, které jej unášely dál a dál. Pak se náhle změnil let v dlouhý klouzavý pád. Před očima mu příšernou rychlostí kmitl jasnější východ, zem se k němu naklonila, hebké silné ruce jej ponechaly osudu a on padal. Nezranil se, ale bylo mu příliš matně a nevolno, aby se posadil. Bezvládně ležel a rozhlížel se kolem sebe.

Pod sebou měl dláždění z plochých, leštěných desek. Zleva a zprava se nad ním vypínaly stěny stříbřité prvními paprsky slunce. Byly vysoké, rovné a jako hladce useknuté z oceli. Za ním se tyčil mohutný dóm jakési budovy a před sebou, branou bez rámu, viděl ulici identických stříbřitých domů bez oken. Domy byly dokonale zarovnané, jeden jako druhý, působily čirou geometrickou perspektivou v nezastíněném světle přicházejícího dne. Bylo to město, žádná vesnice doby kamenné nebo pevnost z doby bronzu, ale velké město, střízlivé a grandiózní, mocné a exaktní, produkt vyspělé technologie. Rocannon usedl. Nepřestávala se mu točit hlava.

Když světlo zesílilo, rozlišil v šeru nádvoří jakési tvary, nějaké rance. Konec jednoho z nich žlutě zářil. S šokem, který jej docela probral z mrákot, spatřil pod kšticí žlutých vlasů snědou tvář. Mogien měl otevřené oči a bez mrknutí hleděl do nebe.

Jeho všichni čtyři společníci na tom byli stejně, leželi nehybně, oči rozevřené. Rahova tvář byla křečovitě stažena. Dokonce i Kyo, působící ve své křehkosti tak nezranitelně, tví tiše ležel a v jeho očích se zrcadlilo bledé nebe.

A přece dýchali. Dlouze, pomalu a tiše nabírali dech. Položil ucho na Mogienův hrudník a slyšel velmi tichý a pomalý puls, jako by přicházel zdaleka.

Na šum ve vzduchu za zády sebou instinktivně hodil k zemi a zůstal ležet tiše jako paralyzovaná těla kolem něj. Za nohy a ramena jej vzaly nějaké ruce. Byl obrácen naznak, ležel, a hleděl vzhůru do čísi tváře. Byla to velká a dlouhá tvář, zasmušilá a půvabná. Na snědé hlavě nebyly žádné vlasy - chybělo dokonce i obočí. Zpod širokých víček bez řas hleděly čistě zlaté oči. Malá a jemně tvarovaná ústa byla zavřena, Měkké, silné ruce tiskly jeho čelisti a nutily jej otevřít vsta. Nad ním se objevila další vysoká bytost a on se zakuckal a rozkašlal, když mu cosi nalila do krku. Byla to teplá voda, odporně nasládlá a zatuchlá. Dvě velké bytosti jej nechaly být. Vyskočil, vyplivl vodu a zvolal:

"Jsem v pořádku, nechtě mě!"

Oni se však již k němu otočili zády. Stanuli nad Váhaném. Jeden mu násilím otevřel ústa a druhý mu z dlouhého, stříbřitého džbánu nalil plnou pusou vody.

Byli velmi vysocí, velmi štíhlí, polohumanoidní. Působili tvrdě i křehce, a po zemi, která nebyla jejich živlem, se pohybovali spíše pomalu a nemotorně. Jejich úzké hrudníky byly zasazeny mezi ramenní svalstvo dlouhých, hebkých křídel, která jim po zádech splývala jako šedé plédy. Nohy měli tenké a krátké. Snědé a ušlechtilé hlavy se zdánlivě nachylovaly kupředu před horní výběžek křídel.

Rocannonův Průvodce ležel pod mlhavými vodami kanálu, z paměti mu však okamžitě vytanulo: Vysoce inteligentní formy existence, Nepotvrzené druhy ? 4: Velcí humanoidi snad obývající přepychová města (?). A jeho potkalo to štěstí, že mohl informaci potvrdit, poprvé pohlédnout na nový druh, novou rozvinutou kulturu, nového člena Ligy. Čistá, dokonalá krása staveb, neosobní dobrota dvou andělských bytostí, které jim přinesly vodu, jejich královské ticho, to vše jej naplnilo úctou. Na žádném ze světů nikdy nespátl podobnou rasu. Přišel k páru, který dával Kyovi vodu, a s ostýchavou zdvořilostí se otázel:

"Mluvíte společnou řečí, okřídlení páni?"

Nevěnovali mu pozornost. Tiše se svým lehkým, trochu pajdavým pozemním krokem přiblížili k Rahovi a vnutili vodu jeho znetvořeným ústům. Všechna opět vytekla ven a skanula mu po tvářích. Přemístili se k Mogienovi a Rocannon je následoval.

"Vyslyšte mne!" vykřikl a chtěl skočit před ně, ale pak se zarazil. Náhle se mu udělalo nevolno z pomýšlení, že jejich široké zlaté oči jsou nevidomé. Že jsou slepí a hluchí, neboť oni neodpověděli a nevěnovali mu ani pohled. Kráčeli pryč, vysocí, éteričtí, od krku po paty zahaleni do svých hebkých křídel. Dvěře se za nimi měkce zaklaply.

Rocannon se vzpamatoval. Obešel své přátele a doufal, že se brzy projeví účinek antidota proti ochromení, žádnou změnu však nepozoroval. U všech si ověřil pomalý dech a slabý puls - u všech vyjma

jednoho. Rahův hrudník byl nehybný a jeho zmučená tvář chladná. Voda, kterou dostal, se mu stále ještě mokrala na rtech.

Rocannonovým obdivným okouzlením se prodral vztek. Proč s ním a jeho přáteli ti andělští lidé jednali jako s divou zvěří? Opustil své druhy, přešel nádvořím a branou bez rámu vstoupil na ulici toho neuvěřitelného města.

Nic se nepohnulo. Všechny dveře byly zavřené. Totožná stříbřitá průčelí stála v prvních slunečních paprscích tiše a nepohnutě, vysoká a bez oken.

Rocannon napočítal šest křížovatek, než dospěl na konec ulice, ke zdi. Zeď byla pět metrů vysoká a neporušeně se táhla oběma směry. Nepokoušel se sledovat obvodovou ulici a hledat bránu.

Předpokládal, že tu žádná není. K čemu by okřídlené bytosti potřebovaly městskou bránu. Vrátil se radiální ulicí tam, odkud přišel, zpět do hlavní budovy. Byla to jediná odlišná stavba, tyčící se nad geometrické řady vysokých stříbřitých domů. Opět vstoupil na nádvoří. Všechny domy byly zavřené, ulice čisté a prázdné, obloha pustá, rozléhaly se tu jen jeho kroky.

Zabušil na dveře ve vnitřním rohu nádvoří. Žádná odpověď. Zatlačil a dveře se otevřely.

Uvnitř byla teplá tma, měkké syčení a pohyb, pocit výšky a rozlehlosti. Před ním se vynořil vysoký obrys, zastavil a zůstal stát. V paprscích nízkého ranního slunce, které sem pronikaly dveřmi, Rocannon viděl, jak se žluté oči okřídlené bytosti pomalu zavírají a zase otvírají. Oslepoval je sluneční svit. Jen ve tmě tedy mohli vylétnout do kraje a korzovat po svých stříbrných ulicích.

Tváří v tvář bezednému pohledu zaujal Rocannon postoj mezi vífery nazývaný "OKU", podle Obecného komunikačního úvodu, dramatickou, vnímavou pózu, a otázal se galaktštinou: "Kdo je vaším velitelem?"

Takto sugestivně vyslovena otázka obvykle vyvolala odezvu; tentokrát ne. Okřídlený hleděl přímo na Rocannona, jednou zamrkal, s lhostejností přesahující pohrdání zavřel oči a podle všeho usnul.

Rocannonův zrak se přizpůsobil okolní tmě a nyní v přítmí pod klenbou rozeznával řady, hloučky a chumáče okřídlených postav. Stovky okřídlených bytostí, nehybných, se zavřenýma očima.

Procházel mezi nimi; ani se nepohnuly.

Kdysi dávno na Davenantu, své rodné planetě, navštívil muzeum plné soch. Jako dítě vzhlížel vzhůru k nehybným tvářím prastarých hainských bohů.

Sebral odvahu, došel k jedné z bytostí a dotkl se jeho - její? mohly to být zrovna tak ženy - paže. Zlaté oči se otevřely a krásná tvář v přítmí vysoko nad ním se obrátila k němu.

"Hassa!" pronesl Okřídlený, rychle se sklonil a políbil ho na rameno. Pak o tři kroky poodstoupil, zahalil se do pláště svých křídel a zůstal stát, oči zavřené.

Rocannon kapituloval a odešel. Tápal poklidem medového soumraku, až narazil na další dveře, rozevřené od podlahy po klenutý strop. Za nimi bylo trochu jasněji a zlaté světlo, proudící sem stropními ot-vůrky, bylo prosíváno prachem. Stěny se po obou stranách zakřivovaly a stoupaly k úzkému, klenutému stropu. Byla to zřejmě okružní chodba obklopující centrální dóm, srdce radiálního města. Její vnitřní stěna byla překrásně zdobena vzorem spletitě nakreslených trojúhelníků a šestiúhelníků, které sahaly až ke stropu. Rocannonovo zmatené etnologické nadšení ožilo. Ti lidé byli mistři stavitelé. Každý povrch v rozlehlé stavbě byl ohlazen, každý spoj precizní. Koncepce byla vzletná a provedení bezvadné. Toho mohla dosáhnout jen vysoce rozvinutá kultura. Ještě nikdy se však nesetkal s tak lhostejnou kulturně rozvinutou rasou. Proč sem jeho a ostatní vůbec přinesli? Zachraňovali snad ve své andělské aroganci pocestné před jakýmsi nočním nebezpečím? Nebo jiné druhy používali coby otroky? Pokud ano, bylo s podivem, jak lhostejně přešli jeho očividnou imunitu vůči paralyzačnímu prostředku. Snad vzájemně komunikovali zcela beze slov. Rocannon byl v tomto neuvěřitelném paláci klidně ochoten uvěřit, že vysvětlení leží v existenci inteligence, zcela se vymykající lidskému chápání. Šel dál, až ve vnitřní stěně oblé chodby našel třetí dveře. Tentokrát byly tak nízké, že byl nucen se sehnout a Okřídlení jimi snad museli prolézat.

Uvnitř bylo stejně teplé, nažloutlé, sladce vonící přišerí. Tady se však ozývalo vrzání, šumění a šeptání, monotónní měkký souzvuk mnoha hlasů a lehké pohyby nesčetných těl a vláčených křídel. Vysoko nad tím viselo zlaté oko dómu. Do jeho ústí podél stěn spirálně stoupala dlouhá rampa. Rocannon na ní zdola tu a tam zahlédl pohyb a dvakrát také maličkou postavu, jak rozpíná křídla a nehlučně prolétá obrovským válcem vzduchu zezlátlého prachem. Když sálem vyrazil k úpatí rampy, cosi spadlo z

prostředka spirály a přistálo na zemi s tvrdým, suchým křupnutím. Došel až k tomu. Byla to mrtvola jednoho z Okřídlených. Pomyslel si, že mu náraz rozdrtil lebku, protože nebylo vidět žádnou krev. Jeho tělo bylo malé a křídla ještě nevyvinutá.

Zaťal zuby a vydal se po rampě vzhůru.

Asi deset metrů nad zemí narazil na trojúhelníkovitý výklenek ve zdi. Okřídlení se tu skláněli nad několika menšími, kteří měli zvrásněná křídla. Bylo jich devět, po třech v každém rohu, kolem velké bledé masy, na niž Rocannon chvíli zíral, než rozlišil čenich a rozevřené, nevidoucí oči. Byl to živý, ale paralyzovaný větrný kuň. Malé, proříznuté tlamičky devíti Okřídlených se k němu znova a znova skláněly a líbaly ho, líbaly.

Na druhém konci sálu opět cosi udeřilo o zem. Když to Rocannon tichým během míjel, spatřil vysáté a scvrklé tělo barila.

Minul vysokou okružní chodbu s výzdobou a prošel, jak mohl nejrychleji a nejtišeji, mezi spícími postavami v sále. Vyšel na nádvon. Bylo prázdné. Na dláždění se leskly šikmé sluneční paprsky. Jeho druzi byli pryč. Odvlekli je do klenutého sálu pro larvy, aby je dosucha vysáli.

VII.

Pod Rocannonem se podlomila kolena, Sedl si na červené leštěné dláždění a snažil se zvládnout nápor strachu alespoň natolik, aby mohl uvažovat, co dělat. Co dělat. Bude se muset vrátit do domu a zkusit Mogiena, Yahana a Kya vynést ven. Při pomýšlení na návrat mezi ty vysoké andělské bytosti, jejichž ušlechtilé hlavy skrývaly mozky degenerované či specializované na hmyzí úrovni, se mu udělalo špatně strachy. Ale udělat to musel. Jeho přátelé byli uvnitř a on je musel dostat ven. Snad budou larvy i jejich chůvy v domě dostatečně ospalé, aby mohl projít nepovšimnut. Přestal si klást podobné otázky. Nejprve však musí obejít vnější zeď. Pokud v ní není brána, nemá to smysl. Nedokáže své přátele přenést přes patnáctistopou zeď.

Zřejmě tu jsou tři kasty, dumal, zatímco kráčel naprosto tichou ulicí. Chůvy larev v domě, stavitelé a lovci ve vnějších pokojích, a ti v domech tady mají nespíš na starosti produkci potomstva. Vodu zřejmě dostal od chův, které se staraly, aby ochromené oběti vydržely naživu, dokud je larvy úplně nevysají.

Daly vodu mrtvému Rahovi. Jak jen si mohl nevšimnout, že jsou bezrozumní? Chtěl věřit, že jsou inteligentní, protože vypadali tak andělsko lidsky. Škrtnout Druh ?4c, divoce sdělil svému potopenému Průvodci. V tu chvíli cosi přeběhlo přes další křižovatku -bylo to nízké, hnědé stvoření. Těžko říci, jak veliké, protože perspektivu zkreslovala totožná průčelí domů. Rozhodně nepatřilo k městu. Takže i andělský hmyz měl ve svém komfortním úlu cizopasníky. Rocannon rychle a rázně kráčel v naprostém tichu. U vnější zdi se zastavil a otočil se podél ní doleva.

Kousek před ním se u paty stříbřité zdi beze spárů krčilo jedno z hnědých zvířat. Na všech čtyřech mu sahalo po kolena. Na rozdíl od většiny slabě inteligentních obyvatel této planety bylo neokřídlené. Zvíře se vyděšeně choulilo a Rocannon kolem něho obešel obloukem, aby ho strach nevyprovokoval k útoku. Pak pokračoval v chůzi. Kam až mohl dohlédnout, nebyla, v točité zdi žádná brána.

"Pane," vykřikl odnikud tenký hlásek. "Pane!"

"Kyo," zvolal a otočil se. Jeho hlas se odrazil od zdí. Nic se nepohnulo. Jen bílé zdi, černé stíny, rovné hrany a ticho.

Přihopkalo k němu malé hnědé zvířátko. "Pane," vykřiklo tence, "Pane, ó, pojd', pojd'. O, pojd', pane!" Rocannon překvapením znehybněl. Stvořeníčko před ním usedlo na silné kýty. Lapalo po dechu a drobné černé ruce si tisklo na srstnatou hrud', pod níž mu bušil rychlý tep. Vzhlédl k němu černá, vyděšená očka. Opět proneslo roztřesenou společnou řeč:

"Pane..."

Rocannon poklekl. Pozoroval stvoření a hlavou se mu hnalo nesp< myšlenek. Nakonec velmi zdvořile pronesl:

"Nevím, jak ti říkat..."

"O, pojd'," proneslo stvořeníčko rozechvěle. "Páni - páni. Pojd'!"

"Jiní páni, moji přátelé?"

"Přátelé," přitakalo hnědé stvoření. "Přátelé. Hrad. Páni, hrad, oheň, větrný kůň, den, noc, oheň. O, pojd'!"

"Jdu," řekl Rocannon.

Tvor se hned poskoky pustil pryč a Rocannon jej následoval. Šli zpátky radiální ulicí, pak zahrnuli jednou vedlejší ulicí k severu, až došli k jedné ze dvanácti bran dómu. Uvnitř na červené dlažbě nádvoří leželi jeho čtyři přátelé, tak, jak je tam zanechal. Později, když měl čas přemýšlet, si uvědomil, že vyšel z dómu na jiné nádvoří, a proto je nenašel.

Cekalo tam dalších pět hnědých tvorů, shromážděných poblíž Yahana v dosti ceremoniálu! skupině. Rocannon opět poklekl, aby umenšil svou výšku, a poklonil se, jak nejlépe dovedl.

"Bud' te pozdraveni, malí páni," řekl.

"Bud' pozdraven, bud' pozdraven," přitakali všichni malí chlupatí lidičkové. Nato jeden s černou srstí kolem čumáku pronesl:

"Kiemhriové."

"Vy jste Kiemhriové?"

Uklonili se v rychlé imitaci jeho poklony.

"Jsem Rokanan Olhor. Přišli jsme ze severu, z Angieny, z hradu Hallan."

"Hrad," pronesl Černolící. Jeho tenký pisklavý hlásek se chvěl naléhavostí. Vážil slova a přitom se škrábal na hlavě. "Dny, noc, roky, roky," řekl. "Páni šli. Roky, roky, roky. ...Kiemhriové nešli." S nadějí pohlédl na Rocannona.

"Kiemhriové... zůstali zde?" odušil Rocannon.

"Zůstali!" vykřikl Černolící překvapivě nahlas. "Zůstali! Zůstali!" A všichni ostatní si mezi sebou jako v extázi mumlali "Zůstali..."

"Den," prohlásil Černolící rozhodně a ukázal vzhůru na slunko, "páni přišli. Půjdou?"

"Ano, chtěli bychom odejít. Můžete nám pomoci?"

"Pomoci!" vyřkl Kiemher a dychtivě to slovo vychutnával. "Pomoci odejít. Pane, zůstaň!"

Tak Rocannon zůstal. Sedl si a pozoroval, jak se Kiemhriové dávají do práce. Černolící hvízdal a brzy jich obezřetně přihopkal další tucet. Rocannon si lámal hlavu, jak si v matematické síti úlovitého města dokáží najít skryše pro život, ale očividně to dokázali a nejen pro život; i pro své spíže. Jeden z nich s sebou v černých ručkách přinesl bílý sféroid, který velmi připomínal vejce. Byla to vaječná skořápka používaná jako lahvička. Černolící si ji vzal a opatrně odklopil špičku. Uvnitř byla hustá a čirá kapalina. Trochu jí nanasl, na bodová zranění na ramenou mužů v bezvědomí a pak, zatímco ostatní opatrně a bázlivě zvedali jejich hlavy, jim každému nalil malý doušek tekutiny do úst. Raha se nedotkl. Kiemhriové mezi sebou nemluvili, používali jen hvízdů a gest, vše velmi tiše a s nádechem zdvořilosti.

Černolící předstoupil před Rocannona a konejšivě řekl:

"Pane, zůstaň."

"Čekat? Jistě."

"Pane," pronesl Kiemher a slovo doprovodil gestem k Rahovu tělu. Pak se zarazil.

"Mrtev," odvětil Rocannon.

"Mrtev, mrtev," přitakal tvoreček. Dotkl se kořene svého krku a Rocannon přikývl.

Stříbrostěnné nádvoří tonulo ve žhavém svitu. Yahan ležící poblíž Rocannona vydal dlouhý vzdech.

Kiemhriové si na kýtách půlkruhem dřepi za svého vůdce. Rocannon se jej otázel:

"Malý pane, mohu znát tvé jméno?"

"Jméno," vydechl Černolící. Ostatní seděli v naprostém tichu. "Liuió-vé," pronesl staré slovo, jímž Mogien označoval šlechtice i střední lidi a jež bylo v Průvodci zaneseno jako Druh II. "Liuióvé, Fiia, Gdemiiové: jména. Kiemhriové: nejména."

Rocannon pokýval a dumal, co z toho vyvodit. Slovo "kiemher" bylo ve skutečnosti přídavným jménem a znamenalo mrštný či hbitý.

Kyo za ním nabral dech, pohnul se a usedl. Rocannon k němu přistoupil. Černá očka malých bezejmenných lidiček je tiše a pozorně sledovala. Pak se probudil Yahan a nakonec i Mogien. Ten zřejmě dostal těžkou dávkou ochromující látky, jelikož zpočátku nemohl ani zvednout ruku. Jeden z

Kiemherů Rocannonovi ostýchavě předvedl, že by bylo dobré třít Mogienovi ruce a nohy. Rocannon tak učinil a zároveň se jal vysvětlovat, co se stalo a kde jsou.

"Goblén," vydechl Mogien.

"copak?" optal se jemně Rocannon, který usoudil, že mladík ještě neví o světě. Ten zašeptal:

"Goblén, doma... okřídlení obří."

Tu se Rocannonovi vybavilo, jak stál s Haldre v dlouhé síni Hallan pod tkaným obrazem, na němž se plavovlasí válečníci bili s okřídlenými bytostmi.

Kyo, který zpozoroval Kiemhrie, pozvedl ruku. Černolící mu poskočil naproti a vložil svou drobnou, černou, bezpalcou ruku do Kyovy dlouhé štíhlé dlaně.

"Mistři slov," oslovil jej Fian měkce. "Milovníci slov, pojídači slov, bezejmenní, mrštní, dlouho pamatující. Ještě pořád si pamatujete slova Vysokých lidí, ó, Kiemhriové?"

"Ještě pořád," přitakal Černolící.

Mogien s Rocannonovou pomocí vstal. Vypadal pohuble a zarputile. Chvilí postál nad Rahem, jehož tvář vyhlížela v prudkém denním světle strašlivě. Pak se pozdravil s Kiemhrii a na Rocannonův dotaz odtušil, že už je v pořádku.

"Jestli tu nejsou brány, můžeme vytesat podpory pro nohy a přelézt," prohlásil Rocannon.

"Zahvízdej na koně, pane," zamumlal Yahan.

Otázka, zda hvízd neprobudí tvory v dómu, byla natolik komplikovaná, že ji Kiemhriům nedokázali položit. Zdálo se však, že Okřídlení vedou zcela noční způsob života, a tak se rozhodli riskovat. Mogien zpod pláště vytáhl píšťalku na řetězu a zafoukal na ni. Rocannon nic nezaslechl, avšak mezi Kiemhriy nastal neklid. Po dvaceti minutách se nad dómem objevil velký stín, zakroužil, vystřelil k severu a posléze se vrátil s druhem. Oba větrní koně, žíhaný i Mogienův sedák, se v závanech prudkého větru snesli na nádvoří. Bílého už nikdy neviděli. Snad to byl on, jehož Rocannon spatřil na rampě v zatuchlém, zlatém příšeří dómu; potrava pro larvy andělů.

Kiemhriové se koní báli. Celá Černolícího vybraná zdvořilost málem podlehla sotva kontrolované panice, když mu chtěl Rocannon poděkovat a dát sbohem.

"Leť, ó pane," zakňoural žalostně a opatrně ustoupil z dosahu velkých, drápotivých nohou větrných koní. Neztráceli tedy čas.

Hodinu letu od úlovitého města ležely u popelu posledního nočního ohně jejich nedotčené věci. Vaky, zásobní pláště, a kožešiny, v nichž spali. Kousek níž se na úbočí povalovaly mrtvoly tří Okřídlených a poblíž nich i oba Mogienovy meče, jeden přeražený u jílce. Mogien procítl a spatřil, jak se nad Yahanem a Kyem sklánějí Okřídlení. Jeden z nich jej štípl: „A já nemohl vydat hlásku," vykládal. Přesto bojoval a tři zabil, než jej ochromení sklátilo k zemi. "Slyšel jsem, jak Raho křičí. Volal mě třikrát, a já mu nemohl pomoci." Usedl mezi zarostlé ruiny, které přežily všechna jména i legendy, svůj zlomený meč si položil na kolena, a neřekl už ani slovo.

Z větví a chrastí navršili hranici, na ni položili Raha, jehož s sebou přinesli z města, a vedle něj jeho lovecký luk a šípy. Yahan rozdělal nový oheň a Mogien dřevo zapálil. Nasedli na větrné koně, Kyo za Mogiena a Yahan za Rocannona, a spirálou vzlétli nad dým a žár ohně, který v poledním slunci hořel na vrcholku kopce v cizí zemi.

Ještě dlouho za sebou mohli spatřit tenký sloup dýmu.

Kiemhriové jim vyložili, že musí hned dál a na noc si najít nějaký úkryt, jinak je Okřídlení ve tmě znova napadnou. K večeru tedy slétli u potoka v hluboké lesnaté strži a tábor rozbili na doslech od vodopádu. Bylo tu vlhko, ale vzduch byl voňavý a zurčení vody konejšilo jejich duše. K večeri si našli pochoutku, jednoho krunýřovitého, pomalého vodního živočicha, který byl velmi chutný. Rocannon jej však odmítl. Tvorové měli mezi kýtami a ocasem zakrnělou kožešinu, byli tedy vejcorodí savci. zrovna tak jako mnoho zdejších zvířat a zřejmě i Kiemhriové.

"Jen klidně jez, Yahane. Já prostě nedokážu vybírat ze skořápky něco, co by na mne mohlo promluvit," prohlásil rozmrzlý hladý a šel si sednout vedle Kya.

Kyo se usmál a promnul si zraněné rameno: "Kdyby všechny věci uměly mluvit..."

"To bych asi umřel hladý."

"Nu, zelená stvoření mlčí," prohlásil Fian a poklepal na drsný kmen stromu sklánějícího se nad potokem.

Tady na jihu stromy - samé jehličnany - začínaly kvést a lesy byly plné plachtícího pylu a jeho vůně. Celá květena vypouštěla, svůj pyl do větru - trávy i jehličnany, nebyl zde žádný hmyz ani žádné barevné květiny. Na světě beze jména se sytou i bledou zelení prostíralo jaro tonoucí v závějích zlatého pylu. Mogien i Yahan usnuli, sotva se smrklo. Skrčili se u horkého popela; oheň neudržovali, aby nepřivábil Okřídlené. Jak se Rocannon správně domníval, Kyo byl odolnější než lidé, když došlo na jedy. Seděl na břehu potoka a Rocannon s ním potmě rozprávěl.

"Pozdravil jsi Kiemhrie, jako kdybys jej znal," poznamenal, a Kyo odvětil:

"Když si jeden z naší vsi něco zapamatuje, zapamatují si to všichni, Olhore. Známe tolik příběhů i šepotů, tolik lží i pravd, a kdo ví, jak jsou staré..."

"Ale o Okřídlených jsi nevěděl?"

Snad chtěl Kyo otázku přejít mlčky, ale nakonec odpověděl:

"Fiia si nepamatují strach, Olhore. Jak bychom mohli? Zvolili jsme. Ponechali jsme noc, jeskyně a kovové meče Hliněncům, když se naše cesta rozešla s jejich, a sami jsme zvolili zelená údolí, sluneční svit, dřevěnou misku. A odtehdy jsme pololidé. A zapomněli jsme, tolik jsme toho zapomněli!" Jeho čistý hlas byl té noci mnohem rozhodnější, mnohem naléhavější než kdy dřív. Jasně zazníval v šumění potoka a písni vodopádu v ústí kotliny.

"Každý den cesty na jih narážím na příběhy, jež jsme se v dětství učili v dolinách Angieny. A všechny ty příběhy se stávají pravdou. Jenže jsme polovinu z nich zapomněli. V našich starodávných písních zpívaných z mysli do mysli jsou malí Pojídači slov, Kiemhriové; Okřídlení nikoli. Jsou tam přátelé, nikoli nepřátelé. Svit slunce, nikoli tma. A jedu s Olhorem, který putuje na jih vstříc legendám a netřímá meč. Já jedu s Olhorem, který hledá zvuk hlasu svého nepřítele, který přeputoval velkou tmou, který viděl Svět viset jako drahokam v temnotách. Jsem jen poloosoba. Nemohu jít dál, než za tyto kopce. Nemohu s tebou jít na vysoká místa, Olhore!"

Rocannon Kyovi jemně položil ruku na rameno. Fian okamžitě umkl. Neděli a naslouchali zvuku potoka, jak pádí nocí, pozorovali kalný třpyt světla hvězd na hladině, pruhy a víry pylu na zurčící ledové vodě, která přitékala z hor na jih.

V průběhu následujícího dne dvakrát daleko na východě zahlédli domy a paprscité ulice úlovitých měst. Té noci drželi dvojnásobnou hlídku. Další noc již byli vysoko v kopcích, zmáčení prudkým deštěm, který je v letu provázel i celý příští den. Když se dešťové mraky trochu protrhaly, spatřili, jak se nad kopci po obou stranách tyčí hory. Další propřesná a prohlídkovaná noc uplynula na vrcholcích kopců, u zříceniny starodávné věže, a brzy odpoledne následujícího dne začali po přeletu vrcholu kopců klesat dolů, do slunečního jasu, a před nimi se rozevřelo širé údolí vedoucí na jih k děsivě blízkým mlhavým horám.

Když slétali dolů do údolí, jenž připomínalo velkou zelenou silnici, po jejich pravici se táhla řada mohutných vzdálených štítů. Vítr byl ostrý a zlatavý a větrní koně se hnali dolů jako listí ve sluneční záři. Nad hebkou zelenou výdutí, jejíž tmavší chumáče křovisek a stromů shora připomínaly polevu, se vznášel lehounký závoj šedi. Mogienův hřebec zakroužil, Kyo ukázal dolů a pak slétl k vesnici rozložené mezi kopcem a potokem. Z jejích komínků se ve slunci kouřilo. Na svazích nad ní se popásalo stádo herilů. Uprostřed rozptýleného kruhu malých vzdušných domečků na pilotech se tyčilo pět velkých stromů. U nich pocestní přistáli a Fiia jim vyšli v ústrety, plaší a usměvaví.

Vesničané trochu mluvili společnou řečí, ale nebyli zvyklí hovořit nahlas. A přece to bylo jako návrat domů, vstoupit do jejich vzdušných příbytků a jít z jejich leštěných dřevěných misek. V jejich bezstarostném pohostinství našli pro tento večer útočiště před slotou a divočinou. Byli podivní, ti maličcí lidé, vyhýbaví, vlídní, nepostizitelní; pololidé, jak svůj vlastní druh nazval Kyo. A už ani on sám nebyl úplně jedním z nich. Ačkoli v nových šatech, které od nich dostal, vypadal jako oni, chodil a gestikuloval jako oni, ve skupině se naprosto odlišoval. Snad tomu tak bylo proto, že jako cizinec s nimi nemohl volně myslomluvit, snad jeho přátelstvím s Rocannonem, že se změnil a začal vést jiný způsob bytí; osamělejší, tesknější, úplnější způsob bytí.

Fiia jim popsali okolní pás země. Západně od jejich údolí byla za vysokým pohořím poušť, tak řekli. Pocestní měli dlouho jít údolím na jih, východně od hor, až dorazí do míst, kde samo pohoří zatáčí na východ.

„Najdeme tak průsmyky?" otázal se Mogien a malí lidé ho s úsměvem

ujistili:

Ro

"Jistěže, jistěže."

"A víte, co leží za průsmj Průsmky jsou velmi chladné a velmi vysoké, oaiusi

Pocestní ve vsi dvakrát přenocovali, aby si odpočinuli s vílky plnými cestovního chleba a sušeného masa, dárků od Fiia, který rozdávání působilo požitkem. Po dvoudenním letu přibyli do další vsi malého lidu a opět je tam čekalo tak milé přijetí, jako by se nejednálo o příchod cizinců, nýbrž dlouho očekávaný návrat. Když konečně přišli, vyšla jim vstříc skupinka fianských mužů a žen a všichni pozdravili Rocannona, který první sesedl:

"Vítej, Olhore!"

Prekvapilo ho to a po chvíli si s ještě větším údivem uvědomil, že i slovo samozřejmě znamená

"poutnice", což opravdu byl. Vždyť i tu jméno také dal Fian Kyo.

Později, dále v údolí, po dalším celodenním klidném letu, se Kya otázal:

"Máš mezi svými lidmi své vlastní jméno, Kyo?"

"Říkají mi 'pastýř', 'mladší bratr' nebo 'běžec'. Byl jsem rychlý v našich závodech."

"Ale to jsou přezdívky, popisy... jako Olhor nebo Kiemher. Vy Fiia jste Velcí dárci jmen. Každého přichozícího obdaríte jménem. Hvězdný pán, Udělník meče, Slunovlasý, Mistr slov - Řekl bych, že se Angyiové své lásce k slovům naučili právě od vás. A přece nemáte jména."

"Hvězdný pán, zdaleka putující, popelovlasý, udělník drahokamu," odušil Kyo s úsměvem, "Co je tedy jméno?"

"Popelovlasý? To jsem zešedivěl? - Nejsem si jist, co je jméno. Své jméno jsem dostal při narození a zni Gaverel Rocannon. Když je říkám, nic tím nepopisuji, jen se pojmenovávám. A když v této zemi spatřím nový druh stromu, zeptám se tebe - či Yahana a Mogiena, neboť ty zřídka odpovídáš - na jeho jméno. Jsem nesvůj, dokud ho neznám."

"Nu, je to strom, jako já jsem Fian, jako ty jsi... kdo?"

"Ale Kyo, v tom jsou rozdíly! V každé vesnici se ptám na jméno západních hor, které se nad jejich životy tyčí od zrození po smrt, a oni říkají: 'To jsou hory, Olhore.'"

"Taky že jsou," odušil Kyo.

"Ale jsou přece i jiné hory - nižší pohoří na východě, taky podél tohoto údolí! Jak beze jmen rozeznáte jedno pohoří od druhého, jednu bytost od druhé?"

Fian si objal kolena a zahleděl se do západu slunce, který plál nad horskými štíty. Po chvíli si Rocannon uvědomil, že se mu nedostane odpovědi.

Jak postupoval teplý rok a oni každým dnem ujížděli dále k jihu, větry se oteplily a dlouhé dny prodloužily. Poněvadž měli větrní koně dvojnásobný náklad, nehnali je, a často na den či dva zastavovali, aby si nalovili a pustili na lov i je. Přesto nakonec spatřili, jak hory zatáčí k jihu, aby se před nimi spojily s pobřežním pohořím na východě a uzavřely jim tak další cestu. Zeleň údolí stoupala až k úpatí mohutných kopců a tam končila. Daleko výše ležely skvrny zelených a hnědozelených vysokohorských údolí, po nich následovala řada kamení a sutí a nakonec, na půl cesty k nebi, zářivá a větrem ošlehaná bělá štítů.

Vysoko v kopcích dorazili do fianské vesnice. Nad křehkými střechami vál chladný vítr z vrcholů hor a rozhněl modrý dým mezi dlouhými světly a stíny podvečera. Byli jako vždy přijati s radostnou laskavostí. V teple domu dostali vodu, čerstvé maso a byliny v dřevěných miskách a mezitím byly vyčištěny jejich zaprášené šaty a rtuťovité děti krmily a hladily větrné koně. Po večeři jim zatančily čtyři vesnické dívky. Tančily bez hudby a jejich pohyby a kroky se zdály tak lehké a rychlé, jako by ani neměly těla, jako hra světla a tmy v záři ohně, nepolapitelná a prchavá. Rocannon se šťastným úsměvem pohlédl na Kya, který jako obvykle seděl vedle něj. Fian jeho pohled smutně opětoval a řekl:

"Zůstanu zde, Olhore."

Rocannon polkl svou překvapenou odpověď a ještě chvíli sledoval tanečnice, jež připomínaly nehmotné proměnlivé vzory pohybu v záři ohně. Tkaly hudbu z ticha a z mysli neznáma. Zář ohně se ukláněla, mihotala a měnila na dřevěných stěnách.

"Bylo předpovězeno, že si Poutník bude vybírat společníky. Na chvíli."

Nevěděl, zda promluvil on, Kyo, či jeho paměť. Ta slova měli v mysli oba. Tanečnice se rozeběhly, jejich stíny rychle kmitly po stěnách; rozpuštěné vlasy se na okamžik zaleskly. Tanec bez hudby skončil. Tanečnice, jejichž jmény byly jen světlo a stín, stanuly. Vzor mezi ním a Kyem tedy dospěl ke konci, zůstalo ticho.

VIII.

Pod těžce tlukoucími křídly svého větrného koně Rocannon viděl svah plný sutě; šikmý chaos kamení, který rychle ubíhal vzad a mířil tak strmě vzhůru, že jeho kůň špičkou levého křídla co chvíli málem zametal kámen. Rocannon měl na stehnech bitevní popruchy, jelikož proudy a poryvy větru občas vyváděly koně z rovnováhy, a také si kvůli teplu nasadil svůj impermaoděv. Za ním seděl Yahan, byl zachumlán do všech dek a kožešin, které dohromady měli, a přesto tak promrzlý, že se musel za zápěstí přivázat k sedlu, jelikož ho neposlouchaly ruce. Mogien, který na svém méně zatíženém koni vyjel daleko vpřed, snášel chlad a výšku mnohem lépe než Yahan, a sváděl bitvu s výšinami s divokým potěšením. Před patnácti dny opustili poslední fianskou vesnici, dali sbohem Kyovi a přes kopce a nižší horská pásma vyrazili k napohled nejširšímu průsmyku. Fiia jim nemohli doporučit žádný směr. Kdykoli se zmínili o přechodu hor, ticlili a na tvářích se jim usadila bázeň.

První dny uplynuly dobře. Pak však dorazili do výšin, kde se větrní koně rychle unavili, jelikož je o poznání řidší vzduch nezasobil dostatkem kyslíku, který při létání spalovali. Ještě výše museli čelit chladu a zárádnému počasí vysokých poloh. Za poslední tři dny urazili takových patnáct kilometrů a z toho většinu naslepo. Hladověli, aby mohli koně dostat porci sušeného masa navíc. Toho rána jim Rocannon nechal poslední zbytky ze svého vaku. Jestli dnes neprolétnou průsmykem, budou se muset vrátit do nížin, aby si tam odpočali a nalovali, a pak vše začít nanovo. Nyní se zdálo, že k průsmyku udržují správný směr, avšak od štítů z východu vál nesmírně rezavý vítr a obloha se zataáhla, zbělela a ztěžkla. Mogien letěl stále vpřed a Rocannon svého hřebce popohnal za ním. Zde, v nekonečném krutém koridoru vysokých štítů, byl Mogien jeho vůdce a on jej následoval. Zapomněl, proč chce překročit hory; věděl jen, že musí na jih. Chce-li to však dokázat, musí se podřídil Mogienovi. "Myslím, že toto je tvé panství," pravil mladíkovi, když minulý večer diskutovali o směru další cesty. Mogien přejel pohledem nedozírnou zemi plnou štítů a propastí, kamení, sněhu a oblohy, a pak se svou nezlomnou majestátní jistotou přisvědčil: "Toto je mé království."

Ted na něj volal a Rocannon se snažil popohnat svého koně, hleděl vzhůru skrze zmrzlé otěže a v nekonečném šikmém chaosu vyhlížel soutěsku. Byla tam, hranatá, členitá díra ve střeše planety. Kamenitý svah náhle zmizel a pod nimi se rozestřela bělostná pustina, průsmyk. V houstnoucích sněhových mračnech se z obou stran tyčily větrem ošlehané štíty. Rocannon byl dost blízko, aby mohl vidět Mogienovu bezstarostnou tvář a slyšet jeho zvolání, vysoký bitevní pokřik vítězného válečníka. Následoval Mogiena bílým údolím pod bílými oblaky. Začal mezi nimi tančit snili. Nepadal, jen tančil suchým, blýskavým tancem ve své domovině, v místě svého zrodu. Vyhladovělí a přetížení větrní koně těžce funěli při každém mávnutí svých velkých holých křídel. Mogien zpomalil, takže jej v mračnech sněhu nemohli ztratit, mířil však stále vpřed a oni za ním.

Ve vířící mlze sněžných vloček se objevil přísvit a postupně vyšla čirá, zlatavá záře. Dolů se táhla bledě zlatá, neporušená sněhová pole. Svět se náhle propadl a větrní koně vlétli do širošířého zálivu vzduchu. Hluboko, velmi hluboko pod nimi ležela údolí a jezera, lesklý jazyk ledovce a zelené flíčky lesa, vše čiré a nepatrné. Rocannonův hřebec sebou zazmítal a se zdviženými křídly se propadl jako kámen. Yahan vykřikl hrůzou, Rocannon zavřel oči a držel se.

Křídla mávla a zahřměla, opět udeřila. Pád se zpomalil, pak se změnil v klouzavý let a ustal. Kůň se rozechvěle krčil v kamenitém údolí. Poblíž se snažil uložit Mogienův sedák, zatímco Mogien mu se smíchem seskočil ze hřbetu a zvolal:

„Prošli jsme, dokázali jsme to!“ Vyběhl k nim a jeho temná, temperamentní tvář zářila triumfem. "Ted jsem pánem obou stran hor, Roka-nane!... Tady dnes v noci rozbijeme tábor. Tam daleko dole, kde rostou stromy, mohou koně zítra lovit a my dolů poputujeme pěšky. Pojd', Ya-

hane."

Yahan se krčil v podsedním sedle a nebyl schopen pohybu. Mogien jej sundal z koně a pomohl mu ulehnout do úkrytu za skalní výčnělek, neboť svit pozdně odpoledního slunce dával jen o trochu více tepla než Velká hvězda, drobínek kříšťálu na jihozápadní obloze, a vítr byl pořád stejně ledový. Zatímco Rocannon odstrojoval koně, angyijský pán se snažil pomoci jeho služebníku a dělal všechno proto, aby mu zajistil teplo.

Nebylo tu z čeho rozdělat oheň - byli vysoko nad hranicí kosodřeviny. Rocannon svlékl svůj impermaoděv a donutil Yahanu jej obléci, nedbaje slabých a vystrašených protestů středního člověka; pak se sám zahalil do kožešin. Větrní koně a lidé se schoulili k sobě, aby udrželi společné teplo a podělili se o trochu vody a fianského cestovního chleba. Z matných zemí dole pod nimi přišla noc. Na nebe se vyhouply hvězdy propuštěné tmou a dva jasnější měsíce zářily na dosah ruky.

Hluboko v noci Rocannon procítl z bezesného spánku. Vše bylo zalito září hvězd, tiché a mrtvolně chladné. Yahan tiskl jeho paži a cosi horečnatě šeptal, třásl jím, a šeptal. Rocannon pohlédl směrem, kam ukazoval, a spatřil stín, který stál na balvanu nad nimi; proluku mezi hvězdami.

Byl velký a podivně neurčitý, stejně jako stín, který s Yahanem viděli v pampě, daleko na severu. Jak jej pozoroval, začaly jeho tmou zvolna prosvítat hvězdy a pak už nebyl žádný stín, jen černý průzračný vzduch. Vlevo zářil Heliki, slabý v ubývajícím cyklu.

"To byl jen odraz měsíční záře, Yahane. Spi, máš horečku." i "Ne," zazněl vedle něj Mogienův tichý hlas.

"Nebyl to odraz, Roka-nane. Byla to má smrt."

Yahan se posadil. Trásla jím horečka.

"Ne, pane! Ne tvá, to nesmí být! Viděl jsem to už dříve, na pláních, když jsi nebyl s námi - viděl to i Olhor!"

Rocannon přivolal na pomoc poslední zbytky zdravého rozumu, vědeckého vzdělání a starých životních pravd, a pokusil se autoritativně promluvit: "Nemluvte hlouposti," řekl.

Mogien mu nevěnoval pozornost. "Viděl ji na pláni, jak mne hledá, a podvakuje v kopcích, když jsme vyhlíželi soutěsku. Či by to mohla být smrt, ne-li má? Tvá, Yahane? Jsi snad pán, Angyia, nosíš druhý meč?"

Zoufalý a poděšený Yahan se s ním pokusil přit, avšak Mogien pokračoval:

"Není Rokananova, neboť on kráčí svou cestou. Muž může zemřít kdekoli, ale jeho smrt, jeho pravá smrt potká pána jen na jeho panství. Ceká na něj v místech, která mu náleží, na bitevním poli, v sále, nebo na konci cesty. A toto je mé místo. Moji lidé přišli z těchto hor, a já se vrátil. Můj druhý meč byl zlomen v boji. Ale slyš, má smrti: Jsem Mogien, dědic Hallův - teď mne poznáváš?"

Nad kameny zaval mrazivý vánek. Kolem nich se rýsovaly balvany a nad nimi zářily hvězdy. Jeden z větrných koní sebou škubl a zaprskal.

"Bud tiše," pronesl Rocannon. "Všechno je to nesmysl. Bud tiše a spi..."

Sám však již pořádně usnout nemohl, a když vstal, spatřil Mogiena, jak sedí tichý a připravený po boku svého velkého koně, s pohledem upřeným na země v závoji noci.

Za úsvitu pustili větrné koně na lov do lesů dole a sami zahájili pěší sestup. Byli pořád velmi vysoko, daleko od hranice kosodřeviny, a v bezpečí, jen dokud vydrží pěkné počasí. Po hodině chůze začalo být jasné, že to Yahan nedokáže. Sestup nebyl příliš náročný, ale události posledních dnů jej natolik vyčerpaly, že nedokázal sám jít, ani lézt po čtyřech a spouštět se tam, kde to bylo nutné. Další den odpočinku v Rocannonově oděvu mu mohl vrátit potřebnou sílu, znamenalo by to však další noc bez ohně, střechy nad hlavou a dostatku jídla. Mogien zvážil riziko, aniž se jich na cokoli ptal, a pak navrhl, aby Rocannon zůstal s Yahanem na kryté slunečné římse, zatímco on najde dostatečně snadný sestup, aby mohli Yahanu snést dolů, nebo, pokud to nebude možné, sestup beze sněhu.

Když odešel, mráкотný Yahan požádal o vodu. Jejich láhev byla prázdná. Rocannon mu nakázal, aby klidně ležel, a po šikmém kamenitém úbočí vyšplhal nějakých patnáct metrů vzhůru na zastíněnou skalní hranu, kde se leskly hromady sněhu. Výstup byl těžší, než očekával. Na hraně klesl k zemi, lokál svěží, řídký vzduch, a srdce mu bláznivě bušilo.

V uších mu zazněl zvuk, který nejprve považoval za píseň vlastní krve. Pak spatřil, že mu kousek od ruky proudí voda. Posadil se. Malý potůček, z něhož se kouřilo, obtékal hranici závěje tvrdého, zastíněného

sněhu. Rozhlédl se po jeho zdroji a spatřil pod klenbou útesu temný otvor, jeskyni. Rozum mu napovídal, že jeskyně by jim poskytla nejlepší útočiště, ale rozum byl jen nepatrným okrajem temného iracionálního vzednutí mysli - paniky. Seděl tu v sevření nejhoršího strachu, jaký kdy zažil.

Marně slunce všude kolem něj ozařovalo šedé kamení. Štíty hor se skryly za bližšími útesy a zem dole na jihu byla zahalena neprostupným závojem mraků. Na tomto holém a šedém vrcholku světa nebylo nic vyjma něj a černého otvoru v kamení.

Po dlouhém čase vstal, překročil bublající potůček a promluvil k osobě, která čekala, jak věděl, v jámě plné stínů.

"Přišel jsem," řekl.

Tma se trochu pohnula a v ústí jeskyně stanul její obyvatel.

Vypadal jako Hliněnec, byl zakrslý a bledý, vypadal jako Fiia, měl křehké tělo a čiré oči; vypadal jako oba a žádný z nich. Jeho vlasy byly bílé. Jeho hlas nebyl hlasem, protože zněl v Rocannonově mysli, zatímco jeho uši vnímaly jen tiché kvílení větru, v němž nezněla žádná slova. Pak se ho zeptal, co si přeje.

"Nevím," odvětil člověk s hrůzou v hlase, avšak jeho vůle tiše odpověděla za něj: Přeji si jít na jih, najít svého nepřítele a zničit ho.

Vítr skučel, pod nohama mu bublal horký potůček. Obyvatel jeskyně pomalu a lehce ustoupil stranou.

Rocannon se ohnul a vstoupil na temné místo.

Co mi dáš za to, co ti dám ?

Co musím dát, Nejstarší?

To, co je ti nejdražší. Poslední, co bys toužil dát.

Nemám na tomto světě nic vlastního. Co mohu dát? Věc, život, šanci; oko, naději, návrat: jméno být známo nemusí. Ale až to zmizí, vykřikneš to jméno z plných plic. Dáš mi to dobrovolně?

Dobrovolně, Nejstarší.

Ticho a skučení větru. Rocannon sklonil hlavu a vyšel z temnot. Jak kráčel vzhůru, jeho oči oslnilo rudé světlo. Byl to chladný rudý východ slunce nad šedonachovým mořem mraků.

Yahan a Mogien spali stočení dohromady pod nižší římsou. Když k nim Rocannon sešplhal dolů, hromada kožešin a plášťů se nepohnula.

"Vstávejte," řekl měkce.

Yahan se posadil.

V rudém úsvitu jeho tvář vypadala stísněně a dětsky.

"Olhore! Mysleli jsme - byl jsi pryč - mysleli jsme, že jsi spadl-"

Mogien zavrtěl zlatohřívou hlavou, aby ze sebe setřásl spánek, a chvíli na Rocannona vzhlížel. Pak chraptivě a vlídně promluvil:

"Vítej zpět, Hvězdný pane, příteli. Čekali jsme tu na tebe."

"Potkal jsem... mluvil jsem..."

Mogien pozvedl ruku. "Vrátil ses. Mám ze tvého návratu velkou radost. Jdeme na jih?"

"Ano."

"Dobrá," přisvědčil Mogien. V té chvíli Rocannona neudivilo, že Mogien, který byl tak dlouho jeho vůdcem, k němu promlouvá jako nižší pán k vyššímu.

Mogien zafoukal na píšťalku, ale ačkoli čekali dlouho, větrní koně se neobjevili. Dojedli zbytek tvrdého výživného fianského chleba a znova se zvedli na nohy. Teplo impermaoděvu dělalo Yahanovi dobře a Rocannon mu jej nedovolil svléci. Mladý střední člověk potřeboval jídlo a řádný odpočinek, aby načerpal sil, ale mohl už alespoň jít a to bylo nutné; ten rudý úsvit mohl přinést špatné počasí. Chůze nebyla nebezpečná, avšak pomalá a vyčerpávající. V půli dopoledne se objevil jeden z větrných koní, z lesů hluboko pod nimi přilétl Mogienův sedák. Naložili ho sedly, postroji a kožešinami - vším, co nyní nesli - a on poletoval nad nimi, pod nimi nebo kolem nich, jak se mu zrovna zachtělo, a občas vydal zvonivý pokřik, jako by volal svého žíhaného druha, který ještě lovil nebo hodoval dole v lesích.

O polednách došli k obtížnému místu. Byl to útes trčící ze skály jako štít, přes nějž mohli přesplhat pouze spojení provazem.

"Mohl bys nám ze vzduchu najít lepší cestu, Mogiene," navrhl Rocannon. "Přál bych si, aby se vrátil druhý kůň."

Měl naléhavý pocit, že musí opustit to holé, šedé úbočí hory a skrýt se dole mezi stromy.

"Když jsme ho pouštěli, byl zcela vyčerpaný. Snad ještě nic nezabil. Tady ten nesl přes průsmyk menší zátěž. Podívám se, jak je útes široký. Snad by nás můj kuň mohl na pár dostřelů luku přenést všechny tři."

Zapískal, a sedák s věrnou poslušností, která u tak velkých a masožravých šelem Rocannona nepřestávala překvapovat, zakroužil vzduchem a elegantně se snesl na hranu útesu, kde čekali. Mogien na něj naskočil a s výkřikem vzlétl. V jeho plavých vlasech se zachytily poslední paprsky slunce, které právě zašlo za hradbu mračen.

Neustále foukal slabý, studený vánek. Yahan se skrčil za kamenných valem a zavřel oči. Rocannon usedl a hleděl do dále na nejvzdálenější obzor, za nímž cítil houpavý lesk moře. Nezkoumal nezměrnou, matnou krajinu, která se vynořovala a zase mizela pod plujícím příkrovem mraků. Zahleděl se do jediného bodu, na jih a trochu na východ, do jediného místa. Zavřel oči. Naslouchal a slyšel.

Byl to zvláštní dar, který dostal od obyvatele jeskyně, strážce teplého pramene v nepojmenovaných horách, dar tak zcela cizí jeho povaze. Ve tmě hluboké, teplé pukliny se naučil používat smysl, který jeho rasa a Pozemšťané objevili a zkoumali u jiných ras, sami, vyjma pár náhodných záblesků a vzácných případů, byli hlší a slepí. On, který tak lpěl na svém lidství, se hrozil absolutní síly, kterou vlastnil a nabízel strážce pramene. Naučil se naslouchat mysli jedné rasy, jediného druhu bytostí, jedinému hlasu mezi všemi hlasy všech světů, hlasu svého nepřítele.

Určité počátky myslomluvy si odbyl s Kyem. Avšak Rocannon nechtěl bez vědomí svých přátel vědět, co si myslí. Kde je věrnost a láska, tam musí být oboustranné porozumění.

Slídl však po těch, kdo zabili jeho přátele a zlomili pouto míru; jim chtěl naslouchat. Seděl na žulovém ostrohu neprošlapaných horských štítů a naslouchal myšlenkám lidí v budovách mezi zvlněnými kopci tisíce metrů níže a stovky kilometrů daleko. Matný cvrkot, bzučení, blábolení a zmatek, vzdálené hučení, bouře vjemů a emocí. Nevěděl, jak odlišit hlas od hlasu, a měl závrať mezi stovkou různých míst a pozic. Naslouchal jako nemluvně, slyšel a nerozlišoval. Ti, kdož se rodí s očima a ušima, se musí naučit vidět a slyšet, rozeznat tvář ze dvou vyvalených očí ve světě vzhůru nohama, zachytit smysl ve změti zvuků. Strážce pramene měl dar, o němž Rocannon pouze jednou zaslechl pověsti na jiné planetě. Rozvíjel telepatický smysl a Rocannona naučil, jak jej vymezovat a směřovat; nebyl však čas na praktickou výuku. Rocannonovi nárazem cizích myšlenek a pocitů zavířila hlava, v lebce se mu mačkalo tisíc cizinců. Neodebíral žádná slova. Myslosluch, to byl výraz Angyiů, nezasvěcených, kteří jím nazývali onen smysl. To, co však "slyšel", nebyla slova, nýbrž úmysly, přání, emoce, fyzická poloha a senzomotorické vjemy mnoha různých lidí, mísící se a překrývající v jeho vlastním nervovém systému. Příšerné výbuchy strachu a závisti, proudy uspokojení, propasti spánku, divoká závrať poloporozumění a polovjemů. A náhle se z chaosu vynořilo cosi naprosto výrazného, kontakt zřetelnější než ruka položená na holé tělo. Někdo se k němu blížil. Muž, jehož mysl cítila jeho vlastní. S tou jistotou přišel slabší dojem rychlosti, uzavřeného prostoru, zvědavosti a strachu.

Rocannon otevřel oči. Hleděl před sebe, jako by mohl spatřit tvář muže, jehož jsoucno cítil. Byl blízko, Rocannon si byl jist, že je blízko a blíží se. Neviděl však nic než vzduch a nízká oblaka. Ve větru vířilo několik malých vloček suchého sněhu. Zleva se tyčil skalní masív, který Jim stál v cestě. Yahan mu stál po boku a hleděl na něj s vyděšeným výrazem. Nemohl jej však uklidnit, něčí přítomnost jej svazovala, nemohl přerušit kontakt.

"Je tu... je tu... vzdušná lod," mumlal tiše, jako ze sna. "Tam!"

V místech, kam ukazoval, nebylo nic, jen vzduch a mraky.

"Tam," zašeptal Rocannon.

Yahan se opět zadíval udaným směrem a vykřikl. Daleko od útesu letěl na svém šedákově po větru Mogien a za ním, daleko v bouřkových mračnách, se náhle objevil velký tmavý obrys, který se vznášel či velmi pomalu pohyboval. Mogien jej nezaznamenal, sklouzl po větru, obrátil svou tvář k horské zdi a rozhlížel se po přátelích; dvou nepatrných postavičkách na nepatrné římse v záplavě oblaků a skal. černý obrys bytněl, blížil se a v tichu výšin klapaly a rachotily jeho lopatky. Rocannon jej viděl nezřetelněji, než vnímal muže uvnitř, jeho nepochopený kontakt mysli s myslí, intenzivní vyzývavý strach. "Schovej se," zašeptal k Yahanovi, ale sám se nepohnul.

Vrtulník kolísavě mířil k nim a na jeho vířících lopatkách se zachytávaly cáry mraků. I když pozoroval, jak se blíží, Rocannon to viděl zevnitř. Nevěda co hledá, pozoroval dvě malé postavičky na horském srázu, bál se, bál - Záblesk světla, šok z palčivé bolesti, z nesnesitelné bolesti vlastního těla. Kontakt myslí byl přerušen, smeten pryč. Byl sám sebou, stál na římse, tiskl si k hrudi pravou ruku a sípal. Viděl, jak se vrtulník vleče stále blíž. Jeho lopatky vířily se suchým chřestěním a čumák s laserovou tlamou mířil přímo na něj.

Zprava z propasti vzduchu a oblak vystřelila sedává okřídlená šelma osedlaná mužem, jenž vydal pokřik podobný vysokému, triumfálnímu smíchu. Jediné mávnutí širokých šedých křídel vrhlo koně i jezdce plnou rychlostí vstříc vzdušnému stroji. Ozval se trhavý zvuk podobný kulminaci obrovského výkřiku a pak byl vzduch prázdný.

Dvojice na útesu se zděšeně přikrčila. Zdola se neozval žádný zvuk. Nad propastí se válela a vířila mračna.

"Mogiene!"

Rocannon vykřikl z plných plic. Neozvala se žádná odpověď. Byla jen bolest, strach a ticho.

IX.

Na krokrovou střechu tvrdé bubnoval déšť. Vzduch v pokoji byl temný a čirý.

Poblíž jeho lože stála žena, jejíž tvář znal; hrdou, vlídnou, snědou tvář, která byla korunována zlatem. Chtěl jí říci, že Mogien je mrtev, ale nemohl ze sebe vypravit ani slovo. Tak ležel v obrovském zmatku a teprve pak si uvědomil, že Haldre z Hallan je bělovlasá stařena a zlatovlasá žena, jíž znal, je již dávno po smrti. Vlastně ji viděl jen jednou, před dávnými časy na planetě vzdálené osm světelných let, když se ještě jmenoval Rocannon.

Opět se pokusil promluvit. Utišila ho společnou řečí s trochu jiným přízvukem: "Lež klidně, můj pane."

Zůstala s ním a zanedlouho mu již vykládala svým hebkým hlasem:

"Jsi na hradě Breygna. Z horských výšin jsi sem ve vánici přišel ještě s jedním člověkem. Byl jsi blízek smrti a dosud nejsi zdrav. Vyžádá si to čas..."

Byla spousta času. Plynul v nezřetelném, pokojném šumění deště.

Další nebo snad ještě další den za ním přišel Yahan. Byl strašlivě vyzáblý, trochu kulhal a tvář mu zjizvily omrzliny. K mnohem nepochopitelnější změně však došlo v jeho chování, byl pokorný a zkrotiv. Chvíli si povídali a pak se Rocannon znepokojeně otázel: "Ty se mě bojíš. Yahane?"

"Snažím se nebát," zajíkl se mladík.

Když dokázal sestoupit do hradní hodovní síně, ze všech tváří, které se na něj upřely, vyčetl stejnou bázeň a děs, ačkoli to byly statečné a bodré tváře. Náležely zlatovlasým, snědým, vysokým lidem ze staré rasy, Již byli Angyiové pouze jedním kmenem, který se kdysi dávno vydal přes moře na sever. Byli to Liuiové, Páni země, žijící od nepaměti všech ras zde, při úpatí hor a na rozlehlých pláních jihu.

Nejprve se domníval, že je znepokojuje svým odlišným vzhledem, svými tmavými vlasy a bledou pletí. Ale Yahan byl stejný jako on a nikdo se ho nebál. Jednali s ním jako s pánem mezi pány, což bývalého nevolníka z Hallan neustále uvádělo v radostné vytržení. S Rocannonem však jednali jako s pánem nad pány, jako s někým odlišným.

Jediná paní Ganye, snacha a dědička starého hradního pána, s ním jednala jako s člověkem. Před několika měsíci ovdověla a většinu dne s ní trávil její plavovlasý synek. Ačkoli byl chlapec nesmělý, Rocannona se nebál. Così ho k němu přitahovalo a rád se jej vyptával na hory, severní země a moře. Rocannon vždy zodpověděl každou jeho otázku. Matka tomu jako sluníčko vlídně a poklidně naslouchala, a občas na Rocannona obrátila svou usměvavou tvář. Tvář, jíž si Rocannon zapamatoval na první pohled.

Nakonec se jí také otázel, co si o něm na Breygně myslí, a ona mu upřímně odpověděla:

"Myslí, že jsi bůh."

Bylo to slovo, které si kdysi poznamenal v tolenské vesnici, pedan.

"To nejsem," prohlásil zarytě.

Pousmála se.

"Jak na to přišli," dožadoval se. "Mají snad bohové Liuiů šedivé vlasy a zmrzačené ruce?" Paprsek laseru z vrtulníku jej zasáhl do pravého zápěstí a on téměř úplně ztratil vládu v pravé ruce.

"Proč ne?" odvětila Ganye se svým hrdým, upřímným úsměvem. "Důvodem však je, že jsi sestoupil z hor."

Chvíli to vstřebával.

"Pověz mi, paní Ganyo, víš o... strážci pramene?"

Tentokrát byla její tvář vážná.

"Známe ten lid jen z vyprávění. Je tomu již dávno, devět generací pánů Breygny, co lollt Urostlý vystoupil na vysoká místa a dolů se vrátil změněn. Víme, že jsi se s nimi, s Nejstaršími, setkal."

"Jak to víte?"

"V horečce jsi ze spánku pořád křičel o ceně, o darovaném daru a jeho ceně. lollt také zaplatil... Byla tvou cenou pravá ruka, pane Olhore?" otázala se náhle nesměle a zvedla pohled do jeho očí.

"Ne. Dal bych obě ruce, abych zachránil, co jsem ztratil."

Vstal a došel k oknu věžního pokoje. Rozhlédl se po širé zemi mezi horami a vzdáleným mořem. Dole pod vysokými kopci, na nichž stál hrad Breygna, se vinula řeka, třpytivá a mohutnější mezi nižšími kopci a pak

mizející v mlhavých dálavách, kde se daly vytušit vesnice, pole, hradní věže a opět řeka mezi modravými přeháňkami a slunečními paprsky.

"Toto je nejkrásnější zem, jakou jsem kdy viděl," pronesl. Myslel přitom na Mogiena, který to nikdy neuvidí.

"Pro mne není tak krásná, jako bývala."

"Pročpak, paní Ganyo?"

"Kvůli Cizákům!"

"Pověz mi o nich, paní."

"Přišli sem letošní pozdní zimou, mnoho jich jelo na velkých větrných lodích, jež byly vyzbrojeny zbraněmi k pálení. Nikdo neví, odkud přišli. Nevyprávějí o nich žádné legendy. Nyní jim náleží veškerá zem mezi řekou Viarn a mořem. Pobili nebo vyhnali všechny lidi z osmi panství. Jsme tu v kopcích jako uvěznění, neodvážíme se ani sejít s našimi stády na staré pastviny. Nejprve jsme s Cizáky bojovali. Můj muž Ganhing padl jejich ohnivými zbraněmi." Její pohled na okamžik padl na Ro-cannonovu sežehlou, zmrzačenou ruku; pak bylo vteřinu ticho. "Padl... padl v čase prvního tání a my ho ještě nepomstili. Sklonili jsme hlavy a straníme se jejich zemí, my, Páni země! A není muže, který by dal Cizákům zaplatit za Ganhingovu smrt."

O, krásný hněve, pomyslel si Rocannon, který v jejím hlase zaslechl trubky ztraceného Hallan.

"Zaplatí, paní Ganyo, zaplatí vysokou cenu. Víš, že bůh nejsem, ale považuješ mne za zcela obyčejného člověka?"

"Ne, pane," odvětila. "Za obyčejného ne."

Plynuly dny, dlouhé dny rok dlouhého léta. Bílé svahy a štíty nad Breygnou zmodraly, obilí na polích dozrálo, bylo pokoseno, znova zaseto a již opět zrábalo, když jednoho odpoledne Rocannon s Yahanem usedli na nádvoří, kde byl cvičen pár mladých větrných koní.

"Jdu dále na jih, Yahane. Ty zůstaň zde."

"Ne, Olhore! Nech mne jít..."

Yahan umkl. Snad si vzpomněl na mlhavou pláž, kde v touze po dobrodružství neuposlechl Mogiena. Rocannon se pousmál a řekl:

"Bude lepší, když půjdu sám. Nebude to dlouho trvat, ať už jen tam, nebo i zpátky."

"Ale já jsem tvým přísedním služebníkem, Olhore. Prosím, nech mne jít."

"Přísahy padají, když jsou ztracena jména. Přísahal jsi sloužit Ro-kananovi, na druhé straně hor. V této zemi nejsou služebníci a není tu ani muž jménem Rokanan. Prosím tě jako svého přítele, Yahane, neříkej už nic mně ani nikomu tady, jen mi zítra ráno za úsvitu osedlej koně zHallan."

Druhý den ráno, ještě před svítáním, na něj Yahan věrně čekal na leteckém nádvoří a držel za uzdu

šedáka, jediného větrného koně z Hallan, který zbyl. Do Breygny našel cestu pár dnů po nich, polomrtvý zimou a hladem. Teď byl baculatý a překypoval nadšením, prskal a mrskal svým žíhaným ocasem.

"Mas svou Druhou kůži, Olhore?" optal se Yahan šeptem a upevnil kolem Rocannonových nohou bitevní popruhy. "Říká se, že Cizáci střelí ohněm po každém, kdo se odváží přiblížit k jejich zemím."

"Mám."

"A meč ne?..."

"Ne. Meč ne. Poslouchej, Yahane, jestli se nevrátím, podívej se do brašny v mém pokoji. Je tam taková látka se - se znaky a obrázky země. Kdyby sem někdy zavítal někdo z mého lidu, dej mu ji, ano? A je tam také náhrdelník." Jeho tvář potemněla a na okamžik uhnul pohledem. "Dej ho paní Ganyi. Pokud se nevrátím, abych tak učinil sám. Sbohem Yahane; popřej mi štěstí."

"Kéž tvoji nepřátelé zemřou, nemajíce syny," vykřikl Yahan s pláčem a pustil otěže. Větrný kůň vystřelil do teplého, průzračného letního úsvitu, mocným mávnutím křídel se obrátil, nabral severní vítr a zmizel nad kopci. Yahan za ním nehybně hleděl. A také z okna v hradní věži se dívala hebká, snědá tvář. Dívala se dlouho, i když už byli dávno z dohledu a vyšlo slunce.

Divná byla Rocannonova cesta. Vedla do míst, která nikdy nespátl, a přesto je zvenčí i zevnitř znal z rozličných dojmů stovek různých myslí. Neboť ačkoli se myslosmyslem nedalo dívat, mohl hmatem a dalšími smysly vnímat prostor a prostorové souvislosti, čas, pohyb a pozici. Tímto způsobem si během sta dní tréninku, kdy celé hodiny nehybně proseděl ve svém pokoji na hradě Breygna, osvojil veškeré neviditelné a nevyslovitelné znalosti o každé budově a pidi nepřátelské základny. Na základě orientačního smyslu a jeho extrapolací věděl, jak základna vypadá, k čemu slouží, kudy do ní vniknout a kde nalézt potřebné.

Ale po tak dlouhém a intenzivním tréninku bylo těžké nepoužívat myslosmysl. Jak se blížil ke svým nepřátelům, uzavřel je, umrtvil a spolehl se jen na oči, uši a intelekt. Událost na horském srázu jej varovala, že citlivější osoby si mohou zblízka uvědomit jeho přítomnost, byť jen jako předtuchu či náznak. Pilota vrtulníku do hor přitáhl jako rybu na vlasci, ačkoli pilot zřejmě nikdy nepochopil, co jej nutí letět právě tím směrem a proč cítí nutkání střilet do nalezených lidí. Teď, když sám vstupoval do rozlehlé základny, si Rocannon nepřál vzbudit žádnou pozornost. Vůbec žádnou, proto se přikradl nocí jako zloděj.

O západu slunce nechal svého větrného koně přivázaného na mýtině ve stráni kopce a nyní se po pár hodinách chůze blížil ke skupině baráků, která se tyčila za rozlehlou pustou cementovou plání, raketovou přistávací plochou. Byla tu jen jediná, zřídka užívaná, teď, když tu byli všichni lidé i materiál. Tam, kde je nejbližší civilizovaná planeta vzdálena osm světelných let, se válka nevede světelnými raketami.

Základna byla velická. Hrozitánsky velická, když ji viděl na vlastní oči, ale většina prostoru a baráků složila jako ubikace. Vzbouřenci tu nyní měli téměř celou armádu. Zatímco Liga marnila čas prohledáváním a krocením jejich rodného světa, oni vsadili na velmi vysokou pravděpodobnost, že je na tomto bezejmenném světě mezi všemi světy Galaxie nikdo nenajde. Rocannon věděl, že některé z gigantických baráků jsou opět prázdné. Před několika dny z planety odlétl kontingent vojáků a techniků. Domýšlel si, že na planetu, kterou chtěli podrobit nebo donutit ke spolupráci. Nikdo z nich se sem nevrátí dříve než za deset let. Fara-dayané byli velmi sebejistí. Zřejmě se jim ve válce vedlo. K rozvrácení bezpečnosti Ligy všech světů jim stačila dobře ukrytá základna a šest mocných zbraní.

Zvolil si noc, kdy byl až do půlnoci na obloze ze všech čtyř měsíců jen Heliki, malý zajatý asteroid. Když se Rocannon blížil k řadě hangárů připomínajících černý útes v šedém moři cementu, měsíc zářil nad kopci. Nikdo jej však nezahlédl a on poblíž nikoho necítil. Nebyly tu ploty a jen málo stráží. Hlídku držely stroje, které pročesávaly prostor světelných let kolem systému Fomalhautu. Co jim konec konců mohlo hrozit od divochů doby bronzové z malé, bezejmenné planety?

Když Rocannon vyšel ze stínu hangárů, Heliki zrovna zářil plným leskem. Když se ocitl u svého cíle, šesti NS lodí, byl už na půl cesty k novu. NSky tu trnuly jako šest nezměrných ebenových vajec, jedna vedle druhé pod matným baldachýnem maskovací sítě. Kolem lodí rostla hrstka stromů, ve srovnání s nimi působících jako hračky. To byl okraj Viarnského lesa.

Teď už musel myslosluch použít, bez ohledu na bezpečnost. Tiše a velmi ostražitě stál ve stínu skupiny stromů a snažil se zároveň s pro-pátráváním vnějšku i vnitřku ovoidních lodí udržovat v pohotovosti i oči

a uši. Jak zjistil ještě v Breygně, v každé z lodí seděl dnem i nocí pilot připravený k odletu - snad na Faraday - pro případ nepředvídané události.

Tou byla pro šestici pilotů jen jediná věc, totiž bombardování nebo sabotáž velitelského stanoviště, které stálo čtyři míle odtud na východním okraji základny. V takovém případě měl každý dostat svou loď do bezpečí pomocí ručního ovládání, jelikož tyhle NSky měly jako jiné kosmické lodě i ruční ovládání, které bylo nezávislé na vnějším okolí, na zranitelných komputerech a elektrárnách. Ale letět s nimi znamenalo sebevraždu. Nadsvětelnou "cestu" nepřežil žádný živý tvor. Každý pilot byl tedy nejen vysoce vyškoleným polynomickým matematikem, nýbrž i obětavým fanatikem. Byli vybráni z mnoha a všechny je už unavilo to věčné sezení a čekání na svůj nepravděpodobný záblesk slávy. V jedné z lodí dnes v noci Rocannon cítil přítomnost dvou mužů; oba byli čímsi hluboce zaujati. Mezi nimi ležela rovná plocha rozdělená na čtverce. Rocannon si odnesl stejný dojem jako z mnoha předchozích nocí a jeho rozum zaregistroval šachovnice, zatímco myslosluch se přemístil do další lodí.

Byla prázdná.

Rychle přešel po temně šedém poli a mezi shlukem stromů k páté lodí v řadě. Vylezl na rampu a vešel do otevřeného průduchu. Zevnitř se loď nepodobala žádné jiné. Všude byly raketové hangáry a odpalovací rampy, výstupy komputerů, reaktory a jakýsi těsný, smrtonosný labyrint chodeb dost širokých, aby jimi šlo valit městoplošné střely. Jelikož se loď nepohybovala časoprostorem, neměla přícť ani záď, chyběla tu logika a Rocannon nemohl číst řeč znaků. Nebyla tu žádná živá mysl, podle níž by se mohl řídit. Trvalo mu dvacet minut, než našel kontrolní místnost. Hledal metodicky, krotil paniku a nutil se nepoužívat myslosluch, aby nezneklidnil nepřítomného pilota.

Jen na okamžik, když konečně objevil kontrolní místnost a usedl k nalezenému ansiblu, dovolil svému myslosmyslu zalétnout k lodí na východě. Odtamtud si odnesl sugestivní dojem ruky váhavě zavěšené nad bílým pěšcem. Okamžitě se stáhl. Poznamenal si souřadnice, na něž byl ansibl nastaven, a zaměnil je souřadnicemi ligové VIFE zeměpisné základny pro Galaktickou oblast 8 v Kerguelenu na planetě Nové Jižní

Georgii. Byly to jediné souřadnice, které znal bez Průvodce, z paměti. Nastavil stroj na přenos a začal psát.

Jak se prsty jeho nešikovné levé ruky dotýkaly kláves, písmena zároveň naskakovala na malé černé obrazovce v místnosti ve městě na planetě vzdálené osm světelných let:

PILNĚ PRESIDIU LIGY. Vojenská NS základna fa-radayské vzpoury je na Fomalhautu II, Jihozápadní kontinent, 28° 28' sev. a 121° 40' záp. asi 3 km na

5 V od velké řeky. Základna je zatemněna, ale může být spatřena jako 4 čtvercové budovy, 28 skupin baráků a hangár na startovacím poli raket běžícím V-Z.

6 NSek není na základně, nýbrž v otevřeném terénu, JZ od startovního pole na kraji lesa. Jsou zamaskovány sítí a pohlcovači světla. Neútočte neomezeně, domorodci nejsou vinní. Tady Gaverel Rocannon z Fo-malhautské etnologické expedice, jediný žijící člen. Vysílám z ansiblu na palubě nepřátelské NSky na zemi. Do úsvitu zde zbývá 5 hodin.

Chtěl ještě dodat: "Dejte mi pár hodin na útěk," ale neudělal to. Kdyby byl na odchodu polapen, Faradayané by byli varováni a mohli by své NSky přemístit. Vypnul vysílač a nastavil původní polohu souřadnic. Když mířil po úzkém můstku do mohutných chodeb, znova prozkoumal vedlejší loď. Šachisté stáli a hotovili se k odchodu. Rozběhl se, sám v šedavých nesmyslných místnostech a chodbách. Měl dojem, že špatně odbočil, ale doběhl přímo k průvlaku, pak dolů po rampě a smrtelným během podél nekonečně dlouhé lodí, kolem další nekonečně dlouhé lodí a do lesního temna.

Pod stromy již nemohl běžet. Dech jej páli v prsou a černé větve nepropouštěly měsíční svit. Šel nejrychleji, jak mohl, prodíral se podél okraje základny zpět ke konci startovního pole a dále cestou, kudy přišel. Na cestu mu svítil Heliki, který opět přibýval, a za hodinu vyšel Feni. Zdálo se, že cesta temnou zemí vůbec neubývá, a čas plynul. Pokud základnu zbombardují teď, když je tak blízko, pohltní je tlaková vlna nebo žár. Tak se prodíral tmou, v nezkrotném strachu ze světla, které mohlo za ním vzplát a zničit ho. Ale proč tu ještě nejsou, proč jim to tak dlouho trvá?

Ještě ani nesvívalo, když dorazil ke kopci s rozeklaným vrcholení, kde nechal svého větrného koně. Zvíře, mrzuté, že bylo celou noc uvázáno v dobrém lovném terénu, na něj zavrčelo. Opřel se o jeho teplý bok, trochu ho podrbal za uchem a vzpomněl si přitom na Kya.

Když popadl dech, nasedl a popohnal koně k chodu. Ten se ještě dlouho krčil jako sfinga a zdráhal se třeba jen vstát. Konečně se zvedl, zaprotestoval melodickým zaprskáním a s šílenou povlovností se vydal k severu. Kolem nich už začínaly být slabě viditelné kopce, pole, opuštěné vesničky a omšelé stromy, ale dokud se slunce nevyhouplo nad východní kopce, větrný kuň nechtěl letět. Pak vzlétl, nabral příhodný vítr a plachtil jím bledým, jasným ránem. Rocannon se tu a tam ohlédl. Za ním nebylo nic než pokojná zem, mlha stoupající z říčního koryta na západě. Naslouchal svým myslosmyslem a cítil myšlenky, pohyby a ranní sny svých nepřátel, vše jako obvykle.

Udělal, co mohl. Byl hlupák, když myslel, že vůbec něco zmůže. Co znamenal jediný člověk proti vyškolené armádě? Vyčerpaný u přešlé svou porážkou mířil k Breygně, jedinému místu, kam mohl jít. Už se nedivil, proč Liga tak dlouho odkládá svůj útok. Nepřijdou. Považují jeho zprávu za trik, za past. Nebo si, což bylo pravděpodobnější, popletl souřadnice. Stačilo jedno špatné číslo a poslal zprávu do prázdna, kde není prostor ani čas. A pro tohle zemřel RaJio, zemřel lot. zemřel Mo-gien; pro zprávu nikam. A on zde ve vyhnanství stráví zbytek života, nepotřebný, cizák v cizím světě. Ale to přece bylo jedno. Byl jen jediný člověk. Osud jednoho člověka není důležitý. "Ale jestli není, co pak je?"

Nesnesl ta pamatovaná slova. Ještě jednou se ohlédl, aby uhnul pohledem před vzpomínkou na Mogienovu tvář - a s výkřikem zvedl zmrzačenou ruku, aby se zaclonil před přívalem nesnesitelného světla. Na pláni za ním tiše vyrostl vysoký bílý strom ohně.

V řevu a nárazu větru, který následoval, jeho větrný kuň poděšeně zaryčel, vzepjal se a pak střemhlav zamířil k zemi. Rocannon se vymanil ze sedla, padl na zem a pažemi si zakryl hlavu. Nedokázal to však nevnímat - nikoli světlo, ale tmu; tmu, která oslepila jeho mysl. Prožitek smrti tisíce lidí na vlastním těle, všech v jediném okamžiku. Smrt. smrt, smrt, znova a opět a ještě, veškerá v jediné chvíli v jeho těle. v jeho mysli. A potom - ticho.

Zvedl hlavu a naslouchal. Slyšel ticho.

EPILOG

Za soumraku přistál na nádvoří Bregny unavený človi a postál vedle něho, šedivou hlavu měl svěšenou. Kolem něj se rychle seběhli všichni plavovlasí obyvatelé hradu a vypyčovali se, co to bylo za velký oheň na jihu a zda je zpráva o zničení Cizáků, jíž přinesli běžci z pláně, pravdivá. Bylo to zvláštní, jak se kolem něj nahrnuli, jak věděli, že on ví. Hledal mezi nimi Ganyu. Když spatřil její tvář, našel řeč a lámaně ze sebe vypravil:

"Místo nepřátel je zničeno. Již se sem nevrátí. Váš pán Ganhing je pomstěn. I můj pán Mogien. I tvoji bratři, Yahane; i Kyův lid; i mí přátelé. Všichni jsou mrtvi."

Rozestoupili se před ním a on vešel do hradu, sám. Večer o několik dnů později, když po odpoledním hromobití přišel jasný modrý soumrak, se s Ganyí procházel po mokré věžní terase. Otázala se jej, zda nyní z Breygny odejde. Dlouho váhal s odpovědí.

"Nevím. Myslím, že Yahan se vrátí zpátky na sever, na Hallan. Pár zdejších mládenců by se rádo vydalo na cestu přes moře. A paní na Hallan čeká na zprávy o svém synu... Ale Hallan není mým domovem. Nemám tu žádný domov. Nejsem z tvého lidu."

Ted již o jeho původu věděla něco víc, a tak se optala: "Tvoji lidé tě nepřijdou hledat?"

Pohlédl na tu nádhernou zemi, na řeku lesknoucí se v letním soumraku daleko na jihu.

"Snad," odušil. "Za osm let. Smrt mohou poslat hned, ale životu to trvá déle. ...Jenže kdo jsou moji lidé? Nejsem, co jsem býval. Změnil jsem se. Pil jsem z pramene v horách. Nepřeji si být zas tam, kde bych mohl slyšet hlasy svých nepřátel."

Šli v tichu bok po boku, sedm kroků k parapetu. Na to Ganye, s pohledem upřeným na šedomodrý masív hor, pravila:

"Zůstaň tu s námi."

Rocannon se na okamžik zarazil a pak odvětil:

"Zůstanu. Na chvíli."

Ale zůstal na celý zbytek svého života. Když se lodě Ligy vrátily na planetu a Yahan jednu z výprav zavedl za ním, na jih do Breygny byl po smrti. Breygenští oplakávali svého pána, a ty, kdož jej přišli hledat uvítala vdova. Vysoká, zlatovlasá paní, na krku s velkým modrým drahokamem zasazeným do zlata. Tak se nikdy nedozvěděl, že Liga ten svět nazvala jeho jménem.